

ועדת החקירה - מלחמת יום הכיפורים

י ש י ב ה ק " ל

30.7.1974 - בוקר

העד: אלוף שמואל גונן

היו"ר אגרנט: אתה ממשיך להעיד בהן בצדק, ואני מזכיר לך - העדות היא סודית והדיון הוא סודי.

אני הזמנתי אותך היום להעיד ביחס לשני נושאים: (א) מצב המשמעת בצה"ל עד המלחמה ובאיזה מידה זה השפיע על המלחמה. (ב) הקרבות בדרום בימים 7 - 8 באוקטובר. נחיל בנושא השני.

גונן: יש לי שתי בקשות.

ראשית - אני מבקש להקדים לנושא המלחמה של ה-7 וה-8 באוקטובר הרצאת רקע קצרה של בערך חצי שעה. אני רוצה בה לסקור את הגורמים שהכתיבו את המלחמה כולה והשפיעו עליה. אני אגע בהרצאה הזו גם במספר בעיות מרכזיות אשר נוגעות ל-7 ול-8 בחודש, אבל לא רק לזה. כמובן שאת ה-7 וה-8 בחודש אני אפרט בדיוק.

בקשה שנייה - יש אחי כאן, בחוץ, קצין שהכין את העבודה של ה-8 בחודש, וכשאדבר על המלחמה עצמה, על הקרבות - הייתי מבקש שהוא יוכל לעזור כאן על ידי. שמו סגן-אלוף יצחק בן-אריה, הוא סא"ל במילואים.

היו"ר אגרנט: מה התפקידים של האיש הזה?

גונן: עשכיו הוא משוחרר, הוא במילואים, אבל הוא מוכר היטב לרמטכלים, אני חושב.

היו"ר אגרנט: מה הוא עשה בזמן המלחמה?

גונן:

במלחמה הזאת הוא נלחם בצפון, בדרום הוא נלחם כמח"ט, הוא לא היה בחמ"ל של הדרום. המקצוע שלו היה פעם איש מודיעין, הוא איש שריון ותיק, הוא אינו עוסק בפוליטיקה, הוא מרוחק מזה.

היו"ר אגרנט:

איך הוא נבחר לעזור לך?

גונן:

היה לי, כפי שסיפרתי לכם בפעם הקודמת, צוות שהתנדב לעזור לי. הצוות פורק בינתיים. הוא היה אז בצוות. ואחרי שהשתחרר ביקשתי ממנו בכל פעם לבוא ולעזור לי.

היו"ר אגרנט:

בזמן שהוא היה בצוות - הוא היה בצבא?

גונן:

אצאף כן.

היו"ר אגרנט:

(לאחר התייעצות) טוב, אנחנו נאפשר לך להעזר בו.

את ההרצאה שלך לנושא הראשון - יש לך בכתב?

גונן:

כן.

היו"ר אגרנט:

אז תגיש לנו זאת בכתב, וזה יקצר לנו.

גונן:

הענין הוא שזה מסביר מספר דברים בהקשר ל-7 ול-8 בחודש. אני אולי אדפדף בזה תוך כדי הדברים וכתום העדות אני אגיש זאת.

נכנס סגן-אלוף (מיל) יצחק בן-אריה

היו"ר אגרנט:

מה שמך?

בן-ארי:

יצחק בן-ארי.

היו"ר אגרנט:

אחה סגן-אלוף (מיל)?

העד: אלוף שמואל גונן

בן-ארי: כן.היו"ר אגרנט: מה אתה עושה כיום?בן-ארי: מנהל חברת "ג'סקו", זאת חברה להשגחה.בבנצל: על בנין.בן-ארי: על מסחר. זו חברה שעוסקת בפיקוח על ביצוע הזמנות, בהספקתן

במועד, בטיב, בכמות, והיא למעשה בחחום מסויים קבלן של

משרד המסחר והתעשייה ליבוא מזון.

בבנצל: כמו "סרביני"?בן-ארי: זה חלק מ"סרביני".היו"ר אגרנט: אחת מבין בודאי שהעדות כאן היא סודית והדיון הוא סודי בהחלט.

אני מבין שאחה תעזור לאלוף שמואל גונן כאשר הוא ירצה

להגיש מסמכים, זה החפיק שלך.

בן-ארי: כן.גונן: אני מבקש מספר מסמכים.היו"ר אגרנט: זה ביחס ל-7 ול-8 בחודש, רק בקשר לזה.גונן: אני ערכתי מחדש את יומן המבצעים של הפיקוד מול ספר ההקלטות.

אני כבר הגשתי לכם זאת. אבל כשעברתי מחדש על ההקלטות של

ה-8 בחודש מצאתי שם סעויות, ואני הכנסתי תיקון של ה-8 בחודש, זה הועחק מחדש.

היו"ר אגרנט: זה תלום?

הער: אלוף שמואל גונן

גונן: כן, יומן מבצעים והקלטות של ניקוד הדרום - אחד מול השני,

מה-6 באוקטובר עד ה-15 בו, ונוסף לכך אני מתקן את החומר

של ה-8 בחודש, את ההקלטות מאותו יום. הן מפוענחות מחדש.

היו"ר אגרנט: יומן המבצעים וההקלטות יהיה מוצג מס' 343.

נבנצל: זה סינופסיס.

ידין: זה לא סינופסיס, זה עימות.

היו"ר אגרנט: הפענוח מחדש של ה-8 בחודש יהיה מוצג מס' 343א.

ידין: הוא מתקן את מוצג ב'229.

גונן: יש חיקונים גם בימים אחרים, ב-14 וב-15, אבל זה לא מכריע.

ידין: שני המוצגים שהוגשו לנו בזמנו - יומן פיקוד הדרום וההקלטות -

היו א'249 ו-ב'249, א' - היומן, ו-ב' - ההקלטות.

א'343 הוא פענוח מחדש של ב'229.

נבנצל: את הקודמים אתה ערכת?

גונן: את הקודמים ערכו בעלימקצוע, קצרניות. ואני עברתי מחדש.

נבנצל: הקודמים הוגשו בסמכותך? (גונן: כן.) זאת אומרת, הפה

שאסר הוא הפה שהתיר, ואתה מתקן את זה.

גונן: אני אולי אסביר. בפענוח הראשון נפלו שגיאות. אני בדקתי את

החומר וגליתי שיש אי התאמה בין ההקלטות ובין הפענוח,

והושבתי אנשים לבדוק מחדש את ההקלטות.

7269

אני מביש העתק הסלילים.

ש. גונן:

כמה יש שם?

לנדוי:

7 סלילים.

ש. גונן:

של איזה יום?

היו"ר אגרנט:

כל ההקלטות שישנן בפיקוד הדרום ב-8 לחודש,

ש. גונן:

ה-14, ה-15 והלאה עד הסוף.

מדוע אנחנו צריכים את הסלילים אחרי זה?

היו"ר אגרנט:

אינני יודע עד מתי אתם חוקרים. אני מוכן

ש. גונן:

לקבל תזרה חלק.

יש כאן הסבר איך לקרוא את הסלילים, מה הסדר שלהם. אני לא מבין בדיוק מה זה.

רשמ סכנאי קשר של פיקוד דרום, בשם רובין. זהו מפתח לקריאת הסלילים.

המפתח לקריאת הסלילים סומן 344

אז הקלטות של שבת חסרות לי, ועוד הקלטות

ש. גונן:

שהקלטנו ולא מצאתי. ביום א' אני לא זוכר אם

הקלטנו. בשבת אני זוכר שהקלטנו.

אני מוסיף מקור שעוד לא הבשתי לוועדה. זה יומן

שראש הלשכה שלי ניהל מפתיחה האש ועד סוף המלחמה.

מה שמו?

היו"ר אגרנט:

רב סרן שמואל זוהר. הוריתי לו לנהל יומן עד

ש. גונן:

הסוף. כאשר הוא ישן או לא היה, חסר חומר.

הוא ניהל בו זמנית, אלה לא זכרונות?

נבנצאל:

7270

ש. גונן: לא. נתתי לו הוראה לנהל, ויש הרבה הקבלה

בין זה ליומני מבצעים.

כאן אני מוסיף שאצא צילום כתב יד שראש הלשכה ניהל.

היו"ר אגרנט: זה המקור?

ש. גונן: זה ממש צילום.

היומן סומן 345

הצילומים סומנו 345(א)

היו"ר אגרנט: איפה המקור?

ש. גונן: יש לי. אני יכול להביא לכם, אם תרצו.

כאשר בחור רושם יומן, הוא כותב ככתב יד

במחברת. אחרי המלחמה הדפסנו במכונת כתיבה. האחד - צילום של תדפיס, זה אחד - צילום של כתב יד.

יש לי עוד מסמך אחד: יש כאן מכתב של רב-אלוף

ברלב, שהוא נהן לי אותו כאשר עזבתי.

מכתב ברלב סומן 346

ש. גונן: אני עובר ליום ראשון, ה-7 לחודש. הבקר של

ה-7 מצא אותי באום-חשיבה.

יש לכם איזה בקשה, באיזה שעה להתחיל? אני חשיתי להתחיל ברבע שהגעתי לאום-חשיבה.

היו"ר אגרנט: אנחנו מעוניינים לדעת על הקרבות של ה-8. מה

שנחוץ ל-8 תספר לנו על ה-7.

ש. גונן: אני אתן מה-7 כל מה שנוגע ל-8. בכדי להקל

7271

עליכם להאזין, הכינותי סבלה שהיא מרכזת את כל האירועים לפי שעות. והיא בדיק
מכסה אח ה-8 וב-7 את כל מה שנוגע ל-8. לא התכוונתי להגיש אותה כמוצג. אם אחס
רוצים, אני אגיש אותה כמוצג.

אתה מגיש ריכוז האירועים ?

היו"ר אפרנט:

כדי להקל על הועדה הכינותי ריכוז.

ש. גונן:

של ה-7 וה-8 באוקטובר?

היו"ר אפרנט:

ה-8 באוקטובר והכנה ב-7 לאוקטובר.

לנדוי:

אני אח ה-7 לחודש לצורך ה-8 מחלק לשנים.

ש. גונן:

על פי איזה חומר נערכה התמצית?

לנדוי:

יומן המכצעים של הפיקוד, יומן רל"ש, יומנים

ש. גונן:

של 162 - האוגדה של ברן, הקלטות של 162.

אם יש מקום שזו רק עדות שלי, כתוב : עדות. אין לי חומר, לא יומן ולא הקלטות

של 143. נדמה לי שזה"ל לא קיבל. בכל אופן לא הצלחתי להשיג.

אחרי כן אא

13
112

7272

ניסיתי לקמח את היומנים שלי עם היומנים של האוגדות ולראות אם יש סתירות. את היומן של 143 לא השגתי.

ב-7 באוקטובר, אני מחלק לשניים.

בחלק הראשון אנחנו עושים מאמצים קשים מאד לבלימה. מאובדה 252 שבלמה בשבת, בבוקר היו כ-110 סנקים בלבד. כוחות המילואים מתחילים להגיע בספטוף. באותו יום לפני הצהריים אני עושה נסיון לבלום, כאשר הקו העיקרי צריך להיות ציר הרוחב, והכוחות הקדמיים של האוגדות על ציר החתם. שעות הבוקר הראשון מתאפיינות בכך שאין לי במה לבלום, ואני לא רוצה לסגת.

ב-11.45 יש לי שיחה עם שר הבטחון, בה הוא מציא לי לכחור

קו נסיגה יותר אחורי. אנחנו עושים על זה דיון ומסכמים שאנחנו לא עוזבים את סיני, אלא נשארים לפחות על ציר הרוחב.

לנדוי: מה עושה את הדיון?

שר הבטחון ואני. אני אומר לשר שאני מתכוון בינתיים לא

ש. גונן:

לעזוב גם את ציר החתם. יתאספו כוחות, נפעיל חיל אויר, נראה.

כאן אני רוצה לומר שהמצב היה כבר כל כך קשה, שב-9.23 בבוקר נחתי פקודה לפנות את המעוזים, אם אפשר.

נבנצל: איפה רואים את זה?

אציג את זה. שורה ראשונה בצד שמאל. שם

ש. גונן:

הרמטכ"ל נותן לי פקודה לעשות נסיגה והשהייה, אני נותן

נותן פקודה לפנות מעוזים - אפרט את זה יותר כשאדבר על ה-6 בחודש, זה שייך ל-6 בחודש.

אני מחלק עכשיו את יום ראשון לשניים, חלק ממנו שייך ל-6 בחודש וחלק שייך לבלימה.

אני לא רוצה לסגת, אני לא רוצה לעזוב את ציר החתם. והדבר

הכי חשוב הוא שכל מפקד שמגיע לגיזרה, ברן, אריק, עוזי יאירי מאוחר יותר, אני

מחלק להם גזרות. ברן בא בסביבות 7.20 - 7.30 ומקבל אחריות על הגיזרה הצפונית.

אריק בה בצהריים והוא מקבל את הגיזרה המרכזית. מ-7.30 עד הצהריים מפקדים על הקו

אלברט וברן, והקו של אלברט עדיין גדול מדי. בצהריים כשאריק מגיע, אני נותן

לו את הגיזרה המרכזית. הגבול שלהם הוא כאן (?)

7273

בערב ב-20.30 בערב מגיע עוזי יאירי מח"ט חטיבת הצנחנים 35, אותו אני שולח לאבו רודס כדי לבלום התקפה פוזיטית מצרית בכניסה למרחב שלמה. כל אותו יום דאגתי מאד למרחב שלמה. ברגע שעוזי יאירי מגיע, אני כופף אותו לפיקוד, לביזרה פיקודית. בשבת/ ^{ג' ז' ר' א' ח' ה' ו' ז' ח' ט' י' י"א} ~~ה' ו' ז' ח' ט' י' י"א~~ ^{אחת} מאבו רודס ער הים החיכוך, כיום ראשון בבוקר היו שחיים, בצהרים שלוש, בערב ארבע, וביום שני עשיחי את זה כבר לתמש גזרות. אבל לכך אגיע כשאדבר ביתר פרוט על 8 לחודש. זה מפשט מאד את השליטה, כאשר מחלקים לגזרות.

הפקודות שאני נותן למפקדי האוגדות באותו יום הן:

לברן - להתרכז באזור בלוזה, לא לשפסף סנקים פנימה אלא לרכז אותם, והמשימה שלו היא בליטה; כשתהיה לו חכנית, שידרוח לי.

מה שקורה כאן הוא, שבמקום חכנית סלע, הצגתי את חכנית

סלע באחת הפגישות הקודמות, סלע פרושה שאוגדה סרירה בקו ושלי אוגדות תילואים

אחת בביזרה הצפונית ואחת בביזרה המרכזית. פקודות כאלה אכן נתתי למפקדי האוגדות בשבת, אבל לא יצא להם כבר להתארגן לסלע, כי השתמשתי בהם כבליטה. הם עברו למעשה דרך סלע ישר למאמץ הבליטה, כי 252 לא הספיקה לבליטה.

אריק הוא היחיד שבא במרוכז יותר, ואני נתתי לו הוראה

^{להשאיר} כוחות מאחור, באזור ציר הרוחב. הוא ניגש קדימה לציר החחס, אבל באזור

ציר הרוחב. למעשה הוא משמש העתודה היחידה שלי בכל מרחב הפיקוד. פיהחת

רפידים הייתה ריקה מכוחות, ואני מורה לו שיחזיק כוחות קטנים בשני אגפים

כפיתחת רפיח, לשם התרעה, כדי שאדע עם האויב עבר שם.

הענין מתייצב בין 1 ל-3 אחר הצהריים. בין 1 ל-3 אני מתחיל

לחכנן את ה-8 לחודש, ואני רוצה לתקוף התקפות נגד ולצלוח ב-8 בחודש.

עוד באותו יום אחר הצהריים מציע לי אריק לעשות התקפה

נגד בביזרה שלו בלילה, עם כל האוגדה, לכיוון מיסורי. אני לא מסכים. אני

מסביר לרמטכ"ל שאפילו אם אריק יצליח, בלילה התערבבו הכוחות שלו עם כוחות

מצריים, והכוקר ימצא אותי בלי עתודה ובלי כוחות, וזה סיכון שאסור לקחת..

7274

גם אם אריק לא יושמד, גם אם יצליח, לא ישיג הכרעה והבוקר ימצא אותו מעורב בכוחות האויב ומרותק. לי לא יהיו עוד כוחות, ולמעשה נמצא בלי עתודה. זה אומר שהמצרים יוכלו לפרוץ באיזה מקום שירצו ולנסוע לאן שירצו, כי פרט לכוחות שהזכרתי, לא היו עוד כוחות מהתעלה ועד מרכז הארץ.

לסקוב: באיזו שעה זה היה?

ש. גונן: השיחה עם אריק היתה קרוב לשעה שלוש אחר הצהריים, והשיחה עם הרמטכ"ל מיד אחרי כן.

לנדוי: פה כתוב: 13.40 - האלוף מוסר לאריק שתכניתו לא אושרה.

ש. גונן: אריק מציע את זה ב-13.00, אני מתנגד, ומיד מדבר עם הרמטכ"ל. בערך 13.08.

אני כן נותן לאריק משימות לתכנן לתקיפה, אבל לא לאותו יום, אפשרות אחת למערב, אפשרות שניה צפונית, אפשרות שלישית דרומה. המקור הוא יומן חמ"ל ויומן רל"ש. זה מופיע בשניהם, בערך 1304. אני אומר לו כך: "תתרכז בטסה. אם חגיע בזמן, נוכל לגרום לכך שנשב על ציר החתם." הכעיה שלי באותו זמן היא איך לא להמשיך בנסיגה. "תהיה מוכן לתקוף נגד דרומה, או צפון מערבה לכיוון חיזיון, או לצלוח על יד מצמר עם הציוד דיוקון(?) לפי התכנית האורגינלית." פעם הזכרתי, הגשר שבו השתמשנו למעשה הונח כשבוע או עשרה ימים לפני המלחמה. העניין שעמדתי עליו, להחזיק מחלקות ככח התרעה, מוזכר באותו הקשר גם ביומן חמ"ל וגם ביומן רל"ש. אני אומר לו שיחזיק מחלקה בכניסה לאומחטה(?) כדי שנדע שלא נכנסים לרפידים.

אני עכשיו חוזר וקורא מסודר. אני אומר לרמטכ"ל ב-13.08

(במקום אחד כתוב 13.08, במקום שני כתוב 13.10): "אני מכין את ציר הרוחב

ולא עוזב את ציר החתם. לאריק יש כמאה כלים ואני מוביל לטסה. אם הוא יגיע בזמן אוכל אולי להחזיק את ציר החתם. אני מכין את אריק כולו להתקפת נגד מטסה דרך ציר עכביש דרומה, באותו ציר צפונית, ואם תהיה בריחה, ואם נוכל לקבל חיל אויר, אז גם לצלוח את התעלה."

7275

אז, אויר, אז גם לצלוח את התעלה".

הרמטכ"ל אומר לי: "צריך לעשות חלוקה בשלבים. דבר

ראשון: מיוצבים ויש לנו קו הגנה. אם אפשר גם על החחס, זה טוב. אם אריק
יחזיק את ציר הרוחב, הוא יהיה אחורי ויהיה מיוצב, כדי שנוכל להרוויח זמן
ולספוג אבירוח. השלב השני הוא להחקיף."

ועדה החקירה - 30.7.74

ישיבה ק"ל - בוקר
העד: אלוף שמואל גונן

אלוף גונן דבר חשוב שעסקתי בזה החל משבת למעשה זה החזקת המיצרים. הערכתי, במסמך שאמסור לכם ברקע זה מופיע בפירוט, הערכתי שהמיצרים הם שטח חיוני מצדי. אני כאן צריך להגיד מילה שתסביר את המהלכים. ההערכה של המטכ"ל, שלי, של כל מפקדת הפיקוד, של ידיעפת שקלטנו בהאזנה, היתה שהכוונה של המצרים זה להכנס לפחות עד איזור רפידיים ויותר. הערכה הזאת השפיע בהחלט על כל המהלכים שתכננו במשך כל המלחמה עד סופה, לא רק בשלב בבלימה. עצם החיגבור המיצרים שהערכתי אותם כשטח חיוני. הם שטח חיוני כי יש להם משמעות טקטית גדולה מאד וגם אי אפשר או כמעט אי אפשר לכבוש אותם חזרה אם הם נכבשים אלא באמצעות אבידות. אפשר בקלות לתפוס אותם עם כוחות מונחחים וזו היתה התכנית שלנו. אז דאגתי כל הזמן למיצרים וגם כאן יש הפניה של הרמטכ"ל להגיע למיצרים. באופן זמן כבר ישב כאן בה"ד 1, בה"ד 1 בא בחטיבה מוקטנת וקבל לשבח על המיצרים כך שאני כל הזמן חשכתי שהמטרה שלהם היא לא לעבור את התעלה אלא להמשיך ולכבוש אחרי רפידיים. אני אגיש לוועדה מסמכי שלל.

איפה את ישכח?

יו"ר אגרנט

במיצרים.

אלוף גונן

אני אגיש לוועדה מסמכי שלל, ודאי יש לכם אותם,

שמוכיחים כי אכן המצרים חכננו לכבוש עד אחרי רפידיים, עד ביר חמדה. עוד אני עושה באותו יום, לוקח מאריק חטיבה שהיא 875 זאת חטיבה ממוכנת, המפקד שלה הוא אל"מ בירו ואני מעביר אותה לאלכרט בשביל המיצרים. במקום זה אריק מקבל את חטיבה 14, יותר נכון שרידיים של חס' 14 שישבה בגיזרה המרכזית והמפקד שלה בטסה. ב-2 בצהריים גם ברן כשעד אז נלחם בבלימה בכוחות קטנים מאד, שואל אותי ב-14.05 אם נצבור את הכח האם נתחיל בערב" הוא יותר מסוייג אבל גם כן שואל על חקיפה באותו לילה. הוא שואל "מה יקרה אם נצליח לרכז את הכח הערב, האם ניתן להתחיל?"

להתחיל בהתקפת נגד?

לגדוני

7277

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74
ישיבה ק"ל - בוקר
העד: אלוף שמאאל גונן

אלוף גונן כן. אני אומר שקיום לא נחקיף והסזה שלי

שבניגוד לתכנית קודמות האוייב יושב משני צידי התעלה, בלילה קשה אני לא סומך
של הגשרים שלהם. אצל ברן יש גשרים אמנם כי בקנטרה היו גשרים מוכנים. אבל
צריך קודם לכבוש את הגשה עד שנצלה. אצא מאצא

לנדוי מה פירוש המילים אינני סומך על הגשרים שלהם?

אלוף גונן ז"א שלבנות חכנית צליחה מראש שבנוי על גשר

מצרי, זה לא רציני. מה כן יכול להיות אם אתה עושה התקפה נגד שצד שלנו ותופס
גשר במקרה, את זה לעבור כן כדאי. זה ההבדל.

יו"ר אגרנט מה אמרת לברן?

אלוף גונן התשובה שלי מובלעת במה שאני אומר בשיחה שלי

עם אריק. אני אומר לברן שלא, אנחנו לא נחקוף היום. אבל עם אריק השיחה
יותר מפותחת. ואני אומר כי "האוייב יושב משני צידי התעלה, בלילה קשה", כי
אין מודיעין לא רואים את האוייב. גם ככה בימים האלה ח"א עוד לא צילם והיה
צריך לקבל ידיעות תוך השגת המגע. ובלילה אתה לא יכול לקבל ידיעות תוך השגת
מגע אתה יכול להתקל בכח הרבה יותר גדול ממה שאחא חושב שישנו. ולסמוך על
גשרים שלהם כתכנית לא נראה לי. אני אומר שיש לי תכנית צליחה, אני מתכוון
לצלוח, אני מתכוון להתקפות נגד אבל תלוי בפעילות האויר מחר בבוקר.

יו"ר אגרנט מה זה החיץ, איפה זה?

אלוף גונן החיץ הוא מצד שני של התעלה. אריקהמודיע שברן

יצלח מצפון לחיץ והוא מדרום לחיץ. זו למעשה תכנית באן חיל שאני דברתי עליה
באחת הישיבות הקודמות לפני הרבה זמן. ולי לא נראה רציני, לבוא ביום ראשון,
באמצע שלב הכלימה. לתכנן את המתקפה צריך, אבל באותו יום לעשות צליחה עם
אוגדה אחת שם ואוגדה אחת כאן כשהמצרים יושבים בצד זה של התעלה, לא נראה לי
סביר לא אז ולא עכשו.

באותה שיחה עם הרמטכ"ל, ב-1531 או 1529 זה במקורות כחוב קצת אחרת ואני מבקש
סיוע ח"א חזק כדי לא לנוע להגנה בקו הרוחב.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה ק"ל - בוקר

העו: אלוף שמואל גונןלסקוב

071531

א.י.

אלוף גונן

כנ. ביומן החמ"ל זה 1531. ביומן רל"ש,
 אני חושב שאין לכם, זה 1539. אני מחכה לערב להצטרות הכת כשהצטר כח
 מחזירים את אלברט לרוחב, יורד עם אריק דרומה, דופק מה שעבר, עובר את
 הגשר הדרומי, מתייצב על ציר עודדה מפילה, ברן תוקף על ^{על קח} אליסטים ועושה
 צפניה גדול, זה בעצם השיחה שרשומה. ~~אצא אצא~~ עלקח ליסטים אלה שני
 אצבעות, שני צירים מזרח מערב. אני אומר לו אם לא הולך עם אריק, כאן ההסבר
 למה אני מחנוד לתכנית של אריק לתקוף באותו לילה. "אם לא הולך עם אריק
 אין לנו יותר כוחות. אם הם חוצים אצל אלברט גם הם גמרו." אני עוד עכשו
 אלברט עדיין דק מאד למרות שחגברתי אותו עם 875 וזה חהליך התיגבור בעצם.
 אני עדיין חושב שאם הם יצלו אצל אלברט ויגיעו למיצרים הם ישיגו את מסרת
 המלחמה. אני אומר לו שהם מפתחים מאמץ גדול במרכז ובדרום. את המאמץ המרכזי
 אפשר לחסום עם החברה של יואל בעזרת ח"א. החברה של יואל זו חטיבה 274, חס'
 סירנים שהתחילה להגיע. לקח לה להחאסף כמה ימים. היא נכפפה לאלברט לשמור
 על גזרת רפידים היא ישבה כאן והיחה עתודה מטכ"לית. אסור היה לי להפעיל
 אותה בלי אישור מטכ"לי. אבל אני מדבר עכשו קצח פרופורמה כוון שהסנקים של
 יואל רק התחילו להגיע והתרכזו רק אחרי כמה ימים. הנה כאן השיחה "להכניס
 את אריק לקרב לילה" אני ממשיך ביומן החמ"ל שעה 1531 עם '29, "מול 200
 סנקים עם הרבה ארטילריה נניח שהולך טוב ויש לנו אבידות הבוקר מוצא אותנו
 בערבוביה ואז אריק מאבד את כוחו תוך יומיים"
 אני כאן רוצה לקצר, אפשר ללמוד את היומן במשך שעות. מצטטירח בפיקוד חפונה
 שאנו לא תוקפים באותו יום, אנחנו מתכננים התקפה לבוקר. הרמטכ"ל בסביבות
 4 מודיע לי לקרוא למפקדי האוגדות. אני רוצה להוסיף דבר חשוב. אין כבר
 דאגה ככל אופן אצלי לנסיגה נוספת, פי הכוחות כבר ישנם. החייצנו על ציר
 החתם כי מה שקרה שהאוגדות החזיקו פוחח קידמיים על ציר החתם כשהמצרים

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה ק"ל - בוקר

העד: אלוף שמואל גונןאלוף גונן

תקפו והם כל היום הזה תקפו בגל גדול מאד שהחחיל

ב-5 בבוקר האוגדות העבירו את הכוחות, באישורי, מציר הרוחב לציר החתם ולמעשה

ברן ואלברט בציר החתם, אריקא שתי חסיבות או חסיבה בציר החתם וציר הרוחב

למעשה כמעט פנוי מכוחות. אין לי יותר דאגה לנסיגה. הפיקוד מחולק עכשו ל-4

גזרות. ברן בצפון, אריק במרכז, אלברט בדרום ועוזי יאירי, מח"ט הצנחנים

בראס-סודר. הדאגה של הנסיגה ושל הצליחה המצרית הבודלה ירדה ממני. אנחנו

כבלימה מכוון שהאוייב עוד טרם השיג את המטרות שלו. ולכן הקדמתי ואמרתי

שזו היחה נקודת המוצא לכל הערכות המצב בפיקוד. כשהמצרים טרם השיגו את

היעדים שהם התכוונו להשיג ואנו עכשו מדברים על חכנית למחר. ואני מציע לרמט"כל

תכנית שברן יתקוף מצפון לדרום.

מתי זה היה?

יו"ר אגרנט

כל אותה אחרי הצהריים. בסכיבות ה-4, כלוח שנחתי

אלוף גונן

לכם זה מופיע ב-15.44. בסכיבות 4 בערך הרמטכ"ל מודיע לי לאסוף את האלופים,

הוא יבוא לקבוצת פקודות. מה אני מתכוון לעשות אני אומר לו בטלפון.

אחרי כן י.ע.

יע.

ועדת החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

הער: האלוף ש. גונן

7280

גונן: אני הייתי מבקש, אם יש הקלטות של ה"סילון".
 ה"סילון" זה הטלפון הסודי שהיה בין האלופים
 למטה הכללי. יש הקלטות של ה"סילון" אז כל השיחות האלה צריכות להופיע
 שם. אינני יודע אם יש, אני לא הצלחתי למצוא שם. להאזין לסילון, זה
 פכהיר הרבה מאד דברים שביומנים הם כתובים על ידי מזג"ד ושלא בדיוק זוכרים.
 כיון שהמטכ"ל התעניין בפירוש בפרטים, למה, מתי ואיך. הרמטכ"ל מגיע

לנדוי: אתה לא שמעת אתההקלטות האלה ?

גונן: לא. אני בקשתי ואמרו לי שאין. אולי אין
 ואולי לא רצו לתח לי. באמצע המלחמה אמרו לי
 שמקליטים, לקראת הסוף.

ירי: מתי אתה קבלת הוראה מהרמטכ"ל לאסוף את מפקדי
 האוגדות ?

גונן: בסביבות 5 או 6, אני צריך למצוא את זה.

ירי: ב-16.49, כן ?

גונן: כתוב באיזה מקום ?

ירי: כיומן.

ועדת החקירה, ישיבת ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

הערד: האלוף ש. גונן

7281גונן:

ברבע לחמש. אז הודיע לי הרמטכל שהוא בא

לאום-חשיבה. ב-16,45, אני מסתכל ביומן רל"ש.

ב-16,45 הרמטכל מודיע לאלוף שהוא בא לאום-חשיבה. אריק בשעה 6 ו/7 דקות

בערך. אני אומר בערך כי זה אומר דקה, או דקה פחות,

היו"ר אגרנט:

מתי הרמטכל הגיע אתה אומר ?

גונן:

הרמטכל אמר לי ב-16,45 שהוא יגיע וברבע לשבע

הגיע. ב-1845 הוא הגיע. אני אגיד את כל השעות

אם זה חשוב. ב-1645 הרמטכל מודיע לי לאסוף את מפקדי האוגדות, ב-1745

נכנסים לחפ"ק ברן וקלמן; ב-1803 מצלצל אלי סגן הרמטכל שהוא פגש את הרמטכל

בדרך, שחיל-האוויר הרס 7 מתוך 13 הגשרים. ואני מעדכן אותו שהם תקנו אותם

כבר. כי ידעתי מהחצפיות של המעוזים שהם תקנו את הגשרים שהוא הרס.

אני אומר לו ששקט בגזרה.

ב-1845 הרמטכל נכנס לחפ"ק לשמוע עדכון. נוכחו: ברן, קלמן, אלברט ויצחק

רבין. הוא נלווה אליו, הוא לא היה בתפקיד, אני חושב, אינני יודע.

ב-1924 הרמטכל נכנס לחדר האלוף לאשור תכניות האלוף. האלוף נכנס נתן

רקע לכניסה לקרב עדכני להערב, מצב נפגעים; 100 הרוגים ו-200 פצועים.

חיכף אני אגיד מה הסכום.

ב-18, בסביבות 1800, ו-6 דקות או 7 דקות

זה לא משנה, אריק דורש, לא מציע, לגשת בכוח למעוזים.

היו"ר אגרנט:

הוא בינתיים הגיע, אריק ?

גונן:

אריק לא הגיע. ברן הגיע. קלמן הגיע, אלברט

הגיע,

7882

ועדת החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

הערד: האלוף ש. גונן

היו"ר אגרנט: זה שמעתי, אז מי הציע? אחת אומר שאריק,

גונן: בטלפון. ב-18.07 עד 18.10. הוא מציע לגשח

למצמד, לפורקן ולחזיון. עם שלושה כוחות

כל אחד בגודל של גדוד סנקים, וסוללת ארטילריה, ולחלץ את אנשי המעוזים.

פקודה לפנות אותם הייתה כבר בבקר. ב-9.23. משום מה לא פינו אותם.

אני יודע מתחקירים - לא את כל החקירים יש לי - זה אמנון יכול להגיד,

אמנון רשף היה המח"ט בגזרה. הוא היה אז קשור לאלברט. אני יודע

שאנשי מצמד לא רצו לצאת. אני יודע שאנחנו כשבוע לפני המלחמה סיירנו כאן

בשרטון הזה, בלילה, כדי לראות אם אפשר לנסוע עליו עם נגמשים.

בשלב הראשון של סיור ברגל, אמנון ניסה להגיד להם שייצאו לשרטון, אם

לא רצו. חשיון לא היה יכול לצאת. למה לא יצא פורקן אני גם לא יודע.

ואני עכשיו חוזר ליום ראשון בערב. אריק רוצה לגשח בכוח להוציא אותם.

אז אני מתנגד. הוא כבר נותן קבוצת פקודות. ואני אומר לו שאני לא מסכים.

אני רוצה שיבוא ~~לשבת~~ ^{בצבא} לאריק היה חסר השבת בלילה. הלילה שבין שבת

ויום ראשון. ואני בפירוש לא הייתי סבור ששלושה גדודי סנקים

עם סוללת ארטילריה לכל אחד מהם, יוכלו לחצות את השטח המצרי, להגיע

למעוזים ולהוציא אותם. חשבתי שיש כן סכוי להוציא את המעוזים, אם נעשה

הבמק- התקפת נגד גדולה בבקר, בסיוע אוויר. עם כוח של אוגדה.

ואז אני קורא בסופו של דבר לאריק. אריק הגיע מאוחר. אבל עכשיו אני

רוצה להגיד מה סיכם הרמטכל.

הרמטכל סיכם חקיפה אוגדתית פשוטה,

7283

ועדת החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

העד: האלוף ש. גונן

ידין:

תסלח לי רגע בזקודה אחת, באותה שיחה
שעשה המזכיר, אולי תסביר לי, אני לא מביין

פה, בסוף כתוב פה,

גונן.

איזה שיחה ?

ידין:

באותה שיחה עם אריק, כשאריק מציע לך ללכת
למעוזים, ב-1807, שם בסוף כתוב, "אסור לנסות

להשאיר את המסוק אצלך, כשהמטכ"ל יבוא אני אקרא לך", מה זה בדיוק,

אני לא מביין.

גונן:

לי אז היה מסוק אחד. גם אחר כך לא הרשיתי,

וזה היה ברור, למפקדי האוגדות לבוא בסיסה אחת.

הייתי שולח אותו הלוך וחזור להביא את כולם. הוא אמר לי שהוא עסוק, שלחתי

אליו את המסוק האחרון. הוא כנראה רצה שאני אשאיר אותו אצלו, אינני זוכר.

ידין:

רגע, המסוק היה אצלו ?

גונן:

הוא היה האחרון שהמסוק היה אצלו, והוא רצה

להשאיר אצלו את המסוק.

ידין:

כשהמטכ"ל יבוא נקרא לך - מה פירוש ?

גונן:

הוא ביקש ממני להעכב, הוא תכנן, אמרתי לו

בסדר.

ידין:

אז השארתי אצלו את המסוק ?

גונן:

אינני זוכר אם השארתי או שלקחתי אותו חזרה

ושלחתי עוד פעם.

ועד החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

העד: האלוף ש. גונן

7284ידין:

לא, כי אני שואל, למה הוא לא היה

בפגישה הזאת?

גונן:

הוא ביקש לא להיות בפגישה, כי הוא מתכנן

את חילוץ המעוזים.

השאתרתי לו לאחר, אני לא חושב שזה היה בכוונה.

הוא אחר יותר מדי.

לנדוי (לידין)

הוא אמר שהיו לו קשיים בדרך

ידין (ללנדוי)

כן, עם הקומנדו.

גונן:

היו לו עניינים עם הקומנדו, אני לא חושב

שאחר בכוונה.

הרמטכל אישר חכנית התקפה מדורגת, שאוגדה אחת תוקפת והשנייה בעתודה.

השלב הראשון לפני הצהריים, ברן תוקף מצפון לדרום, אריק במרכז בעתודה

חכנית פשוטה, ~~בבצבל-הצל~~ - צליה - רק כניצול הצלחה. זאת אומרת לא לתכנןולבנות אתהכל על צליחה, אלא כניצול הצלחה. ~~אחרי-ההתקפה~~, אם זה לא

יילך, אז אריק עתודה בגזרה. אוויר - האוויר שישנו, שאפשר, /יסייע

לברן בתקיפה שלו. אותו הדבר אחרי הצהריים, אריק אותו הדבר מדרום לצפון.

לנדוי:

מהצפון לדרום אתה מראה לנו.

גונן:

זה לא פליסת פה. בגזרה הדרומית מהדרום לצפון.

היו שתי אפציות בדיון: -

האחת, שאריק יתקוף מהצפון דרומה; והשנייה, כוון הפוך.

ההבדל הוא, איך נכנס האויב בחנאי הקרקע. את זה אני אציג יותר מאוחר.

אני דוקא החלטתי לבסוף לעשות את זה מהדרום לצפון.

ועדת החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

העד: האלוף ש. גונן

7285

היו"ר אגרנט:

מה היא החפנית שעשה, מהדרום לצפון ?

גונן:

אני אגע יותר מאוחר בנקודה הזאת.

ברן בגזרה הצפונית מצפון לדרום, אריק עתודה.

אחר כך אריק בגזרה הדרומית, עושה אותו הדבר מה שעושה ברן.

צליחה - עם ניצול הצלחה. הרמטכל אומר לי, תעבד את התכנית לפרטים.

זה לא היה עיבוד תכנית, זה היה אישור רעיון. כי לעבד תכנית צריך

לעשות חשבון של זמן ומרחב, לנתח כמה אויב נכנס, ו"חשלח תכנית למטה

הכללי". והוא הולך. היה דיון עם הרמטכל. אם צריך לגשת בכוח למעוזים

או לא. ~~אם-סקד-גדס~~ גם ברן וגם אני החלטנו שלא,

היו"ר אגרנט:

ככה סיכם הרמטכל, ביחס למעוזים ^א מה אמר הרמטכל ?

גונן:

אני אומר, היה דיון אם לתקוף את המעוזים או לא

לתקוף את המעוזים. הרמטכל אישר את תכנית פנוי

המעוזים מלילה, בעצמם, זאת אומרת - פנוי המעוזים בלילה. לפי הצעתי בעצם

כשברן חמך בה. אריק מגיע, זו היחה שעה...

ד"ר נבנצאל:

מה זה נקרא לתקוף את המעוזים ?

גונן:

אני ידעתי מה שאריק רוצה ודברנו על תכנית

ללכת לתקוף את המעוזים, לחלץ. כלומר

ללכת לכוון המעוזים, ולחלץ אותם.

לנדוי:

מה הייתה ההודעה של הרמטכל, לחלץ את המעוזים

אם-גם-כך בכל מחיר, או גם כן כניצול הצלחה ?

גונן:

אח המעוזים, להגיד להם להתפנות.

לנדוי:

לצאת ולהתפנות.

ועדת החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

העד: האלוף ש. גונן

7286גונן:

אני מנסה להיזכר, אני מקווה שזה רשום באיזה

שהוא מקום. אם לדייק אז אצלי זה לא רשום

הנקודה הזו בדיוק, אני הייתי מבקש, ממה שהעיד הרמטכל, לראות מה

רשום אצלו. אריק מביע. פוגש את הרמטכל בחוץ, ומדבר איתו על זה

שאני לא נותן לו לחקוף את המעוזים. והרמטכל אמר לו (מה שאני אומר עכשיו

זה מה שהרמטכל סיפר לי למחרת) לרדת למטה ולדבר עם אלוף הפקוד.

המשיך בצ.מ.

העד: אלוף שמואל גונן

גונן

אין לי רישום יומן על השיחה הזאת עם אריק. ומה שאני
אומר עכשיו - זו עדות שלי, צריך לחקור קציני מטה שלי.
ואני אומר לאריק "אני לא מאשר לך הלילה ללכת למעוזים", הלילה הקודם לימד
אותנו הרבה, עם גדוד בכל מעוז - לא תגיע, לשלוח יוחר - אפשר לאבד את כל הכוח.

היו"ר אגרנט: אני מבין שהרמטכל סיכם משהו. מה היתה הבכנה שלך ביחס לסיכום?
הסיכום ביחס למעוזים.

גונן: אם בדיוק הרמטכל התייחס למעוזים או לא - לא רשום אצלי.
אבל אצלו נרשמה כל מילה, יש לו ראש לשכה שרושם.

היו"ר אגרנט: אתה אמרת שהיתה לך הצעה, שברן תמך בה, מה היתה ההצעה?

גונן: לא לתקוף.

לסקוב: כשהרמטכל הגיע מסרת לו את ההצעה של 143.

גונן: כודאי.

לסקוב: ומה הוא אמר לך?

גונן: מה שהוא אמר לי - אני לא בדיוק זוכר, זה לא היה חד משמעי.

אין לי רישום. בכל אופן הרמטכל אמר לי למחרת, שהוא אמר
לאריק לרדת ולדבר אחי, הוא לא אמר לאריק "אני לא נותן לך לתקוף את המעוזים"
או משהו כזה.

היו"ר אגרנט: אז מה אמרת לאריק ביחס למעוזים?

גונן: אני אמרתי לו "אני לא מאשר לך הלילה ללכת למעוזים. תעשה

חכנית דומה לבוקר. לפי הצטברות הכוחות של המצריים באזור

נחליט בבוקר, או שאחה תעשה את זה או שברן יעשה את זה.

לסקוב:

זה כתוב באיזה מקום על מסמך?

גונן:

זה כתוב אח"כ, בבוקר, כשאני אומר לו ב-6.17 "לא, אתה לא עושה את זה", זה גם מראה שזה כתוב ביומן.

ידין:

בחומר שהגשת לנו "מרשם התכנית הפיקודית ל078" מצוייה רק אלטרנטיבה אחת, זאת אומרת, שאריק יורד דרום, מצפון

לדרום?

גונן:

נכון. אני אבהיר את הנקודה הזאת באופן מוחלט כי היא רשומה ביומן. הבעיות הן עם הדברים שאינם רשומים ביומן.

הנקודה הזאת של צפון-דרום ודרום - צפון רשומה ביומן.

האנשים מתפזרים, אריק חוזר למפקדה. אני באותו זמן מאאא

מנהל שיחה ארוכה עם מפקד אבו-רום, עם עוזי יאירי. השיחה רשומה. יש לי ידיעה שהמצרים מתכוונים לחקוף את אבו-רום, ללכת לכיוון מרש"ל. עוזי יאירי הוא צנחן ולא סנקיסט ואני מתדרך אותו בטלפון איך להציב את הכוחות כך שיוכל לבלום התקפת סנקיסט עד הבוקר, ובבוקר כבר יתערב חיל האויר, כיון שהאזור ההוא הוא מחוץ לאזור הטילים.

בענין חיל האויר אני רוצה להגיד נקודה אחת. בשבת בערב

קיבלתי הודעה שביום ראשון חיל האויר עומד לרשות פיקוד הדרום, כולו. ההתקפה המצרים התחילה ב-5.00, היחה קשה מאד. ואני כל הזמן ביקשתי את חיל האויר. ב-6.45 חיל האויר בא. עשה מטס הכנה על הטילים. יצא, והודיעו לי שיותר הוא לא חוזר, כי הוא עלה לצפון.

היו"ר אגרנט:

באיזה יום?

גונן:

ביום ראשון, ה-7 לחודש. במסמך הרקע שאני אגיש לכם בסוף הדיון אני מדבר על זה קצת.

אני עכשיו ביום ראשון. מדבר עם עוזי יאירי ומתישב להכין

את החכמיים בשביל המטה הכללי. ב-1.30 בלילה אנחנו מוציאים פקודה התראה
בטלפרינטר שהיא בעצם דנה בכוננויות להתקפות נגד, ששם אני חוזר ואומר שאריק
צריך להיות מוכן לחקוף גם לכיוון "מפצח" ו"ליטוף", שזה דרומה. המטה מכין
את הניסוח של הפקודה. ב-1.30 אני מסכם אותה סודית. ואת הסיכום אני שולח
למטכל ושולח לכוחות:

"המשימה - סיהור קו התעלה בין דרך החח"ם ובין קו המים"

השמדת האויב' תוך חילוץ כוחות מהמעוזים וסנקים תקועים וכוננות למעבר לצד
השני של התעלה".

יש שתי אפשרויות. אחת נקראת "אריה" שהיא: אוגדה 143 -

בלימה במערב ועבודה; 162 - בלימה במערב בצפון, תקיפה דרומית ואחרי זה עבודה;
252 - בלימה.

השניה נקראת "דב", והיא: 252 - אותו דבר, בלימה;

162 - בלימה בגיזרתה; ו-143 - תקיפה דרומה. תחילת המבצע לא לפני צבירת
כוח, ב-8.00, ולפי פקודה.

יש כאן הפקודה ויש כאן המרשם. אם אתם מעוניינים אני אגיש

את זה.

יש לנו (מוצג 340). לנדוי:

תקיפה דרומה, לא מדרום. נבנצל:

אני את הנקודה הזאת, אמרתי, אני אבהיר בדיוק, כי זה גונן:

רשום לי ביומן.

אני עכשיו חוזר ללילה.

ב-3.48 - המעוזים לא פונו. יש לי דיווח מ-143 שהמצב

העד: אלוף שמואל גונן

ב"פורקן" ו"חזיון" קשה.

ב-3.54 - אין קשר עם ברן. המצרים התחילו כבר לעשות

חסימות קשר. הם עשו בשבת - מעט מאד, ביום ראשון - הרבה מאד, וביום שני -

כמעט הכל. הם חסמו את הרשתות וגם ה-ס.ס.ב. נחסם. ה-ס.ס.ב הוא מכשיר בעל

עוצמה של 40 וט החוצה לשידור, והחדר מכוון על פס דק מאד, לכן הוא צריך להיות

בעל עצמה גדולה והוא לא צריך להיות ממוזג וממוסך (?). היה לנו בפיקוד

מכשיר שידור של 1,000 וט והוא התגבר על החסימות, כך שאותנו שמעו. אחרי

יום יומיים קצין הקשר הצליח להשיג בחיל הקשר אנטנה מיוחדת שגם קלטה דרך

החסימות, והיה לי מקלט אחד שבו יכולתי לשמוע דרך החסימות. אבל זה עוד לא

היה ביום שני בבוקר.

לא השגתי קשר עם ברן וביקשתי את קלמן. קלמן היה מיועד

להחליף את אלברט ביום ראשון, ה-7 בתודש ולקבל דרגת אלוף ולחיות מפקד 252.

כשר הוכרוז על כוננות ג' ביום ששי שלח אלברט את קלמן הביחה. וקלמן חזר

בשבת אחרי פתיחת האש. אלברט שלח אותו לגיזרה אאאאאא הצפונית. כשכרן בא

בבוקר קלמן הפך להיות סגן שלו.

אני מדבר עם קלמן ואני שואל אותו מה הסד"כ, הצטברות הכוח.

הוא מוסר לי מה ברן מתכנן, שהוא מתכנן לרדת דרומה עם 3 חסיבות בשני צירים

או צפונה עם אחת ולרדת עם 2 דרומה לעבר האגם המר. אני אומר לו "אם אין

קשר בין חפ"ק 162 והאלוף - אין לצאת להתקפה", זה מאתר ואני כבר מרגיש

שיש חסימות קשר.

7291

ש. גונן:

אני מקריא את הכל, אחר-כך אני אגיד איך אני מבין את
היומן. "ברן תכנן דרומה עם שלש חטיבות כשני צירים, או
צפונה עם אחת, ולרדת עם שתיים, לרדת דרומה לאגם המר. להתחבר למעוזים גם בציר
התעלה. אם אין קשר בין חפ"ק 162 והאלוף, אי אפשר לצאת להקפת. התכנון לשחרר
את חזיון, קמילנו ומפרקת ^{מ"מ} ופורקן. לתכנן מעבר באיזור פורקן מצפון לדרום,
לקורה אם יש גשר באיזור פורקן. להתיצב על ציר מועדי פירדן, דרומי נוגע בחיץ,
הצפוני בחולות. אם אין קשר ואין אישור, להמשיך לרדת דרומה על פצמד. עובר בגשר
כמצמד, אם יש. חוצה את קו חבית מו יותר מערבה. שיחרר את המחטים לפני שעה.
לא יכול

ידין:

רבע אחד, אחת הקראת לנו.

ש. גונן:

אני מקראתי מה כתוב.

ידין:

מי אמר מה?

ש. גונן:

ממה שאני מבין - הוא מסביר לי את הסדר"כ ואת התכנית של
ברן. עם כמה חטיבות לרדת דרומה.

ידין:

היו שלש חטיבות, שני צירים.

ש. גונן:

שלש חטיבות, שני צירים. הבעיה הייתה שהוא היה צריך לבלום
פה בפפנץ. כאשר ניגע אחר-כך ב-8 עצמד, אני אפרט את זה

כדיוק, כי הבעיה הזאת הייתה היא קרתה.

אני אומר להתחבר למעוזים גם בציר התעלה.

לנדור:

איזה מליים שלך?

ידין:

"להתחבר עם המעוזים בתעלה" - זה גונן אומר.

ש. גונן:

זה כתוב ברור יותר ביומן רל"ש. אצל הרל"ש כתוב כך:
האלוף דיבר עם קלמן לתכנן, לשחרר את חזיון, פורקן

7292

ומצמד. כרן צריך לחכנן מעבר, אם יהיה גשר באיזור פורקן. אם יש - צריך לדווח ואז יקבל פקודה להכנס מערבה על ציר מיכל (מה שהקראתי, אותו דבר). ימשיך לרוח הלאה לאיזור מצמד. עובר בגשר במצמד אם יש. חופס את קו ציר חביה/יותר מערבה.

יש בהקלטות ביומן שיחה שלי, שבדיון אני אומר: ומה אנחנו עושים אם מוצאים גשר? אז אני אומר: אז כדאי, אם מוצאים גשר - כדאי להעלות אותו, כדאי לתפוס אותו.

למה אני אומר את זה? וגם מהניסוח שלי זה מובן. הרעיון הוא שאם צש גשר, כמו שאמרתי בהתחלה, כדאי לעלות עליו. לכוון התפקה מראש על גשר של מצרי לא נראה לי רציני אז.

יש כאן כל הדיון. אולי אני אקריא כמה נקודות שהועלו בדיון באחת רחצי, שממנו הוצאנו את המסמך.

איזה שעה?

היו"ר אגרנט:

זה הכל אחת רחצי. כתוצאה מזה יצא המסמך - זה ישנו בידיכם - של התכניה ששלחתי למטה הכללי ולאוגדות.

ש. גונן:

אני חשבתי שזה בשיחה שלך עם מגן. אחת לא מדבר עכשיו על השיחה שלך עם מגן?

היו"ר אגרנט:

כן. אבל אני עכשיו חוזר אחורה לנימוקים. אולי אני לא אקרא, אבל זה כתוב ביומן בעמוד 33, עמוד ההערות.

ש. גונן:

השיחה עם מי?

ידין:

במטה.

ש. גונן:

במטה שלך?

ידין:

כן. ז"א - הנימוקים.

ש. גונן:

חסלה לי רגע אחד. אולי אם אחת מוכן, יותר קל לנו להבין

ידין:

קודם כל מה משרח לקלמן. מה קלמן אמר לך. אחר-כך נגיע

7293

ישיבה ק"ל - בקר

אלוף ש. גונן

לנימוקים. אני רוצה קודם כל להכיר את המסמכים, להכיר את העובדות.

ש. גונן: אני אומר לקלמן: כנראה שיש חסימות ברשת. אני ממשיך

מה אני אומר לקלמן, אני מקריא מיומן רל"ש: זה אותו

המשך - ^{כ"ל} ~~כ"ל~~ 0411: "האלוף מסר לקלמן שכנראה יש חסימות ברשת. אני אומר לו:

את המעבר מפורקן לחיץ תבטל.

אנחנו הוצאנו כתכנית שיעבור באיזור פורקן, אם הוא יתפורס

גשר שיעבור. פורקן זה מול איסמעיליה.

ידין: מדובר על חזיון, לא על פורקן.

ש. גונן: על פורקן.

טריין: מה אתה הגשח לנו פה? פה כתוב חזיון.

ש. גונן: אני בכל זאת חושב שזה פורקן.

ידין: פה כתוב חזיון.

ש. גונן: לא, זה חזיון באמת. סליחה, אני מבין את הסעות שלי.

אם אני אקריא את כל השיחה עם קלמן, זה יהיה ברור. אני ^{קונדס} אומר

לו שינסה לפגוע בגשר גם באיזור פורקן. ועכשיו אני מבטל לו את זה. אני אקריא

את כל השיחה עם קלמן ואז זה יהיה ברור.

ארבע ודקה: האלוף דיבר עם קלמן לחכנן, לשחרר את חזיון

פורקן ומצמד. כרן צריך לתכנן מעבר. אם יהיה גשר באיזור פורקן. אם יש - צריך

לדווח, ואז לבטל פקודה להכנס מערבה על ציר מיכל בפירדון, כשהקצה הדרומי בחיץ

והצפוני בחולות. אם אין גשר, או שלא יהיה אישור בפורקן, ימשיך לרדת הלאה דרומה

לאיזור מצמד. עובר בגשר במצמד אם יש. ותופס את קו ציר חכית או יותר מערבה ציר

וראות.

ארבע ו-11 : השיחה עם קלמן נמשכה. מסר לי קלמן, כנראה שיש
הסימות ברשת. השיחה הייתה קשה. את המעבר מפורקן לחיץ חבטל. שיהיה מצפון למצמד
עד קו חבית עם חטיבה 1, היתר להשאיר בצד הזה על מנת לא להסתכן.
כלומר - תוך כדי שיחה אני מבטל לו גם את מה שיש על המפה. מה
שיש במפה, המעבר על הזיון אני מבטל לו. אני אומר לו: אתה רד ישר למטה עד מצמד.
במצמד העבור.

ידין: אתה אומר שאתם מבטל לו מה שיש על המפה. המפה הזאת הייתה בידיו?

ש. גונן: אנחנו שלחנו את המפה עם רצים לכל האוגדות.

ידין: והגיעו?

ש. גונן: אני מניח שכן.

ידין: אתה מניח או אתה יודע.

ש. גונן: אני יכול לחקור. לא חקראתי.

ידין: לא, אני שואל אותך. אני הייתי רוצה לשאול, לפני שאנחנו ממשיכים.

אצאצא: אני רוצה להבין בדיוק. אתה מביש לנו המרשם הזה כאן, אותו המסמך

ההוא ששלחת למטכל. האם המסמך הזה נשלח לאלוף ברן?

ש. גונן: כל המפה הזאת הייתה תלויה על הלוח בקבוצת הפקודות כאשר ברן הגיע.

ידין: זאת, אני מבין, פקודה שנעשתה לאחר מכן.

ש. גונן: הרמטכל עזב ראשון. כאשר התחלתי את השיחה עם אריק, עוד ברן היה

וקלמן היה. והמטה היה. אני שרטטתי את המפה על הקיר. ציירתי אותה

על הקיר. כאשר ברן עזב לפני גמר השיחה עם אריק, הוא ביקש רשות ללכת והלך.

ידין: על איזה מפה אתה מדבר?

- ש. גונן: זו אותה מפה.
- ידין: זו לא אותה מפה. אני מדבר על המפה עם הדב והאריה.
- ש. גונן: זו אותה מפה.
- ידין: 6 עם המשימות ועם אוהם הדברים?
- ש. גונן: כן. המשימות - אמרתי אותן בעל פה ואחר-כך הן נוסחו בכחב.
- ידין: אני רוצה לשאול בנקודה הזאת. נניח לרגע אחד שזה היה אצלך כבר במוצב. האם הפקודה הזאת נשלחה לברן בכחב או רק למסכל.
- ש. גונן: אני צריך לכדוק את זה.
- ידין: אם אני אומר לך, שאלוף אדן אומר שאת הפקודה הזאת "צוב-אריה" עם המשימות הוא לא קיבל ולא ראה - יהיה בזה אמת או לא?
- ש. גונן: אני כפרוש חושב, שאחם לא תשאלו אותי את השאלה הזאת אם השמעו את המשך הקרב. לעבור בחזיון למחרת.
- ידין: נעווכ את החזיון. אני רוצה לשאול שאלה אחרת לגמרי, לא על חזיון בכלל. לא זה מה שמעניין אותי. אני שואל שאלה: האם את הפקודה הזאת, שהיא מפקודה המרכזית לקראת בוקר, הלכה אליו, או התכנית הזאת הועברה אליו- הנסיון להעביר אליו היה כשיחה עם קלמן?
- ש. גונן: אני אגיד שני דברים: התכנית הזאת בדיוק, בלי היעדים לצליחה, ז"ל בלי עד איפה להגיע אחרי הצליחה, נאמרה בקבוצת הפקודות באפשרויות פתוחות.
- ידין: באפשרויות פתוחות. אני מדבר כרגע על פקודה ביצוע.
- ש. גונן: זו פקודה ביצוע.

אני לא אומר אפשרויות פתוחות שאני אחליט עד הבקר. אני אומר : זה מה שתכננו, יכולות להיות מספר אפשרויות. כך גם זה סוכס. יכול להיות כך, יכול להיות אחרת, זה תלוי בהתפתחות של אויב כלילה. כך היה. את הפקודה הזו בכתב שלחתי למטכ"ל לפי דרישתו. אין שינויים.

היו"ר אגרנט: אני מבין שזאת הייתה פקודה.

ש. גונן: זה מסמך שנשלח למטכ"ל. אני אחן תשובה לבמ"ר בקצרה. ברן ידע עליה באוחו ערב לפני הבקר | פרט לדבר אחד - שהמשימה שלו לשחרר את חזיון, פורקן ומצמד, לשחרר את אנשי המעוזים - בערב כשהוא עזב הוא לא ידע.

ידין: זו בדיוק הנקודה שאני כרגע רוצה להביע אליה ולהבין בדיוק מה נאמר ומי קיבל מה. בתכנית הזאת שמשורטטת כאן באופן סכמטי וגם בסיכום של ראש המטה הכללי בקדם, כאשר הוא חזר למטה הכללי אחרי הפגישה איתך, התכנית הכללית לאלוף ברן היא : לנוע מצפון לדרום, לא להתקרב לתעלה. בפקודה הזאת שאתה הראית לנו עכשיו וגם כאילו בשיחות עם קלמן (נעזוב לרגע את השיחה עם קלמן), פה יש משימה, פה כתובה משימה "טיהור קו התעלה". כאן זה מתחיל. מבין דרך החתם לקו המים והשמדת האויב תוך תילוך כוחות מירכיים. השאלה שאני רוצה כרגע לשאול היא 4 לפי הסיכום של הרמטכ"ל בקדם הרמטכ"ל, כשהוא חוזר ממך, ולפי בעצם השרטוט הזה בלילה המשימה של אלוף ברן (נעזוב רגע אחד את אריק) היא לנוע מצפון לדרום. לא חשוב כרגע לכיוון מצמד וכיוצ"ב. ואילו בפקודה הזאת שאתה הראית לנו, ששם יש האלטרנטיבה של אריה ודב, שבין אם הגיעה אל ברן או לא - אנחנו תיכף נראה, המשימה היא לטחור את קו התעלה והמעוזים. יש פה שוני או אין פה שוני?

ש. גונן: יש כאן שוני בדבר אחד : כאשר אני אקריא לכם מן ההקלטות, פה אני לא צריך עדים, כי אפשר לשמוע את הקולות, אני הוא זה שמזכיר אבאבא לברן כל הבקר לא לבגש לקו המים.

7297

שא

ידין:

לא, לא, חסלח לי רגע.

ש. גונן:

רב אלוף ידין במשפט השני אני עונה. חבל. השוני הוא

המעוזים. אני לא מסתובב סביב, השוני הוא המעוזים.

כאשר ברן עוזב, הוא לא יודע שהוא צריך לפנות בבקשה את המעוזים. אין שוני בתיאור

האויב. הוא צריך לטהר ולהשמיד את האויב מצפון לדרום. שלשה ק"מ מקו המים.

ידין:

תן לי לסכם, לא מה שקרה אחר-כך, אלא איך הוא עוזב

אוהך בבקר?

ש. גונן:

בערב.

ידין:

מתי שהוא עוזב, אחרי קבוצת הפקודות. אם אני מכין נכון

וגם מה שאתה אומר עכשיו זה לפי התכנית הזאת ולפי

קדם ומטכל, התכנית היא - ואתה חאשר לי או תכחיש לי - שאלוף ברן באוהה התכנית)

לא חשובים כרגע הפרטים על שאר האוגדות) הוא צריך לנוע במרחק של 3 ק"מ לערך

מקו התעלה מצפון לדרום כיעד להגיע למצמד, בסופו של דבר. בזה הוא יוצא ממך, נכון?

ש. גונן:

כן.

אחרי כן אא

7298

ש. גונן:

עם אפשרות אחרת, שאולי אריק יעשה את זה.

ידין:

נעזוב את אריק כרגע, אני מדבר על המשימה של ברן.

עכשיו אתה אומר, שלאחר מכן ישבת לסכם את התכנית

הזאת, ולפי דרישת המטכ"ל, להעביר להם את החומר לשם. ואז יצא אותו מסמך

שהזכרת אותו. אני פשוט ~~פספס~~ מסכם, שהשוני לגבי האלוף ברן, שהוא לא ידע

אותו כאשר יצא, שבניגוד לתנועה דרומה במרחק מהתעלה, השוני הוא שצריך כן לטהר

את התעלה מצפון לדרום. זה נכון?

שלילי.

ש. גונן:

שלילי? אם כך לא הבנתי מה שאמרת.

ידין:

אותו דבר כשעזב אותו ואותו דבר במשימה לבוקר בנוגע

ש. גונן:

למרחק מקו המים. הוא לא צריך להתקרב לאורך כל הדרך 3 ק"מ מקו המים, כשיטה,

כרס לחילוץ אנשי המעוזים חיזיון, פורקן, מצמד.

מה זה טהור קו התעלה בין דרך החתם וקו המים?

ידין:

לא הכניסו כאן את ההסתייגות.

ש. גונן:

אבל זאת המשימה.

ידין:

אב אלוף ידין, אם נשמע את הקלטות, מה אני אמרתי

ש. גונן:

לברן בבוקר, לפני שהוא זז וחוך כדי החנועה -

נגיע לזה שלב שלב. נגיע בבוקר לשיחות. אנחנו רוצים

ידין:

כרגע לדעת מה קרה כשהוא עזב אותך. כשעזב אותך

המשימה הייתה לרדת דרומה. בכתובים יש: משימה לטהר את קו התעלה מדרך החתם ועד

קו המים. זה הבדל גדול או לא?

~~אחרי פגישה עם גונן~~ לפי דעתי, לא.

ש. גונן:

לפי דעתי זה כתוב יותר רחב, כשניגשים לתדריך,

משנותנים פקודה. נניח שאני יושב עכשיו ונותן לו פקודה, אני אומר לו: טהר

את הגיזרה מקו החתם עד קו התעלה. בתדריך אני אומר לו: ברן, אל התקרב ~~לגיזרה~~

3 ק"מ מקו המים, יש שם טילים, ספגנו מספיק.

אם אתה אומר לו להתקרב לקו המים, זה אומר שהוא

לסגור:

7299

חושף את עצמו לטילים.

ש. גונן: בוודאי.

לסקוב: באיזו ידיעה יצא ממך - עד בערך 3 ק"מ?

ש. גונן: כן.

לסקוב: כלומר, זה היה שינוי משימה מהותי להגיע לקו המים?

ש. גונן: אני אומר שהוא לא קיבל משימה כזאת, הוא קיבל את המשימה

הזאת רק במקום שיש מעוזים חיזיון, פורקן, מצמד, ולא

בכל הגיזרה.

לסקוב: לא היו הוראות בענין מעוזים. הרי זו היתה התכנית

של 143, לא של ברן.

ש. גונן: לכן אני אומר, כשיצא השינוי - השינוי כולל נקודה אחת:

הוטל עליו לגשת למעוזים. כשאמשיך אגיד לו, בבוקר

אחליט מי ניגש, אתה או אריק.

לסקוב: אני ל רוצה להכנס עכשיו למקרה של אריק, אבל התכנית

היתה שאריק תוקף את המעוזים האלה, וכך גם נאמר לו ב-08.00, ושברן בכלל לא
נכנס להתקפה ולא אם כן אריק עושה את הפעולה. אחר כך ביטלו לאריק את המשימה.

כלומר, ברן נשאל שאלה באיזה שהוא זמן: האם יש לך מישהו שמכיר את השטח?

ש. גונן: אגיע לזה.

לסקוב: ברור לי שתגיע לזה. אבל השאלה היא: ברן יצא בלי

ענין המעוזים, הוא יצא עם הוראה על 3 ק"מ בשביל

לא להחשף לנ"ט, ואחר כך בא שינוי משימה, שהוא מהותי.

ש. גונן: שינוי אחד.

לסקוב: תן לי לגמור לדבר. שינוי שהוא מהותי, במובן זה שהוא

חושף אותו - כשהוא בלי ארטילריה ובלי סיוע אויר - ללכת

להתקרב לקו המים, הורה אומר להיות חשוף לנשק נ"ט קצר טווח וארוך טווח.

7300

ש. גונן:

אני אומר שלא. בפירוש לא. לו היה זה כך, הייתי אומר.

ברן יוצא ממני עם משימה לא להתקרב 3 ק"מ לתעלה.

עד כאן אין בינינו חילוקי דעות? אני אומר שאוחה משימה הוא קיבל בבוקר,

ואני גם מזכיר לו כאלחוט במשך כל הבוקר: ברן, חזהר משני דברים, אל התקרב

לקו המים 3 ק"מ ואל חכנס לביצות. מה חדש לברן? שאני אומר לו שבחיזיון,

כפורקן ומצמד הוא כן צריך להתקרב למעוזים וכן להתקרב לקו המים - בשלוש

הנקודות האלה. זהו השינוי, ובשום אופן לא שינוי לאורך כל המשימה שלו.

אני מבקש להאזין לשיחה. השיחה מוקלטת.

אנחנו מנסים להבין מה קרה, ולכן אנחנו צריכים ללכת

ידין:

שלב שלב בדרך המחשבה, אחר כך נגיע לשיחות, וזו בעיה

בפני עצמה.

הרמטכ"ל אומר בק דם שלו, אחרי שהוא חוזר ממך:

"אפשרות אחת היא שברן תוקף מחר בבוקר את האזור הזה מצפון לדרום. הכוונה אינה

לגשת לתעלה ממש, אלא לתקוף את הסנקים ואת הכוחות שמתעלה פנימה, +ל+ מכלי

לטפל בהרכבה חי"ר שישנו בסוללה" וכו'.

משימה צריך להגדיר במדוייק, זה כבר לא שיטה.

אני מבין שיכולות להיות שתי משימות להתקפה מצפון לדרום, שתי משימות שאינן

זהות. משימה אחת היא להשמיד את כוחות האויב שעברו על ידי חנועה מצפון

לדרום. משימה אחרת: לטהר את קו התעלה. אני רואה בהן שתי משימות שונות.

השאלה שאני חוזר ושואל, אני עדיין לא מגיע

לשיחות ולהוראות שאתה נתת לברן בבוקר, יכול להיות שההוראות הן מדוייקות

וברורות, - האם בין המשימה הזאת שבדברי הרמטכ"ל, שמטרתה השמדת הכוחות

של האויב מצפון לדרום, ובין מה שכתוב במשימה בפקודה שיצאה בכתב אל הרמטכ"ל -

"המשימה: טהור קו התעלה בין דרך החתם וקו המים והשמדת האויב, תוך חילוץ כוחות

מהמעוזים וסנקים פגועים" - האם יש הבדל לפי דעתך, או אין הבדל?

7301

ש. גונן:

אם אתה שואל אותי איך כתוב בנייר, תיכף אענה על זה.

אני רוצה קודם לענות מהותית, לא פורמלית. ברך יצא

עם אותה משימה שאתה התחיל: להשמיד את האויב בגיזרה המערבית מהצפון עד
מצמד, מבלי לגשת לקו המים. היה סינוי אחר במשימה שברך קיבל בבוקר, קודם דרך
קלמן ואחר כך הוא בעצמו: לחלץ את המעוזים.

ידין:

לזה נגיע.

ש. גונן:

אני בפירוש לא מסכים לומר ששונתה המשימה לברך, ושצריך

היה לטהר את קו המים. כשנגיע לבוקר, אני אומר לו את זה.

ידין:

אני לא יכול פשוט להבין אותך, אני נורא מצטער.

אנחנו נגיע לבוקר. אתה מאשר ואומר שאלוף אדן יצא

ממך עם משימה להשמיד כוחות מצפון לדרום, ולא לטהר את התעלה. נכון?

ש. גונן:

בפירוש. לא רק לא לטהר את התעלה, יש גם הבדל בין

תעלה לקו-תעלה. לא לטהר את התעלה, אלא לא להתקרב

3 ק"מ.

ידין:

בסדר. האם אתה חוזר ואומר כרגע, לא מה נאמר לו אחר

כך בשיחות, אלא שזה לא עומד בניגוד לפקודה בכתב (340)

שהמשימה היא טהור קו התעלה? בין דרך החתם וקו המים?

ש. גונן:

אם אתה שואל פורמלית, יש מקום לחלוק על הניסוח. העניין

היה בשיחות מפקדים, ביני וברך כלילה, ביני וברך בבוקר.

על כך שבלילה נאמר לו כך, ולא משנה אם על ידי או על ידי הרמטכ"ל, על זה אין

חילוקי דעות.

אין חילוקי דעות.

ידין:

מה שאמרתי לו בבוקר מוקלט, רשום ביומנים, אין

ש. גונן:

חילוקי דעות.

אין חילוקי דעות.

ידין:

7302

ש+ש+ש+ש+ש:

ש. גונן: בשום מקום, חוץ מאשר פה, לא מוזכר קו המים, אלא להיפך: ~~התרחק~~ התרחק מקו המים. אם יש לך טענה פורמלית

על הניסוח -

ידין: אין לי שום טענות בכלל, אני כרגע רוצה להבין. נגיע להקלטות. רציתי להבין אם הפקודה הזאת עומדת בסחירה

למשימה שהטלת על ברן ~~בשהוא~~ יצא אתה ממך. זאת השאלה. מה זה פורמלית? אני לא מבין. ~~ההחלטה~~ הבעיה עמדה פעם לויכוח בקשר ל _____ ואמרת שהניסוח לא טוב. אני לא יודע מה זה ניסוח לא טוב, אני מבין שפקודה שיוצאת בכתב צריכה להגדיר בצורה מדויקת מהי המשימה. פה יש משימה לדרוויזיה. המשימה הזאת אומרת שהור קו התעלה בין החתם וקו המים. זה בניגוד - פורמלית או לא פורמלית - למה שאתה אמרת לברן כשיצא ממך, או לא?

ש. גונן: הנייר הזה מנוסח כך שאתה יכול להבין, כיוון שלא

היית - שליחה, אני לא מתכוון אישית, - כל קצין שקורא את הנייר ולא היה נוכח בערב, לא היה נוכח בבוקר, ולא היה נוכח במשך היום, יכול להבין מה שאתה אומר.

ידין: ואם אגיד לך שאלוף שכן נוכח באותו ערב, כשראה את

הפקודה הזאת בכתב, אחרי המלחמה, אמר שהוא רואה שזה שינוי מוחלט לגבי מה שהוא קיבל באותו לילה. לא רק אני.

ש. גונן: צריך לקרוא ביומן את השיקולים לכתיבת המסמך הזה. 1.30.

כשכתבנו את המסמך הזה אנחנו אומרים שלא צריך להתקרב

3 ק"מ מקו המים - זה בזמן הדיון על המסמך הזה.

לנדוי: מי ניסח את המסמך הזה?

ש. גונן: או קצין אג"ם או אורי בן-ארי.

לנדוי: לא אתה?

ש. גונן: לא אני.

7303

- לנדוי: על פי הוראותיך?
- ש. גונן: בוודאי. אני לא מוריד מעצמי אחריות כוללת, וזאת למדתי כבר בנוטרות.
- לנדוי: איך קרה הדבר הזה?
- ש. גונן: לפי דעתי, כבוד השופט לנדוי, לדבר הזה יש פחות משמעות מאשר מייחסים לו. כיוון ששיחות המפקדים שלי עם ברן כל הזמן היו אחרות, חלקן רשומות וחלקן מוקלטות. נגיע לזה. אף פעם לא נידרש ממנו לטהר את קו התעלה, גם אם פה זה רשום. בשיקולים כשאנחנו מדברים על הפקודה, כחוב לא להתקרב לתעלה. זה ישנו ביומן.
- ידין: נגיע לשיחות. אתה פשוט הגשת את המסמך הזה.
- ש. גונן: אני מבקש משהו להסביר, אגיע לכל דבר שאני לא בסדר.
- ידין: אני לא אומר שאתה לא בסדר. אני רוצה להבין את ההבדל בין המסמך הזה ובין הסכום.
- נבנצל: עוד לא הגשת את הסכום שמתוכו אתה גם קורא?
- ש. גונן: עוד לא הוגש.

(הפסקה)

לפני כן א.א.
א.נ.

ועדת החקירה - 30.7.74
ישיבה ק"ל - בוקר

הערך אלופ שמואל גונן

אלופ גונן בקשר לנייר הזה, נחזור כדי שהוא לא יצא תלוש מהסביבה הטבעית שלו. הוא נאמר באיזה שהיא סביבה בין שיחות שלי עם ברן לפני שהוא יוצא ואחרי שהוא יוצא. והוא נאמר בקשר לאצאקל לשיקולים שאמרת חוץ כדי כתיבה והם רשומים. וכדי שלא יצא מהקשר של הסביבה שלו אני רוצה להקריא שיחה שלי עם ברן עוד לפני שהחלטתי שהוא ניגש למעוזים ב-0430 (בבוקר) כשכתבתי את הנייר הזה החלטתי דבר אחד שניגשים כאן למעוזים, עוד לא החלטתי אם מי או אריק או ברן. עכשו ב-0430 בבוקר, זה תלוי במה? תלוי בכמות האוייב שתצטרך בלילה. ומה שאני אומר אני יכול להקריא מיומן. אז השיחה שלי עם ברן ב-0430 בבוקר "האם חוכל לגשת לחזיון" אני מקריא מיומן רל"ט. ישנו גם יומן עם אותו נוסח, לגשת, ואת זה אני רוצה להדגיש. "האם חוכל לגשת לחזיון, פוקן ומצמד להתקשר אליהם חוץ כדי משימה." חוץ כדי משימה לא משימה חדשה. וברן ענה לכשיגיע יחקר אתם. אני שואל אותו "האם יש לך מישהוא שמכיר את השטח?" והיתר אני חוזר שוב ל"אותה משימה של לרדת דרומה להשמיד כוחות אוייב עד מצמד במגמה לעבור מערכה. האם אחת רואה בעיות במשימה?" ברן אמר לי לא.

ידין לפי היומן הוא כתב "יכול לתת תשבות רק בבוקר"
אלופ גונן כן, אבל אני מקריא מיומן רל"ט שהוא יותר מפורט.
ידין אתה יש לך הקטע הזה יוכל לתשבות בבוקר. (0429)
אלופ גונן אם יש אצלך יש גם אצלי. אני מדאגייע לזה יותר

מאוחר כי בהרבה מאד קטעים כשהרל"ט היה נוכח הוא כתב יותר. אני בטח אגיע לא לזה אני לא חושב שזה יחסר פה. למשל פה כתוב 0429 ואצלי כתוב 0430.
אני מנסה להסביר את הסביבה של הנייר הזה של מה שקדם ומה שהיה אחרי זה.
אני אומר לו האם חוכל לגשת. יש לזה משמעות. עכשו אני אשאל אותו אני

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74
 ישיבה ק"ל - בוקר
הער. אלוף שמואל גונן

אלוף גונן ממשיך לרדת אחר דרומה להשמיד כוחות אויב
 במגמה

עד מצמד אצא אצא לעבור מערכה עד קו הבית. האם אתה רואה בעיות במשימה?
 אז ברן ענה לי לא. אפשרות שניה ששתים יגש למעוזים, שחיים זה אריק.
 אני חוזר עוד פעם. אני כבר ברור לי שלחזיון פורקן ומצמד אני רוצה שיגשו
 כי המעוזים האלה לא פוננו. אני לא יודע מי יגש. אריק כבוקר ויחזור וברן
 יירד או שברן יגש. ואני עכשו מחיעץ עם שניהם מה יותר טוב ומחכה לדו"ח
 מודיעין כמה אויב עבר. בסופו של דבר החלטתי שלא כדאי לעשות התקפה חזיתית
 עם אריק אלא כדאי שאם ברן בא מצפון דרומה וככה, וככה היה צריך לבוא ואחר
 כך יצא אחרת אבל צפון דרומה יותר טוב שהוא יגש תוך כדי התקפה ויצא יותר
 מהגב מאשר התקפה חזיתית שניצפת ממרחקים, ככה החלטתי אז. אפשרות שניה
 שאריק יגש למעוזים ויחזור רק אחרי זה ברן יחחיל. האלוף מסר לו להחכונון לשני
 הדברים. אלוף לאריק - ששימה עליונה שניהם יכולים לעשות (עליונה זה לגשח
 למעוזים ולחזור) חכנון הגישה למעוזים. הנה זה כתוב, באס הסד"כ של האויב
 ישאר כמו שהוא כיום אז ברן יירד דרומה ואתה תוכל לבצע דרומית לאחר מכן.
 הרבה יותר צא חשוב להשמיד את הכוחות בצד שלנו. אני מדבר עם קלמן.

ידין מאין אתה קורא את זה?

אצא

מיומן רל"ש שהגשתי היום. שעה אצא, אצא אצא אצא

אלוף גונן

אצא אחרי זה אני מדבר עם קלמן ואני מזכיר לו "אל חיש שלשה ק"מ מהמים"
 יש כאן יומן מבצעים של ברן 0430, יומן מבצעים של 103 162 (זה אני) ל-40 (ברן)
 האם תוכל לגשת לחזיון להתקשר אתם תוך כדי משימה. אני לא מדבר אחר על משימה
 חדשה. חשובה של 40, אני מנסה להתקשר אתם ולהגיע לשם". דומה למה שכתוב ביומן
 רל"ש. 103, זה אני, "האם מכירים את השטח?" 40 "מכיר את השטח" אני נותן לו
 שתי משימות לרדת דרומה להשמיד עד מצמד, מצמד לעבור מערכה עד הבית. זה היה
 בדיוק זהה למה שנאמר בערב.

זה זהה למה שנאמר בערב?

x

ידין

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה ק"ל - בוקר

העד אלוף שמואל גונןאלוף גונן

פרט, השיחה הזו זהה למה שנאמר בערב, פרט

לזה שפה אני אומר לו לצלוח כמצמד. ער מצמד זהה. איפה היה השוני? מה שאמרתי קודם. השוני בענין של קו המים היה בזה שאחר כך אמרתי לברן, לא אריק לא ילך לא למעוזים אתה תוך כדי קרב אתה חלך למעוזים וזה אמרתי לברן שעות לפני שאמרתי לאריק שלא יגש כי עוד רצייתי להחזיק את אריק ביד אולי בכ"ז, ברגע האחרון, ברן יעצר הרבה לפני המעוזים. לו ברן היה נעצר הרבה לפני המעוזים ולא מצליח להגיע לעיזור חזיון. נניח לו ברן היה נעצר בציר הסלטול הייתי אומר לאריק לצאת. לכן אני מחזיר את אריק עד 0617 בערך. ואז ב-0617 אני אומר לאריק, לא לאריק כי לא היה לי אליו קשר, אני אומר לרב"ט שלו לגדעון, אני אומר לו שהוא לא ניגש וברן יעשה את זה. אבל לברן אני אומר יעשה את זה שעות קודם, ואני אגיע לזה.

ב-0130 (ביומן המבצעי הפיקוד) אני מדבר עוד פעם על שלשה ק"מ מקו המים. אני הלכתי לישון ל-5-10 דקות אינני זוכר כמה, ביומן רל"ש כתוב. וקראו לי בשביל הפקודה הזו בדיון הזה על הפקודה הזו אני מדבר עמד פעם על שלשה ק"מ מקו המים. טני טנקים שלשה ק"מ מקו המים, זה הקטע הברור כי זה הסגר שלם. האמת היא שזה הקטע הברור היחידי במשפט.

ידין אני רוצה לשאול. יש לנו יומן רל"ש, אני עוד

לא קראתי, זה שאתה הקראת. יש לנו יומן של האוגדה, יש פה יומן הפיקוד שהתשובה של ברן "יולל לתת תשובות רק בבוקר".

אלוף גונן ביומן של ברן כתוב שני הדברים. כתוב גם מה

שכתוב ביומן של הרל"ש וכתוב שהוא יוכל לתת תשובות בבוקר.

ידין אבל ביומן של המלחמה כתוב רק בבוקר.

אלוף גונן ז"א שחסר קטע.

ידין אני מכין אבל שבשלב זה הוא אומר לך שיתן לך

תשובה בבוקר.

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה - ק"ל - בוקר

הערך אלופ שמואל גונן

איפה אתה מסכם עם ברן שהוא ילך לחזיון?

ינ"ר אגרנט

אני אומר לו לחכנן.

אלופ גונן

אתה שאלת אותו אם הוא יכול והוא מציע שאריק

ינ"ר אגרנט

יעשה את זה?

אני אומר לברן אני שואל אותו אם הוא יכול.

אלופ שמ גונן

הוא אומר לי שני דברים הוא אומר לי שהוא מנסה להתקשר אתם ברגע שהוא יגיע

לשם. אני מקריא את מהיומן של ברן. זה הכל התיעצות. אני שואל אותו האם

מכירים את השטח. הוא אומר לי שמכירים את השטח. אני נוהן לו שחי משימות

והוא אומר לי אחרי זה שהוא יתן לי תשובה רק בבוקר ואני עד הסוף מתזיק

את אריק בכוננות ולא מבטל לו את המשימה.

אני מכין דבר אחד שבשלב זה, ב-0430, 0429, אתה מכניס שינוי

ידין

לברן. אתה נוהן לו שינוי במקום למשימה הבלעתי שהיחה לנוע דרומה עד מצמד

אחה שואל אותו האם תוך כדי ביצוע המשימה הזאת, התנועה למצמד הוא יוכל לגשת

גם למעוזים. על זה הוא עונה לך שהוא מכיר את השטח שהוא יתקשר אתם כדי לברר

מה המצב והוא יתן לך תשובה בבוקר.

לא שהוא יתקשר כשהוא יגיע למעוזים שהוא יתקשר

אלופ גונן

אליהם כשהוא יגיע.

איפה כתוב?

ידין

ביומן שלו.

אלופ גונן

מה כתוב? תקריא לי.

ידין

מנסה להתקשר אתם ולהגיע לשם. אתה צודק, סליחה.

אלופ גונן

הוא בסדר, הוא עוד לא יודע. הוא מנסה להתקשר

ידין

אתם לראות מה קורה ויתן לך תשובה בבוקר. בשלב זה בהמשך לשאלה של השופט אגרנט

אתה עוד לא נוהן לו את ההוראה. זה יכול בסביבות 1 אני מבין.

אני נוהן לו את ההוראה לחכנן.

אלופ גונן

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה ק"ל - בוקר

העד אלוף שמואל גונןידין הבנתי אתה לא נותן לו הוראה לבצע אלא לתכנן.

אתה מחכה לבוקר לתשובות שלו. אין פה פקודת ביצוע עריין. ב-0438 אתה מגיע לשיחה עם אריק אתהרוצה להסביר לי מה אתה אומר לו? ההתייעצות עם שני מפקדי האוגדה.

אלוף גונן בדיוק אותו דבר. אני אומר לאריק, תתכנן גם אתה

את הגישה למעוזים ולחזור. המשימה העיקרית שלך תהיה בדרום. בגזרה הדרומית של אצאט. אלברט.

ידין מה פירוש המילים מוכרח את אריק לדרום לעבור באיזור

ניסן להתיצב בין מפגח לעטרה אחרי שעובר את העיר נלעבור.

אלוף גונן אני רוצה להקריא לך מיומן הרל"ש כי להסביר למה

מש"ק מבצעים כתב מוכרח, אני לא יודע להסביר. אני אומר לאריק "את המשימה העליונה שניהם יכולים לעשות. זה העליונה מכחינה באוגרפית. אני אומר לאריק "לגשח למעוזים יכול אתה לעשות יכול ברן לעשות" בשלב זה לא החלטתי מי עושה. במה שזה תלוי כבר אמרתי קודם, בהצטברות האוייב. תכנן את הגישה למעוזים. כאם הסכ"כ של האוייב ישאר כמו שהוא אז ברן יירד דרומה. בגיזרה הצפונית עד מצמד ואתה תוכל למצ דרומית לאחר מכן. דרומית זה לא סאץ. דרומית זה זה. נגיע לזה. פה כחוב ניסן להעירו לעבור.

אלוף גונן אבל אני מקריא מיומן רל"ש. והתחצריכה לבצע דרומית

לאחר מכן. הרבה יותר חשב להשמיד את הכוחות בצד שלנו. ישבהמשך אני חוזר עכשו ליומן המבצעים. כמו שלברן בוספתי משימה. אני אמרתישבערב השארתי לי אופציה של ניצול ההצלחה למקרה שהם ימצאו גשר. אני רוצה להקריא מיומן המבצעים אח העניין של האופציה, מה יהיה אם ימצאו גשר? לאני אומר, בדיון, וזה נרשם בכותרת חכנית האלוף. מה כן אפשר לעשות במקרה וברן ימצא גשר? חציה לפי פקודה עם יצירת גשר. במה זה מוחנה? בהגעת 274. מה אפשר להבין ממה שכאן

כחוב?

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה ק"ל - בוקר

העד אלוף שמואל גונןאלאאאאאאאא לנדוי

סליחה, זה בהתייעצות עם הרמטכ"ל?

אלוף גונן

לא. זה תכנון האלוף מ01.30 בלילה ואילך. הייתי

רעיון

קורא לזה גיבוש החכמיות. הרמטכ"ל סיכם אצאאא כלליא השאיר לפיקוד לגבש תכנית

אנו מגבשים חכמיות. מה פה אפשר להכין? מה שאמרתי בהתחלה. שללכת ולתכנן צליחה

על גשר מצרי לא עלה על דעתי אבל כאן אומרים. מה יהיה עם תוך כדי ירידה דרומה

או של ברך או של אריק מוצאים גשר? אז אני אומר אז צריך לתפוס אותו, לתפוס

אותו אצ ולתפוס מצד שני. ככה גם זה הוצג למטכ"ל בטלפון ואם אני לא טועה זה

גם רשום שם באיזה מקום. זה היה אופציה, זה לא הייתה תכנית, זה לא היה דרישה בכל

מחיר. בכל פקודה שאני אומר אני חוזר ואומר הביעה העיקרית או המשימה העיקרית היא

להשמיד את הכוחות בגיזרה המזרחית. אני אומר אצאאא; לשניהם כל הזמן, אם נתפוס

גשר צריך להשתמש בו אז לברך הוספתי ניצול הצליחה כמצמד ואני אומר לו רק עד כאן

ולא יותר. לאריק אני אומר אם יהיה גשר תעבור בסואץ ובין עודדה מצולה בקו כזה

(מראה) ולהיפך כשנגיע תכף יותר מאוחר אז תראו שאני כל הזמן מדגיש זה שאני רוצה

להשמיד כוחות בגיזרה המזרחית.

יו"ר אגרנט

החוספת שלברך אמרת לגשת למעוזים?

אלוף גונן

יותר מאוחר קצת. בשלב זה לתכנן.

אחרי כן י.ע.

7310

גונן: אני רוצה ללכת לפי הסדר הכרונולוגי

ברשותכם.

ב-5.40 קלמן מדווח לי שברן יהיה מוכן לזוז ב-8.

ידין: רגע, את השיחה שלך עם קלמן ב-0354

כבר דברת עליה ?

גונן: כן, דברתי עליה, כשאמרתי שהקראתי מהיומן

ידין: היומן של הרל"ש בהנצחה-שלנהקלסות מאשרים

את הנוסח של של יומן המלחמה, להתחבר אל

ציר התעלה, ציר לקסיקון ?

גונן: אני אקריא מהיומן. האלוף מדבר עם קלמן

לשחרר את חזיון, פורקן ומצמד. ברן צריך

לחכנן מעבר, אם יהיה גשר באזור פורקן. אם יש. צריך לדווח ואז

יקבל פקודה. אין משהו על לקסיקון.

ידין: המליים האלה, להתחבר למעוזים בציר התעלה

ציר לקסיקון, זאת הכוונה לשלושת המעוזים

האלה ?

גונן: מדברים רק על שלושת המעוזים האלה,

אמצע חזיון, פורקן ומצמד.

המילה השאת לקסיקון לא כתובה ברל "ש.

ידין: אני מקריא מיומן המלחמה. 0354.

7311

ועדה החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

הערץ האלוף ש. גונן

- גונן. גם בציר התעלה, המלים האלה אינן נמצאות ביומן הזה. בוא נראה אם הן נמצאות ביומן של ברן.
- ידין: זה לא ברן, זה מגן.
- גונן: זה אותו הדבר. אותה המפקדה. אבל אין.
- ידין: אחה אומר שביומן הרל"ש אין המלים "בציר התעלה"
- גונן: זה גם לא הגיוני.
- ידין: טוב, אני שאלתי אותך לכן מה פירוש הדבר הזה. כמו שאני לא יודע מה הפירוש של המילה "מוכרח" יומן המלחמה נשתב על ידי מש"קים.
- לנדוי: זה מופיע פעמיים, אחר כך ההמשך: התכנון לשחרר את חזיון, מצמד ופורקן.
- גונן: לא על זה מדובר. לתכנן את המעוזים, זה בסדר לא על זה אני מדבר. המלים "בציר התעלה" שאל אותי רב-אלוף ידין, אם מופיע המלה לקסיקון.
- ידין: להתחבר ~~למילון~~ למעוזים
- גם בציר התעלה, אני לא מבין את המילים הללו.
- גונן: גם אני לא.
- ידין: קבלתי תשובה.
- היו"ר אגרנט: מה זה ציר לקסיקון ?

7312

ועדת החקירה, ישיבת ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

הער: האלוף ש. גונן

דרך התעלה.

לנדוי:

מסביר על המפה.

גונן:

הציר הזה שבצפון נוגע לתעלה, בגזרה הצפונית

הוא רחוק מהתעלה, בגזרה המרכזית הוא קרוב מאד לתעלה, באזור התמסח

הוא מתרחק, במרכז מתקרב מאד, ובגזרה הדרומית הוא קרב לתעלה.

קראו לו כביש התעלה. זה הציר שהשאירו המצרים. הכביש האורגינלי

לאורך התעלה. פרט לגזרה הצפונית ששם לא היה כביש. בכלל לא היה כביש.

מה אתה אומר רשום ביומן האוגדה ב-0354 ?

ידין:

0354 אין לי יומן אוגדה.

גונן:

השאלה אם אין או שלא רשום כלום. אני לא יודע.

אני אנסה להמשיך. בשעה 411, 0413, אני מדבר עם קלמן.

אח המעבר מפורקן לחיץ לבטל. 0411 לפי מקור אחד או 0413 לפי מקור שני.

אח המעבר מפורקן לחיץ לבטל. 0411 לפי מקור אחד או 0413 לפי מקור שני.

אח המעבר מפורקן לחיץ לבטל. 0411 לפי מקור אחד או 0413 לפי מקור שני.

אתה אומר לו לבוא עם חטיבה ?

ידין:

אחת. למצמד. שיבוא עם חטיבה אחת. אוחו הדבר

גונן:

אני אומר גם לאריק אחר כך. מסר שיש לברן

רק קשר אלחוטי עם המח"טים. יכול לקרוא רק למח"ט אחד בלבד. פה במקביל

אני רוצה לעבור ליומן החמ"ל. שכתוב שיקרא להדרון למח"ט אותו הוא מתכוון

להעביר.

ועדת החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

העד: האלוף ש. גונן

7313

גונן:

אני חוזר ליומן רל"ש. האלוף שאל אם

לדעת קלמן הוא יכול לעשות את זה. קלמן

טוען שאת המעוזים זה יהיה קשה. ביומן חמ"ל באוהן זמן כתוב

שעה ה-8 בערך 8. לקלמן ברור מה שפה קורה. קלמן סובר שלגבי מצמד

אפשר לבצע את המשימה. לגבי המעוזים יש בעיה וצריך לתדרך כוחות

יותר קטנים. אני אומר לקלמן - אלוף לקלמן ביומן ~~פשימה~~ חמ"ל,

אריק ל-ט משימה, לגשת למעוזים ולחזור, בשלב זה שברן יתייצב במקום

שהוא נמצא, שיהיה עתודה למשימה. אריק יחזור מהמעוזים וברן יעשה

את התכנית.

היו"ר אגרנט:

מי יתן את המשימה לאריק ?

גונן:

אני. אני מסביר את המשימה לקלמן

למעשה כבר נחתי. המצב הוא ששניהם יש להם

את המשימה לגשת למעוזים. אריק ממזרח למערב, וברן כשיורד מצפון

לדרום. למעשה כל מה שאני אומר, אני מפרט לפרטים את הנושא הזה.

ידין:

החשובה של קלמן שלגבי המעוזים תהיה בעיה.

גונן:

זה קשה.

0400 יש לי שיחה עם ברן. אני אומר לו

לאחר שאריק יחזור מהמעוזים תהיה תקיפה שלו

דרומה עד מצמד, של ברן זאת אומרת. במגמה להשמיד את הכוח בגזרה

הדרומית ולתכנן מעבר. להכנס עד חבית, לבס אין להכנס בתזיון.

אני מזה מבין שעל המפה שמסרתי לכם בנייר הגדול יש כאן חץ של צליחה

כתזיון. אני קודם אמרתי לקלמן לבטל, ומקודם גם רב-אלוף ידין שאל

אותי בפורקן או חזיון, זה מבטל את הצליחה ?

ועדת החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

הער: האלוף ש. גונן

7314

גונן:

אני מתרכז בצליחה ומצמד ולא יותר.

אני מדבר למעשה עם כל אוגדה על שני דברים.

עם האוגדה של ברן לחננן לגשת למעוזים, חוץ כדי ירידה ולצלות במצמד

בלבד, ועם האוגדה של אריק אני מדבר, לחננן לגשת למעוזים ולחזור

לא חוץ כדי משימה, אלא כמשימה נוספת, אחר כך להשמיד את האויב

בגזרה הדרומית ולצלות באזור סואץ. זה למעשה הסכום של כל השיחות האלה

יחד.

היו"ר אגרנט:

מה אמרת לאריק, שיגש למעושים ויחזור?

גונן:

ויחזור, והמשימה העיקרית שלו היא בגזרה הדרומית

אצל אלברט, להשמיד את כוחות האויב בגזרה הזאת

(מראה במפה) ולצלות בסואץ = גם כן עם חטיבה אחת את זה אני תיכף

אסביר. ב-04.20 יומן רל"ש - האלוף התקשר עם ברן ומסר לו שאריק יגש

בבקר לחזיון, פורקן ומצמד, לאחר ש-2 (2-אריק - ברשח), לאחר שאריק יחזור

אתה תפנה לתקיפה דרומה עם מצמד. עד מצמד. במגמה להשמיד את כל כוחות

האויב בגזרה הדרומית שלך. ^{מזכר}חננן ברן שאל מדוע לא בחזיון,

וכאן אני מבין שבטלתי קודם את הצליחה בחזיון. ולזה אין להכנס

בחזיון, מקביל ליומן החמ"ל ששם כתוב אין להכנס בחזיון.

ככדי להכנס פנימה ולהכנס לציר חביח, אני לא מבין בדיוק את התשובה

ירין:

במצמד הכוונה.

גונן:

ציר חביח זה מצמד ?

ירין:

כן.

ועדת החקירה, ישיבה ק"ל

30.7.74, ישיבת בקר

הער: האלוף ש. גונן

7315

גונן:

אני אומר לא לעבור דרך מצמד, לא חזיון

ולא פורקן. באזור מצמד תעבור, חייצב

בציר חבית, עם יחידת משנה אחת בלבד, עם חסיבה.

כל הרעיון הוא לעבור. כל זה אם יהיה גשר. אני מוכרח כאן להדגיש

לא רוצה להטעות את הוועדה, ולא את עצמי. ה"היי ליינ" של המבצע

הוא לא הצליחה. המשימה של המבצע היא להשמיד את הכוחות בגזרה

המזרחית, אם גם יהיה גשר ואם תוכל תעבור, אבל לא בחזיון לא בפורקן

אלא במצמד, לא עם כל האוגדה, עם חסיבה אחת רק. מה שרציתי להשיג

זה האחזרת מהצד השני. חשבתי שעל ידי כך נוכל להוציא את המצרים משורי

מסקל. יפסיקו לחשוב על התקפה ויתחילו לחשוב על הגנה.

המשיך ב.צ.מ.

לפני כן רשמה יע
במ

7316

- 101 -

ועדת החקירה - ישיבה ק"ל

30.7.74 - בוקר

הערך 4 אלוף שמואל גונן

- ידין: זו שיחה באלחוט או בטלפון?
- גונן: כל השיחות האלה אני מקוה שהן בטלפון, אבל אני לא יכול להגיד בבטחון.
- ידין: איפה היה ברן באותו זמן?
- גונן: בכלוזה. ושם יש טלפון.
- ידין: קלמן היה שם, אבל ברן...?
- גונן: לברן יש גם טלפון בחפ"ק.
- ידין: אתה בטוח או שאתה חושב?
- גונן: לא, איני בטוח.
- ידין: הוא היה אחראי בשדה באותו זמן.
- גונן: אבל דיברנו הרבה בליצן.
- ידין: זה טלפון?
- גונן: זה לא בדיוק טלפון, זה רדיו טלפון. אבל אם זה חשוב - ארשום לי לכדוק.
- ידין: לא חשוב הדבר, אבל מבחינת אופי העניין.
- גונן: לפי האופי של השיחה זו לא שיחת רדיו, שיחות רדיו הן הרבה יותר קצרות.
- ידין: ורדיופלטפון?
- גונן: הוא בדיוק כמו טלפון.

חעד: אלוף שמואל גונן

- ידין: ומבחינת הבטיחות?
- גונן: לא, רדיו טלפון נאזן.
- ידין: זאת אומרת, שיחה כזאת נאזנה.
- גונן: אם היא היחה ברדיו טלפון היא נאזנה, אם היא היחה בקשר קוי - לא נאזנה. אם אריק זה לבטח היה טלפון, כי הוא הוא היה בטסה. עם ברן - אינני יודע, השאלה היא אם הוא היה בכלוזה או בשדה.
- ידין: אתה אומר שם שאתה מבקש שיגש לטלפון.
- גונן: יש מספר פעמים שאני מבקש שהוא יגש לטלפון.
- ידין: פרוש הדבר שדיברתם באלחוט.
- גונן: איפה כחוב שאני מבקש שיגש לטלפון? לפני זה או אחרי זה?
- ידין: בסוף, ב-04.20 אלוף פיקוד ומפקד אוגדה 162, זו השיחה שהקראת לנו הרגע, זה שאתה מסביר אח התכני. ובסוף אתה אומר שאתה מבקש שיגש לטלפון.
- גונן: זה היה ברדיו טלפון כנראה.
- ידין: ואח"כ, 9 דקות אח"כ, באמח כנראה יש שיחה בטלפון.
- גונן: אני ממשיך. ב-4.29. ופה כבר קודם הקראתי. "האם נוכל לגשת ל, פורקן", "חזיון", "מצמד" תוך כדי המשימה? יש מישהו שמכיר היטב את השטח". ופה יש, ביומן חמ"ל, שברן יוכל לחת תשובה רק בבוקר. ביומן רל"ש אין על העניין הזה של הבוקר. ביומן של 162 הוא אומר לי שהוא מנסה להתקשר אתם ולהגיע, ועל זה דיברנו כבר בעצם.

הערד: אלוף שמואל גונן

ב-4.40 אני מבקש מאריק תוצאות תצפית על כוח האויב

בגיזרתו. אנחנו באותו יום, ידיעות המודיעין שקיבלנו, לא היו בדיוק ממוסדות.

ואני מבקש ממנו ידיעות מודיעין. באותה שיחה או דקה לפני זה הוא אומר לי שהוא

יהיה מוכן תוך שלושת-רבעי שעה, שהמעוזים במצב אשמש נואש (וזה מיומן חמ"ל) והוא

יוצא לשטח וצופה מה קורה. וכשאני מבקש ממנו תוצאות תצפית על גיזרתו אני מבקש

ממנו לא ליצור מבע, כלומר, לא להתחיל את ההתקפה, במלים אחרות.

ידין: היכן זה מופיע?

גונן: ביומן חמ"ל, 4.32.

ידין: מה כתוב? מה המליס?

גונן: "האלוף לאריק: מחככ לתוצאות התצפית, לא ליצור מבע."

ידין: זה למעוזים?

גונן: בקשר לתקיפה לכיוון המעוזים.

ידין: אבל מה אתה אומר לא לפני זה?

גונן: זה שוב אותו דבר שכבר הקראתי "מוכרת...."

ידין: זה שוב "להשמיד את האויב בדרום ולעבור לניסן'".

גונן: את זה הקראתי כבר קודם.

ידין: זה אותו הדבר?

גונן: כן. זה לא כתוב פעמיים, זו פשוט אותה שיחה שקודם דיברנו

עליה. פה אני פשוט מקריא את ההמשך. אותו מוכה שקודם

שאלת אחי עליו זה המוכה הזה. זה אותו משפט ואותה שיחה.

היו"ר אגרנט:

האם אתה נחת פקודה לאריק לגשת למעוזים או שזה הכל תכנון?

גונן:

אני אומר כך, אני אומר לאריק "לך יש שתי משימות.

האחת - לגשת ולחלץ את המעוזים, לפי פקודה. וזה לא

יהיה כלילה אלא בבוקר, תתכנן את זה. משימה שניה שלך, והיא העיקרית, זה לרדת דרומה להשמיד את האויב בגיזרה הדרומית ואחרי זה לצלוח באזור העיר סואץ". ואני אומר לברן "לך יש גם כן שתי משימות, אחת צריך להשמיד את האויב בגיזרה הצפונית ותתכנן לחץ את אנשי המעוזים ולצלוח ב"מצמד" אחרי השמדת הכוחות" (למעשה שלוש משימות). שניהם יודעים את המשימות של שניהם, זאת אומרת, גם אריק יודע שאת חילוץ המעוזים מתכנן גם הוא וגם ברן, וגם ברן יודע שאת חילוץ המעוזים מתכנן גם הוא וגם אריק. שניהם מחכים לפקודה מי מהם עושה את זה. מהיומנים אני יכול להסביר במה זה היה תלוי, והעניין הוא כמות הצטברות הכוח בצד הזה של התעלה. אם הצטברות הכוח היא קטנה אזי ההתקפה של אריק ממזרח למערב היא סבירה, אם ההצטברות הכוח של האויב היא גדולה - התקפה ממזרח למערב היא לא סבירה, מצפון לדרום היא יותר סבירה. דרך אגב, זה נהוג בצבא לתחלשני מפקדים לתכנן אותה משימה וברגע האחרון מחליטים מי מהם עושה אותה. כך היה גם בצליחה.

בנצל:

היתה לך הערכה כמה זמן זה צריך לקחת אם אריק יעשה את

שני הדברים, כלומר, קודם - חילוץ המעוזים ואח"כ לנוע

דרומה ואח"כ להתקיף מדרום לצפון? כמה זמן זה צריך היה לקחת?

גונן:

היתה לי הערכה. כי אם ב-6.00 - 6.30 בבוקר תוקף

"הברגה" למעוזים וחוזר ומצליח, זה יכול לקחת שעתיים.

אם זה לא מצליח.....

ידין:

בסך הכל כמה ק"מ זה?

גונן:

6 ק"מ ל"חזיון", 10 - 12 ק"מ ל"פורקן" ו-15 ק"מ למצמד,

ל"מצמד" זה אולי היה יותר מצליח. ואם הייתי מורה ב-6.00, 6.30, 7.00 לעשות את זה, אם הוא היה מצליח - היה מספיק לרדת דרומה, אם הוא לא היה מצליח - לא היה מי שירד דרומה. כי אז הוא היה משתבש. הוא היה מכניס להחקפה כזו שלושה גדודים, הם היו נשברים לו בדרך, וצריך להכניס עוד חטיבה או שתיים בשביל לחלץ אותם, ואז אין מי שירד דרומה. לכן - אם יש הרכה אויב לא כדאי לעשות את המהלך הזה. אני עוד, במשך היום, מסביר שהורדתי את אריק דרומה ב-10.30 רק בגלל חשבון של זמן ומרחב. אבל אני אסביר ואקריא מה שכתוב.

נבנצל: מה היתרון מראש לקחת בחשבון שאריק יעשה את זה, למה לא לקחת בחשבון שברן יעשה את זה? שמשימתו בסך הכל תהיה פחות גדולה באותו יום.

גונן: זו שאלה של הרגשה. לו הייתי יכול או לו זה היה תלוי בי, בלי אויב, אם היינו עושים חרגיל חד-צדדי הייתי מעדיף שאריק יעשה זאת. אריק נורא רצה לעשות זאת, היה נורא להוט לעשות זאת, יצר קשר אישי עם מפקדי המעוזים, דיבר אתם כל הלילה, ויש לכך הרבה משמעות. אילו, נניח, היה לי יחרון גדול והאויב לא היה מפריע - הייתי נותן לאריק לעשות.

כשהייתי צריך ב-6.00 בבוקר לעשות את החשבון, מהאויב, כן מילא את הגיזרה, ועוד אריק מדווח, מהאוגדה של אריק, שהאויב מילא את הגיזרה. אם אריק היה הולך אז בכיוון מזרח - מערב - אזי ללא שום צל של ספק במקרה הטוב - זה היה משבש אותו ליום יומיים, במקרה הרע - הייתי מאבד אותו. לעומת זאת אם ברן יורד מצפון לדרום, 3 ק"מ מקו המים, ומצליח להגיע עד "חזיון" - יש אפשרות לחלץ. או שאנחנו אומרים ש"חזיון", "פורקן" ו"מצמד" - שילכו ונגמר העניין, גם זאת אפשר להגיד. אבל לא כך הרגשנו אז. עשינו את זה כלילה, כשלא היתה ברירה. אז "פורקן" הסכים לצאת, והוא יצא, "חזיון" ו"מצמד" לא רצו לצאת.

ידין: דרך אגב, אתה אמרת שיום קודם היה סיכום עם שר הבטחון לתת לכל אלה כלילה לצאת ולא להתעסק אתם.

העד: אלוף שמואל גונן

גונן:

אלה שיצאו - יצאו, אבל מה אני יכול לעשות עם אלה שלא

יצאו. אני, עוד לפני שר הבטחון, ב-9.23 נחתי פקודה

לפנוח מעוזים, אם אפשר. אז בגיזרה הצפונית פינר - חלק הגיע וחלק לא הגיע. אבל

אלה שלא יצאו - מה הייתי צריך לעשות? אז פה לא היתה ב ירה, אי אפשר היה לגשת

אליהם. ניסינו ב"ליטוף" לגשת, דן שומרון ניסה לגשת והתקרב עם טנקים x מאות

מטרים, ויש חילוקי דעות בקשר לכך, ואני לא רוצה להגיד כמס, אל המעוז. לי דרוח

שאנשי המעוז אינם רוצים לצאת. ואז עם ההרגשה הזאת גמרחי את המלחמה. היום אני

יודע שזה לא נכון, שהם יוצאים, אבל בשטח מה לטנקים שכבו המצרים וירו בהם,

הטנקיסטים קראו להם והמצרים בדרך ירו בהם. אבל עשינו מאמצים, רצינו לגשת

למעוזים. ועוד לפני שר הבטחון אמרתי, ביום ראשון, לפנות.

אני עד היום בצורה אובייקטיבית ביותר יכול לומר, אני

לא מניח של"חזירון" היתה ברירה, אלא ליפול, אבל "מצמד" היה יכול לצאת, על"מצמד"

באותו יום לא היה לחץ, ביום שני בבוקר או ביום ראשון בלילה.

אני אמשיך קצה כרוניולוגיה. מאמצ ב-4.39 יש שיחה נוספת

ביום רל"ש שלא רשומה ביומן חמ"ל. אני שוב מדבר עם קלמן. אני מזה מבין, רכ-אלוף

ידין, שהשיחה עם ברן היתה ברדיו-טלפון ולא בטלפון. זאת השיחה שאני עכשיו

עומד להקריא. אני אומר לקלמן שישאל את ברן מתי הוא יהיה מוכן לזוז, ושקלמן

יגיד לו שהוא לא יזוז ובמלכוד להגיד לו שיזוז ב-8.00. רציחי להעלים לפחות את

שעת התזוזה. קלמן דיווח על נחיתת חי"ר מול "טרקלין".

ב-4.40 אני מדבר עם ברן, הוא יהיה מוכן רק בבוקר. אני

אומר לקלמן באותה שיחה, שאני לא מתכוון להכניס אותו לפני חיל אויר, ולכן הסיבה

היא שהוא יחקוף ב-8.00.

ישיבה ק"ל - בקר

אלוף ש. גונן

שא

אני מבקש. אלטשולר, ראש המטה של אריק אומר לי שהמפ"ק יצא לצמות.

ידין: באיזה שעה?

ד. גונן: 04.48. היתה בעיה עם אריק, שכשהוא נסע לא היה אמו קשר.

אבל זה עם הימים הלך והשתפר. קשה להתרגל למי שלא איש שריון,

לנסוע ולנתח קשר.

04.40. גאלוף שואל את אלטשולר היכן נמצאים כוחותיו בדיוק.

אני ביקשתי תשובה, אני מקריא משני היומנים יחד: לאיפה הוא נע, איפה בדיוק

הנקודות הקדמיות של כוחותינו?

04.42. הורייתי לאברכוך, איש חיל האויר, ביומן רל"ש שב-8 בדיוק יפעיל

ל"א (לוחמה אלקטרונית) נגד האויב שלך.

ב-04.30 התקשרתי לברן. ברן מוסר שיש לו פיגור בהבעת כלים. הוא

מספר לי איך הוא מתארבן. הרמנים לא הביעו. מארגנים חלקים של פלוגות סיור.

קלמן מדווח ב-05.40 שב-8 הוא מוכן לנוע עם כל הכח לפי פקודה.

ביומן של 162 ב-04.55 הוא אומר לי שהוא מרוכז. אני לא מכין בדיוק את השיחה

שרשומה שט.

ב-05.33 לפי היומן של 162 אני שואל את ברן האם יורד פלמפלה. הוא

מכין את התנועה. הוא עונה לי: בשלב זה מתחיל לזוז. יש לי פיגור בהזזת כלים.

דוחף כוחות לפארב. אהיה מוכן. מחכה ל-1 ו-3. יש לו 170 כלים מוכנים לרדת

דרומה.

יש פקודה אג"מית לאריק, בין קציני האג"מ עבודה מטה: מפעלו

ב-8. ביומן חמ"ל זה רשום ב-04.55. חוקפת מצוין לדרום עד מצמד 145 כבלימה,

בעתודה להתקפה זו. לאחר מכן ירד דרומה לכיוון מטרק. כלומר יש כאן אמות ש-145

קיבלה פקודה לרדת דרומה, גם בצינורות מטה. בשני המקרים 252 עושה כלימה.

ב-05.40 אני מזכיר לקלמן לא להיכנס לטווח הטילים שעל הסוללה,

לפי יומן חמ"ל.

7323

ישיבה ק"ל - בקר
אלוף ש. גונן

ידין: ב-05.40?

ש. גונן: כן. אולי יש שגיאה כאן בהדפסה. כן, זו אותה הודעה באסמ.

ידין: את, כן.

ש. גונן: לא להיכנס לטווח הטילים על הסוללה. טווח הטילים זה 3 ק"מ.

ידין: מה זה "להמרכז על חזיזית ומערכה"?

ש. גונן: חזיזית זה ציר החתם. אני אומר לו שהגיזרה שלו זה מציר החתם

ומערכה. אבל אני זהיר אתו ואני אומר לו לא להיכנס לטווח הטילים.

לחוק את כל מה שאמרחי קודם.

לסקוב: מתי קיבלתם את פקודת אשור 6?

ש. גונן: אינני זוכר מה זה אשור 6. מה זה המוכן?

אני לא מושב שיש לי אותה כאן. זה צריך להיות כיום הזה לקראת ה-8

לחודש?

לסקוב: 080530.

ש. גונן: אינני יודע. צריך לשאול בצינורות פטה. היא משנה דברים ממה שאני אומר?

לסקוב: אני לא יודע.

ש. גונן: ב-04.05 ביומן ת"ל אני אומר לרמטכ"ל: מפעיל כרבע חיל אויר, מבקש

להתחיל ב-8 בצפון, אחרי הצהריים עם אריק בדרום ויש אישור לתכנית.

ביומן רל"ש ב-04.04: האלוף צלצל לרמטכ"ל. זה חשוב, אני חושב. דיווח לי שהוא

מפעיל את חיל האויר, רוצה ב-8 להתחיל עם ברן את מה שסיכמנו בצפון. אחרי הצהריים

עם אריק. לגבי שניהם יש לי משהו להגיד לך בטלפון המערבל. פטר לו במערבל על

גיזרות הצליחה וקיבל אישור. ז"א - שקיבלתי אישור לצליחה לא כתוצאה מדיווחים

אופטימיים שלי לפיקוד, אלא ב-04.00 עוד לפני שהמלחמה בכלל התחילה. קיבלתי את זה

כאופציה ולא כתוצאה ממכב שהשגנה בשטח.

ידין:

הרמטכ"ל יודע על השינוי שהוכנס בבקר אחר-כך, היינו
שברן יצטרך להחבר עם המעוזים, מצמד, פורקן וכל אלה?
בהתאם למסוכס.

ש. גונן:

אתה אומר אני יודע שהוא יודע על הצליחה בבקר.

מהחומר אני לא יודע, אני צריך לברר ולשאול. השאלה

היא רק איך אני אברר.

ידין:

טוב, אנחנו נברר.

ש. גונן:

אני לא יודע. אין לי תשובה.

ידין:

אתה אומר על צליחה. אתה אומר "בהתאם למסוכס". אבל
בסיכום, כשהוא עזב אותך - לא מדובר על הטלח המשימה

הנוספת הזאת על ברן.

ש. גונן:

אני רוצה לברר בדיוק את הנקודה עם הרמטכ"ל. אני כן
מדבר איתו על ניצול הצלחה כתוצאה מצליחה. לא מדבר איתו

על החקפה על מעוזים.

ידין:

על זה שאלתי.

ש. גונן:

לא. על זה מדבר איתו אריק בחוץ למעלה. ומה היה בדיוק
בין שניהם אני לא יודע. בכל אופן הוא שלח אותך אלי.

ידין:

אתה אומר שהשוני מהסיכום שהיה עם הרמטכ"ל זה הטלח המשימה

הנוספת על ברן לחלף את המעוזים, מצמד, פורקן וכו'.

פה בשיחה שאתה מדבר עם הרמטכ"ל אתה אומר: אני מבקש אישור לתכנית כמו שסיכמנו
אחמול, להתחיל עם ברן בצפון ואחרי הצהריים עם אריק. ועל זה יש אישור.

האם בנקודה הזאת לשינוי שאתה הכנסת, לפי השיחות שאתה
הקראת לנו קודם, היינו שהוא צריך למעשה להגיע גם אל המעוזים - זה יודע הרמטכ"ל?

ש. גונן:

אם אתה שואל אם הוא יודע בערכ?

ידין:

לא בערב. בערב אתה אומר שלא.

ישיבת ק"ל - בקר

7325

אלוף ש. גונן

ש. גונן: זהו, אז אני אומר שלא. אם בבקר - אני פשוט לא יודע איך לברר.

אני לא זוכר.

היו"ר אגרנט: אולי תסביר לי את המסוק הזה ביומן הרל"ש; המערבל?

ש. גונן: "המערבל" זה הסילון. זה מין שלפון שהוא סודי ביותר. כלומר יש

שם פכונת שאת מה שאומרים בפנים היא מסובכת ופתלקת להכרות ולגלים

אלקטרוניים, שאם תופסים אותם בדרך - לא מקבלים משפט שלם. וזה מתענות לפי קוד

של מחשב, שאת הקוד הזה מתליפים כל יום או כל כמה ימים.

היו"ר אגרנט: מה פירוש "במערבל מסר לו על גיזרות הצליחות"?

ש. גונן: קיבלתי אישור על תכניות הצליחה במצמד ובניסן. אני מדגיש את זה,

מכיון שזה לא היתה מקשה של אמצע הקרב, כתוצאה ממצב אופטימי בשטח, אלא

כיקשתי אופציה. היה לי אישור עקרוני.

ידין: מצמד זה בסואץ?

ש. גונן: כן. יכול להיות. דרך אגב, על השאלה שלך - יכול להיות שכן.

04.15: האלוף לקלמן נותן אישור התקפה ב-8. מנועה רק לפי פקודה.

יומן המ"ל קלמן לאלוף: העביר הודעה לברן ב-04.24.

04.17: האלוף לבדעון אלטשולר, כי אין לי בקשר את אריק. אריק לא

יתקוף לפני הצהרים למעוזים. יתקוף בדרום בצהרים. ישמיד את הכוחות של האויב.

יתפוס טרמפ על גשר כתוב ויעבור מערבה. לא להכניס יותר מחטיבה או חטיבה

וגדוד. אלטשולר מסביר את התכנית לאריק. כלומר - בדיוק אותו הדבר, אותו רעיון

אני עכשיו מסכם סופית. וזו פעם ראשונה שאני אומר לאריק, לאוגדה של אריק שהוא

לא תוקף לפני הצהרים את המעוזים.

ביומן רל"ש ב-0417 כתוב: הרפסכל התקשר לאלוף ממערבל. לא כתוב

מה דיברנו. לפי סיפון הדכרים זאת שאלה שצריך לשאול אותה. לפי סיפוכי הזמנים.

היו"ר אגרנט: מדוע החלטת שאריק לא יתקוף את המעוזים?

ש. גונן: כי בינתיים קיבלתי ידיעות על החצטכרות של האויב בגיזרה. מה שקרה

במשך הלילה זה שבליזור פיטורי, עמיר בכל הגיזרה הזאת דוקא מול המעוזים

החמלא באויב. מה פה נכנס? 12 חטיבות החי"ר עוכרות

7326

בשבת. אבל הממוכנות והמסוריות עברו בלילה של יום ראשון. בערב נודע מה צלח ביום. אם זה 6 לחודש, צלחו 11 חטיבות חי"ר וחטיבת נחתים אחת. (ב-6 לחודש זה שבת) ב-7 לחודש נוספו אליהם 5 חטיבות ממוכנות, וחחילה מעבר של עוד 5 חטיבות סנקים.

זה לפי חומר הפיקוד מאותה התקופה, או זה מניחוחי אמן? לסקוב:

ש. גונן: אלה ניחוחים שלאחרי. אבל יש לי מה הגיע כל יום גם. אין סחירת. זה נעשה לפי זה.

לסקוב: עם זה אחת יכול אחר-כך. מה שהיה לך כפי שהענינים נראו לך אז - חשוב שתיתן לנו, ב-6, 7 ו-8.

ש. גונן: אני אכין את זה להגשה. אני אביא את זה.

לסקוב: לא התיקון של אמ"ן, אלא כפי שהיה לך.

ש. גונן: יש לי כאן מה ידענו אז ויש לי בתוספת מה החברר אחרי כן בדיעבד. כלומר - נוספו 5 חטיבות ממוכנות, זה כח גדול, ככל הביזרה וחחילה מעבר של 5 חטיבות סנקים. חלק גדול מזה היה בגיזרה של הארמיה השנייה. זה שינה את המצב. לכן לא רציתי שאריק יגש.

לסקוב: בגיזרה של חזיון - מצמד?

ש. גונן: לא כל זה בגיזרת חזיון מצמד. אבל הדיווח שהיה לי אמ בעל פה, גם מאריק בבקר, היה שהשטח מלא כוחות. ולידיעה

הזו חיכיתי.

היו"ר אברנט: מדוע דוקא ברן צריך היה לגשת למעוזים?

ש. גונן: ברן בא עם אוגדה מצפון לדרום, כשיש לו משימה, משימה עוקפת מהצד. המשימה שלו היא להשמיר את כל המצרים. חוך כדי משימה, אם הוא יכול לגשת למעוזים - זה הגיוני. בשביל אריק זו התקפה שהוא מתכנן אותה עם גרוד על כל ציר. בפריסה כזאת, לעבור דרך כל כוחות האויב שעכשיו בבקא אני יודע שהם ישנם - זה לא נופל על השכל. זה נורא פשוט. זה לא היה לי קל עם אריק. אריק רצה לגשת למעוזים. אבל בעיני זה לא נראה סביר.

7327

נכנצל:

לא עלה הרעיון, שאם יש כוחות כל כך רבים, צריך לרכז

את הכוחות ולהשאיר את שתי האוגדות ביחד?

ש. גונן:

נשאלת כאן השאלה שבנייר הרקע אני מדבר עליה: אם כדאי

ששתי האוגדות יתקפו ביחד, או כדי לעשות התקפה מדורגת.

זו שאלה חמורה מאד. מדוע? אם יש אוגדה שלישיה לא מרותקת, אין שאלה, חוקפים

עם שתי האוגדות ביחד במקום אחד, ויש יותר סיכוי להשיג הכרעה. אם אנחנו

יוצאים להתקפה, אנחנו חושבים שננצח ורוצים לנצח. אומרים שכאשר אתה עושה עם

מישהו שותפות, תחשוב על יום הפירוד ולא על יום חתימת חוזה השותפות.

כשאתה יוצא להתקפה, קח בחשבון גם מה יהיה אם תיכשל. אם אתה נכנס להתקפה עם

שתי אוגדות ביחד, במקרה הטוב - ניצחת, זה בסדר. אבל אם במקרה הרע הפסדת אותם -

הלכה מדינת ישראל. בלי שום חכמות. יכול להיות מקרה ביניים, שהוא די סביר,

ששתי האוגדות תרוחקנה. אם שתי האוגדות מרותקות, ולמצרי יש הרבה יותר אוגדות

מאשר לנו, והוא מכניס עוד אוגדה אחת או שתיים, שתי המסוריינות שלו או אחת מהן,

אם הוא תופס את המצב והוא מכניס אותן פנימה, אין מי שיעצור אותו עד באר שבע,

עד מרכז הארץ.

את השיקול הזה לקחתי, ואוכיח שלקחתי, ב-8 באוקטובר

בערב. מה שאני אומר עכשיו הלה מילים, אבל יש שיחה מוקלטת של שיחה מוקלטת ביני

ובין אריק ב-8 בחודש. אמרתי לאריק: אם אתה תהיה עכשיו "קומיסטד" - אני משתמשתי

עצמי במילה זו, ולכן אני משתמש בה עכשיו - אין יותר כח בגיזרה, אם אתה

מבין מה שאני אומר. ואריק אמר: כן, זה שיקול רציני מאד. זה היה באותו יום בערב,

ואז התבקש יותר מאשר עכשיו להכניס שתי אוגדות. כאן יש בעיה של משחק

בכוחות באיזון חד כחער, בכוחות לא מספיקים, ששלבולם אפשר, לתקוף לא+פפפפ+ק+פ

זה מסוכן. מהתקפה הזאת הייתה מסוכנת. תיכף אספר לכם, שאחרי מהתקפה הזאת אני

דרשתי להפסיק את התקפות הנגד, עד שיהיה יותר כח, עד שנגיע ל-700 טנקים. ואמנם

הגענו ביום רביעי, יומיים או שלושה לאחר מכן הגענו ל-700 טנקים. ברן בערב

בא ודיוון לי שאיבד 70 טנקים. היום אני יודע שאיבד 30 או 36, אבל הוא דיוון

על 70.

7328

השאלה היא רצינית מאד. לו צריך הייתי לייעץ למישהו,

אני לא יודע מה הייתי מייעץ. כמו כל שיריונאי, שמבין את עקרון הריכוז והחוקפנות, אולי הייתי אומר ללכת עם שתי אוגדות. כשאני אחראי, לא הייתי הולך. אגב, מעניין באותו ערב של דיון איש גם לא הציע את זה, כי זה מסוכן מדי. אתה עלול להתרתק, אתה לא מפסיד אבל אתה מתרתק. זה מה שקרה לברן ב־8 בחודש. הוא לא איבד את האוגדה, חלילה, אבל הוא התרתק. הוא התרתק כך שלו אמרתי שאני רוצה ממנו חטיבה כדי לעצור פירצה בצפון, לא היה לו כי היה מרותק. ברן היה מרותק בהקפות שבוע, והכח החופשי היחידי היה חטיבה אחת של אריק. ++++++ אם שתי האוגדות האלה היו מרוחקות למשך יום, יומיים, אתה אף פעם לא יכול לדעת כמה זמן - השיקול הזה חוזר בראשי הרבה מאד פעמים, גם ברשומות. אותו שיקול הקראתי משיחה עם הרמטכל, למה לא לתת לאריק לתקוף ביום ראשון בלילה, למה לא לתת לברן לתקוף ביום ראשון בלילה, גם הוא רצה. בשבת עשיתי את זה. במוצאי שבת הכנסתי פל+פל+פל+פל לקו כל מה שהיה, חקפתי, התקפות נגד מיידיות, מאות שיריונאים. ביום ראשון הייתי יותר חכם. היחה קונספציה, פעלנו לפיה, ויש רגעים שאתה צריך לטנות קונספציה כי אתה לומר דברים חדשים על האויב.

ידין: אחר כך חסביר לנו מדוע במצב זה בכל זאת הוצאת את

האוגדה דרומה.

ש. גונן: בוודאי שאסביר. אני ואלברט היינו חברים, וחוף

מזה שעידכנתי אותו באופן טבעי, היינו עוטים הרבה שיחות

מפקדים, הייתי מסביר לו את כל השיקולים שלי, וזה נרשם.

היו"ר אגרנט: הפסקת צהריים. נחוש את הישיבה ב-15.30.

7329 ועדת החקירה - מלחמת יום הכפורים

ישיבה קל"א - אה"צ

30.7.1947

הער: אלוף שמואל גונן

- אלוף גונן אנו עכשו בשעה 0630 בערך. אני כבר הודעתי
שלאריק לא הולך למעוזים. אני מקבל ב-06.33 דרוח מ-143 שיש אויב גאמא
בחווה הסינית, שמרכזים כוחות אויב גדולים. זה לפי יומן חמ"ל.
ידין: מי זה מודיע את הידיעה הזאת.
אלוף גונן אלטשולר לששון.
ידין בחמ"ל כחוב, חסביר לי את זה.
אלוף גונן כחוב דרוח ממצמד. לא, קשר ישיר למעוזים
לא היה לנו. מהחמ"ל של הפיקוד אף פעם לא החקשרנו למעוזים. אנחנו החקשרנו
למעוזים דרך האוגדות.
ידין אני רוצה לדעת על סמך מה אתה אומר שזה
דו"ח מאלטשולר.
אלוף גונן לא אלטשולר, מהאוגדה.
ידין אחת מניח שזה מהאוגדה?
אלוף גונן אני מניח, פשוט לא יכול להיות אחרת.
יו"ר אגרנט אז אחת אמרת לאריק שהוא יחכנן החקפה על
החווה הסינית?
אלוף גונן לא. הדרווח הוא שמרכזים כוחות לעלות על
מצמד. כך אני מביין את הדו"ח. אני מביין את הדו"ח ואת מה שכחוב "בחווה
הסינית מרכזים כוחות לעלות אליו"
ידין כחוב ממצמד. משאלה היא מי מודיע את זה?
הוא אומר שהאוגדה ואני שואל אם כן?
לנדוי מצמד דרך האוגדה.
ידין זאת היא השאלה.
אלוף גונן לא היה אף פעם קשר בין החמ"ל לאמצ לאיזה

7339

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74
ישיבה קל"א - אחה"צ
העדי אלוף שמואל גונן

- אלוף גונן שהוא מעוז. זה הגיע דרך האוגדה בטוח.
- ידין אתה בטוח בזה?
- אלוף גונן כן.
- לסקוב זה היה המעוז היחידי שהיה גם קשר קוי וגם קשר טלפוני.
- אלוף גונן לא. קשר קוי היה מרוב המעוזים פרט מצאת מהמזח היה מרוב המעוזים. מחזיון? אני חושב שהיה. אני פשוט לא בקי. אני יודע שקשר מהחמ"ל שלנו למעוזים אף פעם לא עשינו.
- יו"ר אברנס ביומן הרל"ש זה לא נזכר?
- אלוף גונן לא. אני חפיתי עכשו.
- לסקוב לא היחה לכם האזנה לרשתות האלוט של המעוזים?
- אלוף גונן היחה לנו אאזנה לרשתות אלוט של האוגדות או של החטיבות ולפעמים לגזרות. כשכח האשנו גם לגזרות.
- ידין השאלה היחידה שאני רציתי לברר כדי לדעת האם זה האוגדה מדווחת לפיקוד "חשמע כך" או שזאת היא אניפורמציה שנחקבלה בפיקוד מאיזה שהוא מקור?
- אלוף גונן אני יכול להניח באמינות של 99% שזה דווח של האוגדה. יש עוד דווחים על מצבי מעוזים ששם כתוב כן המקור וזה האוגדה.
- ידין אז השאלה למה לא כתוב פה?
- אלוף גונן אז המש"ק כתב כך. אפשר לחקור את זה עוד. אבל אני יכסל להצמיר שקשר מדבילה למעוזים ישיר לא עשינו.
- ידין ולא האזנה.
- אלוף גונן ולא האזנה. אני בטוח שאני לא שמעתי אף פעם מעוז.
- ידין לא אתה אישית.
- אלוף גונן אני לא יכול לאמר שאני ישכחי כל הזמן בחמ"ל אבל כימים הראשונים כמעט כל הזמן. אם הלכתי לישון בין 40 דקות לשעה זה רשום

.א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה קל"א - אחה"צ

הערף אלוף שמואל גונן

אפילו ביומן רל"ש. כאן כתוב שהלכתי

אלוף גונן

לישון בין 0640 לבין 0730.

כל המטרה היא להבין מדוע פתאום במקום

ידין

היחידי של כל הדו"ח הזה כתוב דו"ח ממצמד. אני רוצה פשוט לדייק כי אתה

התחלת ואמרת אני קבלתי דו"ח מהאוגדה ש... ואמרת שזה ביומן של החמ"ל

חיפשתי ביומן של החמ"ל פה לא כתוב שזה דו"ח מהאוגדה.

אבל כתוב ש-4 דקות אחרי זה מדבר אלטשולר

אלוף גונן

בכל אופן אני מניח שזה דו"ח של האוגדה באמינות גבוהה מאד.

מצמד לאוגדה ז"א?

יו"ר אגרנט

מצמד היה בגזרה של האוגדה.

אלוף גונן

האוגדה של אריק?

יו"ר אגרנט

כן.

אלוף גונן

יש כאן ב-0650 ביומן החמ"ל תאום בין קצין

האגם של הפיקוד לאוג' 162 ו-143 על מעברים ופריסה. יש כאן עכורת מטה

שעושה אותה קצין האגם של הפיקוד שי עם עמי רדיין שהוא ראש המטה של ברן

ומחאם אתו אח הצירים ואומר לו איפה יושב אריק, באיזה מקומות בהכרבה.

לפי תורת מטה לא מוציאים בשעות קבועות

לסקוב

עדכון יחידות?

עושים עדכון יחידות בטלפון וברדיו.

אלוף גונן

לא בטלקס?

לסקוב

לא. טלקס אין, יש טלפרינטר, הפענוח לוקח

אלוף גונן

זמן. בסוף יום כן עושים. סיכום מצב עושים בסוף יום.א.

וזה יצא?

לסקוב

כן.

אלוף גונן

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה קל"א - אחה"צ

העד: אלוף שמואל גונןלסקוב איזה חסיבה או איזה עוצבה אחראית לתאום

עם העוצבה השכנה. שמירת קשר ימינה'שמאלה או להיפך?

אלוף גונן זה לא מכוסה בתורה. מה שכן מכוסה שזה

שעובר אחראי לתאום המעבר. נגיד אם צריך לעבור כח דרך כח אז זה שעובר אחראי לתאום המעבר. אחראי לתאום קשר ביזרתית ימינה או שמאלה לא מכוסה בתורה בכלל.

רא"ל ידין ב-0655 אותה שאלה של מצמד, כתוב, ביומן חמ"ל, 143 מדווחת שתצפיתן ממצמד מדווח שמאות כלי רכב עולים עליו מכוון החוה הסינית וכנראה שזהו זה.

לסקוב החוה הסינית זה ריכוז כוחות נגד 143?אלוף גונן כן. זה מול 143.

יש כאן התקפת מטוסים צא ב-0725 אומר לי יועץ האויר ש-16 פנטומים יכנסו לחזיון תוך שעה וחצי. ב-07.31 אני אומר לח"א לא לדפוק אח הגשרים בתעלה.

לנדוי זה ביומן של הרל"ש?אלוף גונן כל.יו"ר אגרנט שטופפר הוא ח"א?אלוף גונן שטופפר הוא אל"מ שהיה יועץ האויר שלי

הוא היה צריך להגיש לי דו"ח חיל אויר והוא עד היום מתחמק מלהגיש. אני הייתי מעוניין שיקראו לו להעיד.

יו"ר אגרנט טוב.אלוף גונן לאור המצב הזה בחוה הסינית אני נוחן

לאריק כמה פעמים בכוקר החראות שיהיה מוכן לחקוף לכוון החוה הסינית, זה

ב-0730 0850 וב-0915.

לסקוב וחוא תקף?אלוף גונן לא. החראות, החראות.

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74
 ישיבה קל"א - אחה"צ
העד: אלוף שמואל גונן

לסקוב

מה פירוש "אלוף פיקוד למפקד 143

תקוף בהצלחה?"

יש רישום פה שצריך להיות 162 אבל אינני

לנדוי

יודע אם זה בטוח?

לקראת 8 תקוף בהצלחה יכול להיות רק 162.

אלוף גונן

143 מניע את כולם.

לסקוב

אז זה טעות. זה בדיוק הפוך. אנו בכוונה לא

אלוף גונן

תקנו את היומן, כי יש ביומן הרבה שגיאות אבל זה כך נרשם. יש לפעמים הרבה
 שגל שגיאות של אל: מאת: שהחליפו ואומרים הפוך אבל מאחר והיומן הוא דוקומנט
 לא רצינו לתקן.

לנדוי

162 תקוף בהצלחה, לאיזה מחקפה?

מצפון דרומה. 162 התכנית שלו כל הזמן...

אלוף גונן

ז"א שיחחיל לנוע. לעת עתה אין לו מה לחקוף.

לנדוי

הוא צריך להחחיל לנוע.

זה נקרא לחקוף.

אלוף גונן

אחרי כן י.ע.

7334

ועדת החקירה, מלחמת יום הכפורים

ישיבה קל"א, אחרי הצהרים

30.7.74

עד: האלוף ש. גונן

ש. גונן: אם הוא יוצר מגע מיד, יש לו מגע מיד
אם הוא יוצר מגע אחרי שעה, יש לו מגע

אחרי שעה. ב-7.30 אומר ל-143, אני מדבר, כלומר אני אומר לששון לדבר עם אלטשולר - ששון זה ראש המטה שלי ואלטשולר זה לאש המטה של אריק. אני אומר, אין לי קשר עם אריק, תגיד לו שיתכנן התקפה לתווה הסינית במקרה שלברן יהיו קשיים. 7.36, אלטשולר מבקש ממני אוויר על חזיון. יש אשור לחקיפה של אוויר על חזיון. מסביב לחזיון, על פורקן הוא לא מבקש.

היו"ר אברנט: מי מבקש התקפה של אוויר על חזיון ?

גונן: אלטשולר. ביומן רל"ש 7.34, אני מתקשר אל אלטשולר והאלוף הורה לו לתכנן התקפה לאזור שמדרום לאמיר, למקרה של לחץ מצפון. אז לא היה לי קשר עם אריק, באותה שעה. 7.43, האלוף פטר, זה יומן רל"ש, האלוף מסר לעוזר ראש אג"מ, שב-8 הוא תוקף. ממליץ לעשות משהו על ג'בל אסקה. ג'בל אסקה, זה פה, מחוץ לגזרה. אני ניסיתי לעניין את המטה הכללי החל ממוצ"ש. בהתקפה על גבל אסקה ועל ראש ג'אללה. ראש ג'אללה הקצה הצפוני שלו הוא כאן, והדרומי לא במפה. רציחי דרך פעילות, אפילו לא רצינית, באזורים האלה, שלערבים תהיה בעיה ושהם יחשכו אולי שיש התקפה עליהם וזה יכול להאיט להם קצת את קצב התנועה.

ירין: אור ירוק ?

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף ש. גונן

7335

יריין: כשטח של אור ירוק ?

גונן: ראש ס'אללה, זה כשטח של אור ירוק.

היו"ר אגרנט: למי מסרת את זה ?

גונן: הפעם לעוזר ראש אג"מ, אבל אם אעיד על שבת

אז דברתי גם עם הרמטכ"ל. במוצ"ש אחרי חצות.

אני גם אומר לקלמן ב-744 ביומן רל"ש שבמקרה שיהיו קשיים עם ברן אריק
יכנס לכוון החווה הסיבנית.

0759 אני אומר, חקוף בהצלחה. רשום ביומן חמ"ל - תקוף, וזה טעות.

זה 162. הוא עונה לי: מניע את כולם.

אני אומר לשני מפקדי האוגדות האחרים 143 ו-252,

אפטר מזה להבין שהיומנאי טעה, כי אני כאן אומר ל-262, אני קורא מיומן

חמ"ל, 252 ו-143 ברן מתחיל במשימתו.

יר"ר אגרנט: מה זה מקש"פ ?

גונן: מקש"פ, מפקד קשר פקודי. זה קצין הקשר, פשוט.

ברן מבקש רשות להשתמש בצירים סליסמן וספונטני.

יריין: זאת אומרת במקום לתקוף מצפון לדרום ממזרח למערב ?

גונן: לא. המשימה שלו היא לתקוף מצפון לדרום.

כך היה כרוך לכולם. הוא ביקש שמוש בצירים

זה לא בהכרח כדי לתקוף ממזרח למערב. אוגדה זה דבר גדול, מותר לו לשלוח

יחידות מגדוד הסיור, מותר לו לשלוח דלק ותחמושת, מותר לו לחשוב על השלב

הבא, בשום אופן לא התכוונו לתקוף ממזרח למערב.

יריין: אלא ?

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אתה"צ

הער: האלוף ש. גונן

7336

פדין:

בדיעבד זה מה שהיה ?

גונן:

אצא בדיעבד, ירד לאורך ציר החת"מ

וכשאני אומר בדיעבד זה נודע לי בסיכומים.

הוא ירד בציר החת"מ ובמקום הראשון כשניגש מערבה, לולא היתה לא משימה של חזיון, פורקן ומצמד, היה מגיע לכאן. האויב לא היה כאן בכלל. אני תיכף אפתח את זה, יש לי את ההקלטות של השיחה. באיזה שהוא מקום חשבתי שזה קרה, כי יש לי שיחה בחמ"ל. אמרתי לברן, ברן אין לך מבע בש יוטר מערבה, ויש שיחה בחמ"ל שהמטה שלי אומר לי אולי הם הסתובבו תחת רשתות והוא עבר אותם, אז אני אומר להם, זה יכול להיות עם טנק עם פלוגה. חטיבה, דויזיה, עם מטבחים עם מכוניות ועם דלק, אי אפשר להסתיר תחת רשתות, אוא כנראה נמצא מזרח יותר. ואז לפני המגע עם חזיון, אני אומר לו, חפש את האויב יותר מערבה.

זה בקשר למה שהיה במציאות. אחרי זה כבר התחלתי להיות חשדן. ויותר מאוחר כשדברנו על חקיפה על מיסורי, הוא מבקש ממני את ציר עכביש, אני כבר לא נותן לו, אני אומר לו, לא ברן, אתה תתקוף מצפון לדרום. יש לי את השיחה. ולבסוף הוא אומר לי כן, אתה צודק. אני עוד לא יודע שיחכו לו בחזיון, תיכף נגיע לזה. אני רק מראה שכאן הוא ביקש צירים, א נתתי לו.

מאוחר יותר, אחרי שראיתן שהמגע היה מזרח מדי, והוא לא מצא אויב אז כבר לא נתתי לו. בקש לחקוף את מיסורי מצפון לדרום, התווכח איתי משפט אחד או שניים, לבסוף קבל את זה, שיגש למיסורי מצפון לדרום.

ידין:

אתה חושב שטליסמן וספונטאני זה היה בגזרה

שלו ממילא ?

7337

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אתה"צ

הערד: האלוף ש. גונן

- גונן: הגזרה של אריק הסתיימה בהכרעה.
- ידין: סליסמן וסכונטאני, זה היה בגזרה של אריק. אחת מסביר שהשמוש בצירים, זה בשביל מה?
- גונן: אז בשביל מה הוא מבקש רשות ממך?
- ידין: זאת אומרת זה בצירים של הגזרה שלו?
- גונן: אחד כן אחד לא.
- ידין: אני צריך למצוא את חלוקת הגזרות.
- ידין: איפה היתה חטיבה 500 שלו, מה ידעת אז?
- גונן: אני יכול להגיד היום,
- ידין: לא היום, אז, מה ידעת אז על חטיבה 500?
- גונן: הוא דיווח משהו על 500.
- ידין: אני שואל אז, מה ידעת אז?
- גונן: אני ידעתי שהוא יורד למטה.
- ידין: השאלה שלי, לפני התחלת ההתקפה, אתה ידעת איך הוא חוקף?
- גונן: אני ידעתי שהוא יורד למטה, עד ההקלטה הזו לא ידעתי.
- ידין: השאלה שלי, לפני התחלת ההתקפה, אתה ידעת איפה, איך הוא חוקף?
- גונן: כן, עם שתי חטיבות למטה, חטיבה אחת מאחור.
- ידין: זה 217, לא?
- גונן: כן, החטיבה של נחקה.

7338

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אחה"צ

הער: האלוף ש. גונן

- ידין: אני רוצה להכין, מה ידע הפקוד,
- היה לך איזה שהוא אמצע מושג, יש חטיבה
- 500, זה כוח, לא הרבה חטיבות היו, האם אתה ידעת,
- גונן: היו לברן שלוש חטיבות, אחת מאחור ושתיים
מלפנים.
- ידין: איפה הן השתיים מלפנים, ידעת ?
- גונן: לפי המשימה שאני נתתי, מחויזית מערכה.
- ידין: כלומר, זה ש-500 נעה זה לא ידעת ?
- כשהוא מבקש ממך את האשור לשני הצירים,
- גונן: עוד לא ידעתי.
- ידין: בשביל מה אתה נותן לו את זה ?
- גונן: אני נותן לו כי זו אובדה, מותר לו לעשות
סיורים איפה שהוא רוצה,
- ידין: אחורה ?
- גונן: אם הייתי מפקד אובדה כאן לא הייתי מכניס
סיורים, ואם הוא רוצה יותר מאוחר להכניס
ברגים הוא צריך אשור ?
- היו"ר אגרנט: שני הצירים האלה הם ממזרח למערב ?
- אמצא ידין: כלומר, אתה בכלל לא יודע איפה 500 ?
- גונן: אני אגיד יותר טוב מזה, אני לא רואה בזה אשור
לחקיפה ממזרח למערב.

7339 .

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אחה"צ

הערד: האלוף ש. גונן

- אני מבין, איפה 500 אתה לא יודע. ידין:
- אינני יודע בדיוק באיזה צד 500 ובאיזה גונן:
- צד 460.
- זאת אומרת אתה לא יודע איפה החטיבות. ידין:
- אני אגיד מה אני יודע ומה אני לא יודע. גונן:
- מה אתה יודע, אמרת. ידין:
- אני יודע ששתי החטיבות קדימה מצפון גונן:
- לדום, מי מהם מזרחית ומי מערבית אני לא יודע, ואני יודע שאחת מהן היא 500 ואחת היא 460.
- ואיפה החטיבה השלישית? ידין:
- אני כן יודע, נמצאת מאחור במגע עם קנטרה. גונן:
- רזו 217 שלנסקה.
- זאת אומרת שהתמונה שיש לך היא שונה מהתמונה שבשטח. ידין:
- בקשר לנחקה, לא שונה. גונן:
- אני אגיד יותר מזה, גם 500, 460, מה שאני יודע איום שונה ממה שחשבתי.
- בסדר. התמונה שאתה יודע בדיעבד היא ידין:
- לא התמונה שהיתה בזמנו, כלומר שידעתי עליה בזמנו.
- בודאי שלא. אני חושב שגם כרן לא ידע. גונן:
- זה אני לא יודע. ידין:

7340

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אחה"צ

הער: האלוף ש. גונן

לסקוב: אני רוצה לחזור לאותה נקודה שאתה משוחח

עם ברן על חזיון, מפרקת, ומסמר.

זה היה אחרי קבוצת פקודות, של ברנבשיחה שלך עם קלמן, קלמן כבר דווח

לך על מה הוא דבר עם ברן. האם אז ידעת, או הפקוד ידע, עם מי ידע

ברן ליצור מגע בשביל להוסיף את הנקודות הנוספות שקבל.

גונן: איזה משלושת המחטים, איזה מתוך השלושה.

ידעתי שיכול עם אחד, אני לא יודע עם מי.

לסקוב: אחד זה עמיר, לא ?

גונן: לא.

לסקוב: יכול להיות שזה היה 500 ? אני רק רוצה

לדעת את החמונה שלך.

גונן: אני יודע שיש לו שתי חטיבות למגע, האחת

לאחור, להבטחת העורף ולעומק, אני יודע

שהוא לא יכול לקרוא יותר למחטים, אלא רק לדבר אתם באלחוט,

פרט למחט אחד מהם שהוא כן יכול לקרוא אני לא יודע מי הוא.

לסקוב: אגף לא יודע אם זה היה 500.

גונן: נכון.

הינ"ר אגרנט: לא ידעת איזה שתי חטיבות לפניס ואיזה מאחור ?

גונן: אני כן ידעתי, לא ידעתי מי באיזה צד.

מה שאני ידעתי זה מה שאמרו לי. מה שהם אמרו

לי ושהוא עומד עם שתי חטיבות מציר חזיזית מערבה, ומתקדם שלושה ק"מ למימ, שתי חטיבות בגזרה הזאת, חטיבה שלישית בשלב הראשון נשארת מאחור,

להבטחה מקנטרה, וקנטרה היתה חטיבה עם סי-62. היה שם אויב גדול.

7341

ועדת החקירה, ישיבת קל"א

30.7.74, ישיבת אחה"צ

הער: האלורן ש. גונן

גונן:

חחטיבה השליטית הזאת של נתקה

דוקא היא זו שאחר כך באה למגע ולא החטיבה

הרזרבית, אבל זה אחר כך. היא באמת היתה שם ובאמת ירתה שם, ובאמת
נפגעה שם.

היו"ר אגרנט:

זו ליד קנטרה היא 217 ?

גונן:

217. היה להם מגע בקנטרה.

אחר כך הורידו אותה למטה.

היו"ר אגרנט:

מזה יובא ששתי חטיבות לפניו היו 460 ו-500 ?

נכון:

נכון.

אני כאן כן רואה פקודה ביומן חמ"ל

ב-0850, יש כאן פשוט באותו יום ישב בחור שהחליף את היחידות,
אז אם תסתכלו ביומן חמ"ל ב-0850, הוא גם הטעה אותי כשהתכוננתי
לדיון, כתוב מפקד אגד 252, אט במקום זה תכתבו מפקד אוגדה 162,
אז הכל יוצא טוב. במקום 0850 0750, אם תסתכלו שעה לפני זה וטעה
אחרי זה, זה יובא טוב, ברישום. אז הבעיה נפתרה. הוא אומר
2 ו-1 היכון לתזוזה.

המשיך ב.צ.מ.

העד: אלוף שמואל גונן

אז זה לא מפקד אוגדה 162 לכוחות?

ידין:

זה מפקד אוגדה 162 לכוחות. אצלי כתוב "מפקד 252".

גונן:

אבל אנחנו הכאנו שזה פקודה ממפקד אוגדה 162 לכוחות

ידין:

" 1 - 2, היכון לתזוזה, 1 ינוע דרומה במטרה

להתחבר עם "הזיון" ו"פורקן".

אז זה עונה על השאלה אם ידעתי על התכנית, אם

גונן:

היא רשומה אצלי - ידעתי.

כאן יש שוב ורסיה אחרת, כאן כתוב 8.50 - ברן לנחקה

גבנצל:

וקרן. זה שוב 8.50 לא 7.50?

כאן, בנייר הזה, לא תיקנו את הטעות של יומן המבצעים,

גונן:

תיקנו חלק, לא תיקנו את השעה.

כשמדברים מאוגדה לחטיבות 1, 2, 3 - זה שמוח קבועים?

ידין:

קבועים, ואני יודע מי הם.

גונן:

מי זה 1?

ידין:

הבאתי אתי נייר, אני רק צריך למצוא אותו, ופת

גונן:

רשומים המספרים שבהם כונו החטיבות. אצלי בחמ"ל

היה חמ"ל וליד כל חטיבה המספר שלה, ולפי זה ידעתי.

הקוד שלי. מי זה 1 ו-2?

ידין:

תיכף נדע, נמצא את הנייר.

גונן:

אצלו רשום, זה נחקה וקרן.

לנדוי:

הער: אלוף שמואל גונן

גונן: מה שקרה בסוף היה שבבי הגיע ראשון ל"חזיון" ונתקה הגיע כמה שעות אחרי זה.

נבנצל: ואח"כ כתוב "הכון לתזוזה ללקסיקון ובחזרה להתחבר ל,פורקן", "חזיון" ו,זנגביל".

גונן: כן, זו אותה הודעה, אם נקרא אותה עד הסוף "1-2 היכון לתזוזה, 1 - ינוע דרומה במטרה להתחבר עם חזיון ופורקן" במטרה להתחבר עם זנגביל בציר חזיונית".

ידין: מה זה "זנגביל בציר חזיונית"?

גונן: "זנגביל" זה יותר מאחאא מערבה בציר "חזיונית".

ידין: מה כתוב אח"כ? זה 1, מאחאאאא אח"כ מה כתוב? "בשטחים ממערב...."

גונן: "בשטחים ממערב" זה שיך ל-2, זאח אומרת שברן באמח שולח, כמו דיברנו. אחת- ממערב לחזיונית, ואחח -

קרוב ל....

ידין: מי זה 1 ו-2?

גונן: מיד נראה. והוא גותן צירים - "לקסיקון" ו"חזיונית".

לסקוב: אני מתרשם ש-3 זו היתה חטיבה 500.

ידין: גם אני מתרשם, לכן אני רוצה לדעת את זה, אני בטוח.

גונן: (לבן-ארי) מי זה 1 ו-2?

בן-ארי: 2 - זה תחנה, זה קרן. המספר הזה נשאר כל הזמן.

העד: אלוף שמואל גונן

ידין: 2 זה קרן?

בן-ארי: 2 זה קרן. המספר נשאר כל הזמן. 1 במקרה הזה הוא מתכוון

לגבי, ויורר מאוחר זה למעשה מספר של נתקה. לפי מספרי

התחנות הקבועים שם נתקה הוא 1, קרן הוא 2 וגבי - 3.

גונן: אני פשוט יכול לזהות בקלות אם נפתח סרט ונשמע את הקולות,

אני עובד עם האנשים האלה 20 שנה, זן לא בעיה.

ידין: זה פשוט לא הגיוני לפי התעודה הזו. אם הוא שלח את 500

מזרחה בכביש הרוחב, איך זה נקרא, "טליסמן"...

גונן: זה יותר מאוחר, רב אלוף ידין.

ידין: מה זה יותר מאוחר?

גונן: אני יודע על זה על 9.00, אחרי 9.00.

ידין: אבל אם הוא אומר להם ב-7.50 "נוע" - לקרן ולנתקה -

חלכו ל"חזיון" ו"פורקן", חלכו על "לקסיקון" איך פתאם

יותר מאוחר הוא שולח את 500 לכביש הרוחב? אלא אם כן זה להיפך, שההוראות הן

לנתקה ולגבי ו-500 לא מופיעה כאן בכלל בתנועה.

בן-ארי: יכול גם להיות.

ידין: לא, זה חשוב מאד לדעת.

בן-ארי: בהמשך קרן מזהה את עצמו כ-1.

גונן: אני רואה שניתן ל-3 יותר מאוחר, אחרי 8.00, ניתן ל-3

להשתמש בציר "טליסמן" - "ספונטני".

ידין: מי זה 3 במקרה זה?

העד: אלוף שמואל גרונן

גרונן: כנראה שזה 3.

יריין: אז קרן זה 3.

בן-ארי: 3 במקרה הזה זה ברן. זו החחנה הבאה של הפיקוד, האוגדתית.

3 זו האוגדה של ברן.

גרונן: כן, זה אני צריך לדעת, 1 זה היה אלברט (אח"כ קלמן),

2 - אריק, 3 - ברן, ו-4 - היחה הטעיה, ששיחקנו

אותה הרכה על מנת להטעות את המצרים. ואנחנו מדברים כאן על הרשת הפיקודית.

יריין: זאת אומרת שמי שכתב פה לנתקה וקרן זה על סמך אינטרפרזיה

שלו אמש 1 ו-2 זה נתקה וקרן?

בן-ארי: אצלי האינטרפרזציה באה אחרי שקראתי את כל החומר.

יריין: אני מבין. אבל זאת אינטרפרזציה?

בן-ארי: כן.

יריין: אבל אנחנו צריכים לדעת ברור מי זה 1 ומי זה 2. למה

אני שואל את זה? - כי בדיעבד מה שאנחנו למדנו הוא

שגבי הולך דרומה במגמה ללכת ל"חזיון" ו"פורקן", הוא בסופו של דבר הולך

לשם, והוא "נדפק". נתקה עדיין מתעסק שם בהתחלה עם קנטרה, אבל אח"כ הולך

דרומה לאוחו השטה, קצת יורר מערבה מגבי, הוא חוזר על אותה התקפה, וגם

כן "נדפק". זה פחות או יותר מחאים למה שכתוב פה, כשהוא אומר "1, 2 - הכונו

לחזוזה, 1 - ינוע דרומה במטרה להתחבר עם "חזיון" (ולפי דעתי זה גבי)

בשחיים ממערב. אאאאאאאאאאאא...". (וזה שייך ל-2, אני מבין שזה נתקה)

גרונן: זה הגיוני. למה זה לא מתחבר? - למה שקלמן מסביר לי בבוקר

אח החכנות של ברן.

העד: אלוף שמואל גונן

ידין:

הוא אומר "כרן תכנן דרומה עם שלוש חטיבות בשני צירים או צפונה עם אחת, ולהדח עם שתיים דרומה. אלה האפשרויות. אני לא יודע בדיוק, אני רק אומר, שב-07.50 מי ששלח את המברק הזה אם הוא היה בטוח ש-1 ו-2 זה נתקו ו-500, אז התמונה על 500 צריכה להיות לך ברורה, כלומר, אתה צריך להניח שבאמת 500 תוקף יחד עם נתקה. אבל אם 1 ו-2 זה נתקה וגבי צריכה אצלך להתעורר מיד השאלה - איפה 500? זאת אומרת, שהוא תוקף רק עם 2 חטיבות, לא עם שלוש.

גונן:

אני רוצה משהו להסביר. אז בימים ההם ישבתי בחמ"ל. ועל הקיר ממול היו לי את כל התחנות, וזה מחזק את מה שאתה אומר - הייתי מיד צריך לשים לב. אני אבל יודע, ידעתי אז שנחקה נלחם בקנטרה. אני תיכף גם אקרא ידיעות שבפרוש אומרות לי את זה, ואמנם כך היה. הוציאו אותו מוקדם והורידו אותו למטה. השאלה היא אם החליפו אותו עם קרן או לא.

ידין:

למה אני שואל אותך את כל זה? זאת שאלה חשובה. מדוע? אני אומר לך כרגע ע"פ התמונה שיש לנו, והתמונה היא חד צדדית, זה על סמך קריאת הקרב על סמך עדויות. פה היה לפנינו גם מפקד הגדוד שנפל בשבי, אסף יגורי, והוא היה בחטיבה של נתקה. והוא סיפר שכבוקר הוא קיבל איזו פקודה לעשות איזו פעולת הטעיה בקנטרה כדי לחלץ את המעוז, ומיד אחרי זה הוא קיבל הוראה לנוע עם החטיבה של נתקה דרומה. על גבי אנחנו יודעים שני דרומה, על זה ליח מאן דפליג, נע כך, נע אחרת, אבל הוא נע דרומה. לאחר זאת ההגיון שלי היה, למקרא הידיעה הזאת כאן, ש-1 ו-2 זה נתקה וגבי. אם זה נכון פרוש הדבר ש-500 לא נמצאת בהוראות האלה. השאלה שאני שואל היא - האם אתה הבנת כהלכה את הפקודה הזאת?

גונן:

קשה לי מאד לזכור, אם הייתי רואה את הניר של התחנות היה הדבר מחברר לי על המקום. מה שלי יש בעתודה עש

העד: אלוף שמואל גונן

עכשיו, עד הסיכומים, כי בינחיים היו סיכומים והמחטים דיברו (?), זה שברן נמצא עם 2 חטיבות - מה שלי יש בתמונה, קרן אצאקאא וגבי - והוא מתכוון לרדת אתם דרומה, נחקה בקנטרה....

ידין: זה אחה חשכת עד הסיכומים.

גונן: בשעה הזו - עד הסיכומים, כי בשלב יותר מאוחר אני יודע

כבר שקרן איננו.

ידין: אבל אם יחברר ש-1 ו-2 זה נחקה וגבי, זאת אומרת שהתמונה

שאחה קיבלת אז היא לא מדוייקת.

גונן: ואזאאן שא ליכול להיות הוא שמתברר לי, אני אף פעם לא נכנס

לזה איזה חטיבה נמצאת איפה, שהחטיבה השלישית בעורף, והוא

שם שם את קרן, מותר לו.

(הניר עם רשימת התחנות נמצא) הנה, יש לי כאן, 1 - זה

נחקה, ו-2 - זה קרן, ו-3 - זה גבי. וזה עונה על השאלה שלך.

ידין: מתי זה הוכן? זה המקורי?

בן-ארי: לא, זה העחק ממה שהיה בחמ"ל.

ידין: או-קיי, בסדר, צריך לבדוק את זה. זאת אומרת, לפי זה

גבי זה א האחד שחקף ורץ הראשון קדימה הוא איננו מופיע

בתמונה.

גונן: כן.

7348

לסקוב:

ביומן הקלטות בסביבות השעה 9 שיחה של מפקד אוגדה 162
למחט 460. המחט מרונה: אני נמצא עם 3, נמצא על ציר
חביבה - חזיון, עם הרוב שלי צפונה מעורב. איזה 3 זה?

ש. גונן:

שלו, מגד אצלו.

לסקוב:

בסך הכל שני גדודים היו לו.

ש. גונן:

אני אגיד מה ברן אומר. תקרא שורה לפני זה. ברן: אני מבין
שאתה נמצא עשן 3 שלך בזנגויל.

אני מזה מבין שבשורה הבאה כשפני אומר 3, זה 3 שלו. יכול להיות שהיתה מסגרת
גדודית קטנה. יכול להיות שאלה היו שני גדודים, שאחד מהם היה 3, ומספר אחר היה חסר.
אני לא יכול לענות על השאלות האלה.

ירי:

אחה כבר יודע אחר-כך ש-460 נמצא שם.

ש. גונן:

כן. כשישנו המגע אני כבר יודע.

היו"ר אגרנט:

איזה נייר זה?

ש. גונן:

עכשיו קראתי מיומן הקלטות שנמצא אצלכם.

היו"ר אגרנט:

לא, הנייר האחר.

ש. גונן:

הוא נייר לא רשמי, זו איזו פתקה. גם את הנייר הגדול
לא הגשתי כמוצב, כיוון שהוכן באופן לא ממשתי.

ירי:

בשבילי זו נקודה מרכזית להבין בדיוק מה קרה. נניח
שהיתה הידיעה הזאת ב-2.50. נניח לרגע אחר שיצאה ב-2
לנתקה וקרן. יכול להיות. אבל במשך השיחות אחר-כך אתה חקריא לנו. לך ברור כבר
שנתקה וגבי הם החטיבות למעשה שנמצאות בשני הצירים האחרים. נכון? לפי מה שהוא
מודיע לך. אחה אפילו אחר-כך נותן לו פקודה להחליף את גבי, או משהו דומה לזה, לא?

ש. גונן:

להחליף את גבי - לא נחתי אף פעם.

לנרני:

עצה?

ש. גונן:

אוי, יש פה טעות. סליחה.

- ידין: כך כחוב פה.
- ש. גונן: לא, סליחה
- ידין: גבי מסרב להצטרף, אולם למנוח אח הסגן שלו כמפקד.
- ש. גונן: לא. אני אבהיר.
- ידין: חבין, אני קורא כיום.
- ש. גונן: אני במלחמה הזאת לא ביקשתי להחליף אף אחד, בטח לא את גבי. היה פה הגדרה הזו, שהיה עליו סיפור שלם, שביקשתי מהמטה
- ידין: מדליון?
- ש. גונן: שביקשתי לכפוף אותו לברן. לא רצו לכפוף אותו. אז אמרתי לברן: חיפש אליו וחביו לו פקודה ממני שיצטרף. כי אני משום מה לא יכול לפנות.
- ידין: הבנתי. איך הופיע פה גבי?
- ש. גונן: אני גומר את הסיפור.
- ידין: אני שמח מאד לשמוע את זה.
- ש. גונן: אז אמרתי לברן שאם הוא לא רוצה לעבור אליך תחת פיקוד, פשוט החליף אותו. הגיד לסגן של המגד הזה שהוא המפקד וככה זה. וזה לא עזר. שמו היה עמי מורד. הוא היה כפוף לחיים ארז. הוא בתור טוב.
- ידין: הוא כפוף לחיים ארז, הוא לא יכול לקבל הוראות ממישהו אחר.
- לסקוב: אם לחזור למספרים הקודמים, לפי מברקים בהמשך: אז 1 זה 460, 2 זה קרן ו-3 זה גבי.
- ש. גונן: זה מתאים לנייר שאני קודם הצגתי.
- לסקוב: לא. 217 זה 1, קרן זה 2, גבי 3.
- ש. גונן: ואחא איך אומר?

7350

- לסקובי: אני אומר : 2 זה 500 , גבי זה 1 , 217 זה 2 .
- ש. גונן: אתה אומר שנחקה זה 1?
- לסקובי: כן.
- ש. גונן: ומה אנחנו אמרנו?
- לסקובי: 3 זה 217 ו-1 זה 460.
- ש. גונן: נחקה זה 1 אתה אומר?
- לסקובי: לפי המברקים אחר-כך. לא נחקה זה אחר, 460 זה 1.
- ש. גונן: אם ככה, בטוח שקרן זה 2, והשאלה עכשיו עברה לאחריים.
- לסקובי: יש מברק שהגיע ב-9.35. פרט לזה שאני רוצה להבהיר ל-1 שלי - 460. אחר-כך בא עוד פעם 1 - 460. אחר-כך 2 שלי זה 500. אז נשאר ש-3 חסיבה 227 בגיזרה המרכזית. 1-460. יותר מאוחר זה ב-9.30. זה יוצא אחרת ממה שנאמר פה.
- ש. גונן: אני מציע שאני ארשום את זה. אני לא יכול להשיב על השאלה.
- ירין: יוצא שלפי זה, 1 ו-2 זה ?
- ש. גונן: לפי זה, זה גבי וקרן.
- וזה מתאים גם לסיפור שנחקה נשאר בקנטרה. מה שאתה אומר. זה מתאים למה שידעתי פחות או יותר.
- לסקובי: הוא היה עסוק בקנטרה, 113 ו-142.
- ש. גונן: אפשר לראות גם בסיכומים. אני יכול לגלות את זה. נחקה מבקש ב-03.08, הוא מודיע לברן שהוא נלחם ככל רוחב הגיזרה נגד כבדים ונגד חוליות הי"ר. הוא רוצה סיוע אויר וסיוע ארטילרי נדמה לי שכאן אמרתי לקלמן לחת לו סיוע ארטילרי. אני בשלב הזה מורה לקלמן ולאריק לחת לברן סיוע ארטילרי. כי לאריק הוריתי פעמיים לסייע לברן בארטילריה, פעם אחת בבקר ופעם אחת בערב. בערב זה כבר מוקלט
- נבצאל: קלמן לא היה תחת ברן?
- ש. גונן: כן. התערבתי. אני לא הייתי צריך. התערבתי, כי שמעתי

7351

ישיבה קל"א - אחהצ

אלוף ש. גונן

שנתקה אומר. אמרתי לקלמן. אולי הוא לא שם לב. לאריק זו פקודה ממש, אני צריך לעשות. לקלמן אני לא צריך.

אני אומר למח"פ ב-8.04. זה מתאים לזפן, כי פה ב-8.03 אני שומע את ההודעה שהוא צריך. הארטילריה של אריק תעזור לברן. אני רוצה להדגיש, אני לא אומר את זה לאריק. אני אומר למח"פ, למפקד התותחנים הפיקודי, שהוא ברשתות הסיוע יסדיר את זה וקלמן יזם את השיחה, מר נכנצאל אתה צודק. והוא אומר, הוא יכולה לתת את 27 לסיוע. 27 זה ארטילריה שלו של הגיזרה הצפונית.

ב-8.05 אני עוד פעם מזכיר לברן לא להתקרב לסוללה.

הייתי תחת מודעות גדולה מאד של להתקרב או לא להתקרב לסוללה. יש כאן שיחות על סיוע אוויר. היתה לנו הרגשה אז, והיום קשה לי לאשר אותה או להכחיש אותה, שקיבלנו סיוע אוויר לא מספקי. אז אני לא יודע ממה זה בבע. כביכול היינו צריכים לקבל מאמץ עיקרי שלם להתקפה הזאת, והיחה לנו אז הרגשה שסיוע האוויר לא מספיק.

מה זה: אישור שני לברן להשתמש בטליסמן ספונטני? נכנצאל:

אוחו דבר. ב-8.03 אני אקח מיומן רל"ש. ב-7.59 ש. גונן:

אלוף לאלברט: ברן מחתיל במשימתו, אריק לא עונה. 7.59 מקשפ" קצין קשר פיקודי: חודיע לגדעון שאריק יענה ברשת, האלוף קורא לו. ב-8.00 לשי: דווח למס"כל שהחללנו. 8.03 - כאן אני מביע לנקודה. ברן מבקש את ציר טליסמן בספונטני.

מה המשמעות של זה? נכנצאל:

כפי שהסברתי, לפי דעתי, אם הוא מבקש ממני צירים ש. גונן:

בגיזרה של אריק ואני מאשר לו, אין זאת אומר

שאני אומר לו: אל תתקוף מצפון לדרום אלא ממזרח למערב. כי אוגדה צריכה צירים לא רק בשביל החסיכות, צריכה צירים גם לדלג דרגים וארטילריה וכוחות סיור וכוחות קטנים. ביומן של 162, לפניכם ישנו היומן של 162? הוא הוגש?

הוא הוגש. ידין:

אז אולי זה מיותר שאני אקריא? ש. גונן:

לא, לא עוד לא עיינו בזה. ידין:

20.7.74 - החקירה
ישיבה קלא"א - אח"צ
אלוף ש. גונן

~~70-35~~
70-35

שא

7352

ש. גונן: אם כך, אני אקריא גם מהיומן של 03.162. נחקה לברן:
לרוחב כל הביזרה תחת הפגזה כבדה ביותר גם נגר ספקרים
וגם נגר חוליות כמו אתמול.

ירי: זה גם כתוב בחמל.

ש. גונן: ברן: האם צריך סיוע. קלמן לנחקה: יכול לחת לך סיוע
ארטילרי. באותו יומן ב-8.06.

ירי: זה ישנו הכל בחמל

ש. גונן: אני אומר שהיומן של ברן מאמת את היומן של החמל. יש כאן
ההזכרה לא להתקרב לסוללות. יש כאן דבר מהיומן של הרל"ש
ב-8.07 - 8.07 אני אדבר קודם על יומן חמל. 8.07. קצין אגם של הפיקוד לקלמן:
מעבירים אליך אח כל האויר לסיוע. ב-8.08 ברן מבקש סיוע בין מקסימו למילנו.

מילנו זו נקטרה.

נבנצאל: לקסיקון.

ש. גונן: יכול להיות לקסיקון. אני לא זוכר מקסיקו. חיל אויר
בחמל אומר לי שבמילנו תקף זוג. ב-8.35 ברן משאשון מבקש
סיוע אויר במילנו. יש קרבות אויר. ששון אומר לו שיקבל בעוד שלשת רבעי שעה סיוע
וברן אצא מבקש סיעו לזנבויל.

לנדוי: מה הרישום הזה 8.05? חיל אויר לחמל: חיל אויר השמיד 60
טנקים.

ש. גונן: בתוך החמל היה לנו צוות גדול של אויר.

לנדוי: על מה הוא מדבר פה, באיזה גזרה?

ש. גונן: קצה לי לשחזר. יכול להיות שבביזרה ההיא.

ירי: שזה אפי מציע שהחטיבה או הכח שהתקדם לראס סודר?

ש. גונן: לא. באותו יום, אנחנו ב-8 לודש אני לא זוכר החקפת טנקים

לנדוי: יכול להיות שזה בא מהצפון וזו ידיעה מעוררת?

30.7.74 ישיבת אחה"צ

העדי אלוף ש. גונן

לפני רשמה שא

אג

ש. גונן :

חיל אויר דיווח לי שהוא גרם אכדות בגיזרה הצפונית

לאויב. בזה אני בטוח. בגיזרה הנדונה - נקרא לו.

שחיל אויר תקף בגיזרה הנדונה - אנחנו יודעים. אני לא יכל היום לשחזר אח-ה-60

סנקים.

לנדוי :

אבל לא היחה הצלחה כזאת בחזית התעלה?

ש. גונן :

אף פעם כמות האכדות שכחות הקרקע מדווחים, או שחיל

אויר מדווח, אף פעם היא לא אותה כמות שבשטח. אאאא

תמיד מדווחים על יותר. גם אויר וגם קרקע. אויר - זה ברור - כי הם סטים בגובה רב.

ידין :

באותו יום לא היחה התקפה לעבר רס-סודר ?

ש. גונן :

עד כמה שאני זוכר - לא. עד כמה שאני זוכר, ההתקפה

הגדו לה ברס-סודר, תנועה אחת היחה ביום ראשון ב-8 לחדש

וההתקפה הגדולה ממש היחה ב-14 לחדש. אבל, אם היו התקפות באמצע - אני צריך להזכר.

מה שאני כן זוכר. החדריך שנתתי לעזי יאירי ביום ראשון בלילה - רס סודר, איך לעשות

מארב עם פילדי ודפילדי לא באו אליו.

ידין :

מה אחת מודיע לו ב-8.10 ? לעזי יאירי.

ש. גונן :

אני מעבכך אותו מה קורה. אני אקרא מתוך יומן

רל"ש כי זה יותר ארוך. אבל לפני זה יש נקודה שאני

רוצה לאמר אותה: מאצט ב-8.09 אני דן גם בגיזרה של אלברט, במשך כל היום יש לי

בעיה קשה בגיזרה של אלברט, יש עליו לחצים גדולים מאד והוא נאלץ לסגת. הוא מחזיק

מעמד, הוא מרגיע, ואני מקבל ידיעות, שצריכה להיות התקפה מצריח בדולה כמו שהיחה

ביום ראשו, כלאמר גל צליחה חדש. אני כל הזמן רציתי להקדים את ההתקפה עליהם,

7354

לפני שהם יוצאים להחקפה, והעסק הזה של אלברט מסריד אחי. ב-8.09 אנחנו עושים
הערכת מצב על הגיזרה של אלברט. אני רואה מאמץ עיקרי בגיזרת "מפצח". אני אומר
לשטופר (רשום אצל יומן רל"ש): להעביר את כל האויר לאזור זה.

ידין: ממי קבלת את הידיעה שצריכה להיות החקפה באזור של אלברט?

ש. גונן: היו ידיעות מהאזנה במשך כל היום. הידיעות האלה ישנן.

אני לא יכול להגיע אליהן. הן נמצאות בפיקוד הדרום.

כל הישיעות מההאזנה אינן ביומן. יש אחר כך ביומן כן רמז על זה.

ידין: אלברט עצמו לא מדווח על כך?

ש. גונן: אחר כך. בשלב זה, לא.

ידין: באיזה שעה אתה מציע להעביר את האויר?

ש. גונן: אני עוד לא מעביר. אני עושה הערכת מצב. אני אומר כך,

ביומן רל"ש: ב-8.09: אלוף רואה מאמץ עיקרי בגיזרת "מפצח"

וצפונה, הורה לשטופר להעביר את כל האוירים לאזור הזה. מדי שעה יבוא מטוס בודד לאזור
הדרומי עד ל"ניסן" לאיתור תנועות נוספות.

ידין: ב-8.07 קצין אגם שלך אומר לקלמן: "מעבירים אליך את

כל האויר לסיוע." ורגע אחרי זה, אתה אומר להעביר את

כל הסיוע האוירי לדרום?

ש. גונן: זה מה שכחוב ביומן רל"ש ואני מבקש בנקודה זאת לחקור

את שטופר. אני לא מניח שזה מה שאמרתי לו.

ידין: אבל זה כתוב ביומן שלך. רל"ש זה לא שטופר.

7355

אג

ש.גונן:

זה כתוב ביומן רל"ש. הוא אומר מה אמרתי לשטופר.

אני עם שטפר לא דברתי ולא עשיתי אתו שום חאום.

ידין:

כלאמר, אם אני מבין, אחת רוצה לאמר שמה שהרל"ש

כתב, זה לא נכון?

ש.גונן:

אני מניח שזה לא כך בדיוק. אני מניח, שהורדתי חלק

מהאוויר ולא את כלו, כי ב-8.32 אני באפן שיגרתי מאד,

פחות מחצי שעה אחרי זה, אני מחזיר את האוויר ל"מילנו" ו"מפרקת" כך שזה לא יכל להיות.

ידין:

זה מה שאני לא מבין, אחת מעביר את כל האוויר דרומה

ואת כל האוויר צפונה, הכל באותה חצי שעה?

נבנצל:

ברן ביקש סיוע אוירי ב"מילנו" ו"זנגויל" ב-8.35.

ש.גונן:

אני ב-8.32 מבקש לחת סיוע אוירי. כנראה שברן ביקש,

ואני אומר לשטופר לתת לו. אני מבקש מכם לחקור עם שטופר

אם מה שכחוב ביומן רל"ש זה נכון. לדעתי, זה לא נכון. אני לא מניח שזה מה שאמרתי.

לנדוי:

אם קלטתי נכון, מדובר שם במסוס בודד?

ש.גונן:

כתוב שם שני דברים. מדובר על כל הסיוע האוירי.

אני לא מניח שזה מה שאמרתי באותה שעה, ואני מבקש

לחקור את שטופר, או שאני אעשה את זה אם אתם מסכימים או שתעשו את זה אתם ואני

מניח שהוא יעיד. בכל אופן, דוח הוא לא רוצה להגיש לי.

נבנצל:

האם באותה שעה כבר אשתאף הסתלקת מכל רעיון, שבאותו

יום בסואץ יעברו?

אג 7356

- ש. גונן : לא.
- נבנצל:
אמרת שקבלת ידיעה שעומדים בפני גל חדש עוד פעם
כמו ב-8 לחדש?
- ש. גונן :
ב-7 לחדש. אני לא רק אמרתי את זה עכשו. אמרתי
את זה גם לאלברט, ואני אחר כך מסביר לאלברט -
רזה מוקלט - שאני מחזיר את אריק חזרה, מכיון שההתקפה הגדולה הולכת להתחיל ואחרנו.
זה אמרתי לאלברט וזה ישנו מוקלט. אפשר לשמוע את זה.
- ידין : טוב, נגיע אל זה. פה ביומן יש נימוק אחר.
- ש. גונן : יש מספר נימוקים.
- נבנצל:
אני שאלתי את זה כי קבלת ידיעה מודיעינית שעומדים
לפני גל גדול של התקפה?
- ש. גונן :
שעומדים
אני במשך כל היום מקבל ידיעות שאמאאא לחקוף לאורך
כל החזית. אני באמת הייתי מבקש, אני לא הצלחתי לקבל,
לשחזר את מברקי ההאזנה. הם ישנם. הם בפיקוד הדרום.
- ידין :
ב-8.10 אתה מודיע לעזי יאירי: "התחלנו בהתקפה
מקנסרה לאגם המר. אם יהיה בסדר - נצלח. אחרי הצהריים
מכוון הגידי למטה, נצלח." כלאמר אחה מודיע לו עדיין בשלב זה שאחה מתכוון לכך.
- ש. גונן :
החשובה שלי למר נבנצל היא חיובית. אני מתכוון
לחקוף, אני מתכוון לצלוח, אני לא בסלתי את התכנית.
להפך. בקשר לעזי, ב-8.13 לפי יומן רל"ש, דיווחתי לו על המצב והוא מפקד גיזרה
פיקודית. הוא ביקש שיוציאו אותו משם.

7357

דיווחתי לטייבי ב-8.17. טייבי זה אמא מרש"ל, כלמר לכל המפקדים בפיקוד.
אם פאך ב-8.15 אני כבר דואג לתחמושת ודלק, ואני אומר לקצין אפסנאות שיכין
עבור ברן תחמושת ודלק עד הצהריים.

יש סיפור קצח פיקנסי על רפידיים; היה חשד שיוחקף

ע"י גאזים והוא לא הוחקף ע"י גאזים. את הידיעה הזאת קבלתע מהמטה הכללי ע"י
האזנה כנראה.

בין 8.15 ל-9.00 יש החקפת אויר מצריח גדולה על

רפידיים ועל מר"של. הפילו כמה מיגים. הפילו כמה מטוסים. יש לי סיכום של משמעות
החקפה המצריח. בסביבות 7.00 בבקר 12 מגיים בסואף. 4 סוחוי. הם פגעו בסנקים
שלנו. ב-8.35 קרבות אויר באזור "מילנו". ב-8.38 רפידיים מוחקפת מהאויר. ב-8.45
אופיר מוחקפת מהאויר. ב-8.50 אני אומר לאריק להיות מוכן לחקיפה מערבה.

רציתי לשאול אותך מה זה.

ידין:

זה למה שאמרתי בחחילה, שנחתי לאריק בבקר מספר

ש. גונן

התרעות להיות מוכן לחקיפה מערבה בגלל ריכוז הכח שהיה

כאן בגיזרה, וזה היה לפני שידעתי מה קורה אצל ברן - אם קורה לו טוב, אם קורה לו
רע. בפעמים הקודמות זה כתוב יוחר ברור; שאמא אמא אמא אמא אמא אמא אמא אמא אמא אמא אמא
אחך חקוף מערבה. שלש פעמים אותו בקר. זו הפעם השניה.

אתה, שעה קדם, הודעת סופית לאריק שהוא לא תוקף

ידין:

מערבה. ואתה הסברת לנו, שאחך לא רוצה שזה יהיה

על חוד הסכין לשים שתי אוברות בבת אחת בהתקפה. מה פתאום אחך ב-8.50 אומר לאריק
להיות מוכן לחקוף מערבה?

ב-8.50 פעם שניה. מאחר ויש ריכוז כח, ברן מתחיל אח

ש. גונן

החקפה. אני לא יודע איך היא תהיה. עלול להיות לו

קשיים. אני אומר לאריק: אם לברן יהיו קשיים, תהיה מוכן לחקוף מערבה, כדי להוריד מאח
מעליו את הלחץ. אני בשעה הזאת עוד לא כל כך מודאג. אני נוחן לו התרעה, לא לביצוע.

מה זה נקרא למפקד ~~א~~ אוגדה התרעה? צריך לקחת את המפה, לעשות תכנית, איזה מח"ט הוא שולח לאן, מי מחפה, מה הסיוע הארטילרי ושיהיה מוכן. זה אני עושה באותו בקר שלש פעמים.

נבנצל: כחוב: ב-8.55 האלוף מורה לברן לרדת דרומה מהר.

ש. גונן: זה מיומן רל"ש. אני שואל אותו לאן הוא רוצה אור

והוא עונה: בין "מילנו" ל"מצמד", ואני אומר לו

לרדת מהר. אני כבר מבקין שהתנועה שלו היא אסית ואני פשוט אומר לו שיזדרז. אין

לו מגע וזה נקרא אצלי שזה אסי. הוא יורד ואם אין לו מגע זה נקרא אצלי אסי.

כשהוא יורד מצפון דרומה אם אין לו מגע, ז"א שהוא אסי. צריך גם לקשור לזה את

הדיווח של 143 שמצב המעוזים הולך ומחמיר.

נבנצל: ב"מילנו" ו"זנגויל" יש לו מגע עם האויב?

ש. גונן: "מילנו" זה לא ציר ההתקפה. זה הבטחת האגף.

מילנו נמצאת מצפון לו. ב"מילנו" הוא עושה ~~א~~ הבטחת

עור. אני אחר כך מדבר אתו על זה הרבה. אני אומר לו שידאג שלא יזנבו אותו מאחוריו.

שם יש מגע. זה אני יודע. זה דבר אחר. אבל בהתקדמות שלו דרומה אין מגע. בכל אופן

עד שלב זה לא דווח.

ביומן 162 הוא קודם הוריד את 1 ואח 2. אמרנו

ש-1 זה נחקה, 2 זה כרם, 3 זה גבי. כאן אני קורא ביומן של 162 ב-8.52 כרם לברן:

ננצל את ציר "חזיזית" בשטח ממזרח לו דרך "חלוץ" ו"חמוטל". קרן לברן.

ועדת החקירה - 30.7.74
ישיבה קל"א - אחה"צ

לפני כן א.ג.
א.י.

הערט אלוף שמואל גונן

אלוף גונן

לא כתוב מספרים. נצא לציר חזיזית והשטח ממזרח

לו את חלוץ וחמטטל.

יו"ר אגרנט

ביומן המבצעים שלך, כתוב במספרים לא?

אלוף גונן

א ביומן המבצעים שלי כתוב מה שהקראתי.

יו"ר אגרנט

כתוב אחד לברן?

אחד של ברן לברן.

אלוף גונן

כתוב אחד ושתיים היכון לתזוזה. אחד ינוע דרומה

במטרה לבחבר לחזיון ופורקן ואצלנו אנחנו יודעים ש-1 זה נתקה. ו-2 ינוע
לציר חזיזית מערב ואנחנו יודעים שזה קרן. עכשו אני מוצא ביומן שקרן אומר
לברן שהוא מנצל את ציר חזיזית והשטח ממזרח לו דרך חלוץ וחמוטל. ציר חזיזית
הוא ציר החתם.

ידין

מי מודיע את זה?

אלוף גונן

קרן לברן ביומן של ברן. אצלי זה איננו. עכשו

נתקה אנו יודעים שהוא בצפון והוא גם מדרום, לא הוא לי ישר אבל דרך ברן
אני יודע שהוא בצפון במילנו. אני קורא ביומן של ברן, ביומן של 162 ברן אגא
לנתקה. כואו נעשה סיכום של מה שאנחנו יודעים עד עכשו, עד שאני אקרא ביומן.
שנתקה בצפון שקרן בחזיזית ומזרחה מתכוון להגיע לחמוטל וחלוץ. אני מניח
שהוא עוד לא הגיע. אנחנו יודעים אחרי זה בדיעבד שהוא עוד לא הגיע. וגבי
באמצע. זה מה שאנחנו יודעים. עכשו אני קורא ביומן של ברן. ברן לנתקה, אתה
עומד להשתלט על חזיון ופורקן אל חנוע אלא על פי פקודה. השתמש בשטחים
השולטים בין א ציר לכסיקון לציר חזיזית. קו ההפצה התעלה והסוללה. ז"א
שהוא נע עם שנים קדימה, אחד מאחור ואח האחורי הוא יעביר קדימה לקראת
המעוזים. כך אני מבין את התכנית.

ידין

אחאמרת מקודם שהפקודה היתה 1 ו-2 ינוע דרומה צא

כשהכוונה לנתקה ולקרן כאילו שבגי פה ברזרבה. עכשו אתה אומר לי שמכל האזנות
האלה ברור שנתקה נמצא במילנו.

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה קל"א - אתה"צ
הערך אלוף שמואל גונן

אלוף גונן אני אמרתי כי תרגמתי מה זה אחד ו-2 ומה אמר לי ברן.

אם אני ידעתי בטוח שנחקה נמצא במילנו. איך ידעתי? יש לי דווח של קרב
 שלו זה סימן הכי טוב.

ידין אבל אצלך ביומן ב-0852 נקלט 1 של ברן לברן. מי

זה 1 של ברן.

אלוף גונן לפי הניר שלי זה נתקה.

ידין החברה במילנו בריאים ושלאמיס, נלחם נגד חוליית
 טילים. ברן משוך לכוון חזיזית. ז"א ב-0850 אתה צריך לדעת, אם אתה הבהרת
 לי קודם ש-1 ו-2 זה נתקה וקרן שיורדים דרומה יכולת לדעת ב-0850 שנחקה
 בכלל נלחם במילנו.

אלוף גונן אני יודע שנחקה בבוקר נלחם במילנו. אני גם ידעתי,

אנחנו נגיע להקלטות. הוא השאיר שם יחידה קטנה וירד. נתקה בסוף באמת
 ירד.

ידין אנו מנסים להבהיר דברים מה ידענו ומה קרה בדיעבד.

קודם נאמר לנו לפי מה שאמר לך קלמן או מישהוא שם אמר. 1 ו-2 סוכנים לתזוזה
 דרומה.

אלוף גונן לא. זה ברן.

ידין כן ברן. אמר לך 1 ו-2 הולכים דרומה. 1 ו-2 ז"א

לנתקה ולקרן ללכת דרומה. אז אתה הבנת שנחקה וקרן הם שתוקפים דרומה בשתי
 חטיבות. נכון או לא?

אלוף גונן הייתי צריך להבין כך.

ידין ככה הבנת אמרת לי. פה יוצא שיש פה משהוא לא בסדר

כי בכלל נתקה נמצא במילנו.

אלוף גונן נתקה במילנו אמרתי גם קודם שידעתי, כי ידעתי שנחקה

במילנו בדיעבד כי הוא הראשון שהיה לו מגע.

א.י.

זעדת החקירה - 30.7.74

ישיבה קל"א - אחה"צ

הער. אלוף שמואל גונןידין אז אני חושר לאותה הפקודה שניסינו לפענח אותה

קודם ב-0750. 1, 2 היכון לגאגאג לתזוזה. § ינוע דרומה במטרה להתחבר

עם תזיון ופורקן אם הוא צריך להיכון לחזוזה ב-8 להתחבר לפורקן איך

ב-0850 הוא נמצא במילנו?

אני שואל אותך איך אחה הבנת אז את הערכות החסיבות של ברן.

אלוף גונן אני אגיד מה הבנתי. אם לעשות איזה ניתוח כמו שאני

עושה את זה היום, לא עשיתי. אז ידעתי שנתקה נלחם במילנו בזה לא היה לי

ספק. איך לא היה לי שפק? יש לו מבע. ואני אומר למת"פ תן לו ארטילריה

וקלמן אומר לי יש לי אני נוחן לו. אני מעורב. ידעתי שיש שהי חסיבות

שאחת נוסעת על ציר חזיזית ואחת ממזרח לה. הנחתי שקרן על ציר חזיזית

וגבי ממזרח לו.

ידין אז זה בניגוד למה שאמרת לנו מקודם. מקודם אמרת

שהנחת שנתקה וקרן הם שתי החסיבות שהולכות דרומה.

אלוף גונן אם אני זוכר טוב אני אמרתי שאני בסוף בשני

דברים. וזה שהוצגה לי חכנית שעומדים עם 2 קדימה ו-1 מאחור.

ידין נכון. שאלתי אותך אם אחה ידעה איזה חסיבות

יורדות? אמרת שלפי הפקודה 1 ו-2 קדימה שאחה מניח שזה נתקה וקרן. על

זה היה לנו הדיון. אבל אני רואה שלא יכול להיות שנתקה יורד דרומה כי

נתקה נמצא במילנו.

לנדוי האם אני יכול להבין מכל זה שכל שלש החסיבות נעות

מצפון לדרום כאשר נתקה מאחור והשתיים האחרות קדימה.

אלוף גונן ככה צריך להבין מזה.לנדוי ואז קרן יותר ממזרח וגבי יותר ממערב ונתקה מאחור.

ונתקה שכנראה נועד לו לחפוס את חזיוןך ככה אני מבין עכשו, הוא עתודה

מאחור.

ועדת החקירה - 30.7.74
ישיבה קל"א - אחה"צ

א.י.

העדי אלוף שמואל גונן

ידין סליחה אתה עשית תכנית יוצאת מפכלל. אני מנסה

לדעת מה היה? הידיעות פה אומרות, עד 0852 לפחות, שנחקה בכלל נלחם במילנו. ההתקפה היתה צריכה להתחיל ב-8 נוע, שתי חטיבות דרומה ככה מדובר. אם נחקה צריך להיות אחת משתי החטיבות שנעות דרומה ואומרים לו לנוע יותר מהר, זה גם לפי העדות של אסף יגורי. הוא בכלל נלחם עדיין בסביבות מילנו. אז איך אפשר היה להניח שנחקה מחקדם.

סא"ל בן ארי מה שפה נרשם נחקה 1 וקרן 2. זה בסוף כדי שיהיה

איזה קשר. עכשו, אני עברתי על החומר הזה היחידות התחלפו לי כל הזמן. התחלפו בתחנות כי הם מחליפים שמות של תחנות. אנו בהמשך כשנעבור נרגיש בזה. מה כן אפשר לעבור דבר דבר ולראות חטיבה מסויימת אחת מה היא עדשה ש בשלב מסוייט. אז אנחנו יודעים כרגע שנחקה תקוע כרגע במילנו. אנו נדע ב-9 שקרן נמצא במקום הזה (מראה) ושולח גדוד הנה ואת היחה הוא שולח לאחור. נראה שבני נלחם במקום הזה (מראה) לא חשוב כרגע ולדעתי כדאי להתעלם זמנית ממספרי היחידות ואחר כך לראות אם יש איזה אכליקציה.

ידין השאלה היא אחרת. אני רציתי לדעת מה אלוף הפיקוד

ידע ב-8 בבוקר, לקראת 8 בבוקר איך כרן מתכונן לעשות את ההתקפה שלו. איזה חטיבות? אז הוא אמר לי שהוא לא ידע בדיוק איזה מימן ואיזה משמאל, אבל לפחות לדעת איזה חטיבות תוקפות. זה שתי חטיבות מיד מתחת לאלוף הפיקוד. רציתי לדעת מה אצלך בפיקוד ידעו? אתה אמרת לי שאתה ידעת שנחקה וקרן הם...

אלוף גונן סליחה. אני אגיד עוד פעם ואפשר לבדוק בסטנוגרמה

אני אמרתי שנחקה ידעתי שהוא במילנו בשלב הראשון וקרן וגבי יורדים למטה

ידין אני שמח לשמוע את זה אבל זה לא מה שאמרת לפני חצי שעה

שעה. אני מוכן לבדוק את זה. ככה זה בסדר, אז לא היה מעורר שום תמיהה.

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה קל"א - אחה"צ

העד. אלוף שמואל גונןסא"ל בן ארי האלוף אחר כך שואל את ברן אתה לא מתכוון חס'

אחת לשלוח צפונה? הוא אומר לא. ז"א יש כאן הוא לומד מהחמונה. עכשו

אולי הערה אחת. כדי להתקשר עם ברן היו הרבה מאד קשיים עם הקשר, כדי

לדעת בדיוק איזה חטיבה.

ידין אנו עוד נגיע לבעיה הזאת אני כרגע מתעניין לדעת, אגא

סבחינתי, אותי מעניין לדעת מה אלוף ידע על המערך של ההתקפה המכרעת של

פיקוד הדרום. מי חוקף איפה ואיך? התשובה שאני קבלתי מקודם היחה 2,1

הולכות דרומה ונאמר לי אז ז-1 ו-2 זה נחקה וקרן. עכשו אני שומע שכאילו

אז הוכן שקרן ועמיר יורדים לדרום ונחקה נלחמיסצבמילנו. אני מוכן לקבל

את זה בהחלט. זה לא מה שנאמר לפני שעה.

אלוף גונן אז אם אני צריך לחזור אז אני אגיד מה נאמר. נאמרו

שני דברים. כהתחלה אמרתי שנתקה היה במילנו ושתי חטיבות קדימה קרן וגבי

יורדים דרומה. אני אחקן. ואז אני לא ידעתי מי ימני ומי שמאלי מי על ציר

חזיזית ומי מערבה לו. ואז אמרתי אני חושב שנתקה היה בקנטרה. אני לא

חושב אני מתכוון פוזיטיבית, בקנטרה ושתי החטיבות האחרות יורדות. ואחר

כך גיליתי ביומן שכתוב 1 ו-2 ואז חיפשתי את הנייר כדי לדעת מי הן 1 ו-2

ומצאתי את הנייר ולפי הנייר 1 זה נתקה ו-2..

ידין וכך כתוב פה.אלוף גונן כן. ככה הבינן גם איציק כשהוא כתב את הנייר.ידין אז זה לא נכון. רכוננו של עולם אני רוצה לדעת

מה אחס בפיקוד ידעתם באותו הרגע. מי תוקף כלפי מטה ומי למעלה.

אלוף גונן אבל אם אני אומר לקלמן לתת סיוע לנתקה בקנטרה,

אז אני לא יודע שנתקה בקנטרה. אם אני אומר למח"פ שיתן סיוע... אז אני

ידעתי ואני אומר שידעתי.

א.י.

ועדת החקירה - 30.7.74

ישיבה קל"א - אחה"צ

העד אלוף שמואל גונןלסקוב עד שהרשתות התחילו לעבוד אתה לא ידעת, או לא

סוכם עם מפקד אוגדה 162 כשהוא היה אצלך או בבוקר לפני שעה ה-9 אפס

שזו תכנית הפעולה שלו?

אלוף גונן 162 עשב את קבוצת הפקודות בלי תכנית. הואקבל משימה. ברן יצא מקבוצת הפקודות ~~אלא~~ עם משימה עוד לא היתה לו תכנית.

הוא יצא די מאוחר חכף אני אחפש מתי הוא יצא. אני לפנות בוקר רוצה לבקש

ממנו תכנית ואז אני מקבל את התכנית מקלמן כי אתו אין לי קשר.

לסקוב אחרי קבוצת פקודות. האם לא לפני קבוצת פקודות?אלוף גונן האם אתה שואל אם היה שלב אישור תכניות - לא היה.לסקוב אתה נודע לך על המהלכים האלה שאתה עכשו מדבר

רק מהאזנה לרשתות?

אלוף גונן לא. מקלמן בבוקר כשבאופן רשמי אני שואל אותו..

קלמן אומר לי שתי חטיבות דרומה, אבל איזה הוא לא אומר לי ולהגיד את

האמת אני לא חושב שזה בדיוק מעניין אותי איזה? שתי חטיבות.

ידין לא מעניין אותך?לסקוב השאלה שלי היא לא מה שמעניין אותך אלא מה שמעניין

אותי. מתי הדברים האלה נודעו? ברגע שהרשתות התחילו לעבוד?

אחרי כן י.ע.

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, אחרי הצהרים

הער: האלוך ש. גונן

7365

גונן:

איזה חטיבות - כן.

לסקוב:

גם אז היית בתמונה, שכוח אחד זז משאלה

מכביש החת"מ וקרוב לחוף שלושה ק"מ

והשני מזרחה,

גונן:

על ציר החת"מ ומזרחה,

לסקוב:

לא חטבת על כביש הרוחב בשום מקרה.

גונן:

לא.

ידין:

בעקבות השאלה של רב-אלוף לסקוב, כי אני

פשוט לא מביין. אתה בבקר אמרת שהכנסת

ב-4.30 או 5 שנוי מסויים כלפי הסכום, בזה שנוסף ללב למשימה ללכת

דרומה הכנסת גם את הפירדאן ואת

גונן:

המעוזים,

ידין:

ואתה מקבל תשובה מקלמן שכבר החטיבות הלכו

לברן וקצת קשה להשיג אותן.

זה היה בערך 4.30 - 5.00. כאן היה קצת שנוי לגבי החכנית הקודמת.

אתה לא חשבת שמכיון שנפגשתי בפעם הקודמת, בערב, בקבוצת הפקודות

עוד לא הייתה פקודה, שהיה רצוי בקרב ההתקפה הזאת למחרת, שאתה תיפגש

בבקר, ב-6, ב-7 עם ברן, עם אריק, תפגשו באמצע אדרן, תטוס אליהם

או בצורה אחרת, חשבו ותסכמו בדיוק, או תשלח קצין מטה, קצין אג"מ

ויקבל ממך דווח מדוייק איזה חטיבה הולכת. אני מביין שלא צריך לדעת

איפה כל פקודה הולכת, אצא איפה כל גדוד, אני כאלוף הפקוד,

אומר זאת אולי כחכם לאחר מעשה, זה גם נדמה לי האופי שלי, כשדוויזיה

אחת צריכה לתקוף והדוויזיה השנייה צריכה להיות בהגנה (בהתקפה מכרעת)

י.ע.

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אה"צ

7366

עד: האלוף גונן

ידין:

הייתי רגה לדעת בדיוק איך הדויזיה
הזאת מתכוננת לתקוף. איזה חטיבה תוקפת

מכאן ואיזה מכאן.

ה פ ס ק ה

היו"ר אגרנט:

השאלה שנשאלת על ידי רב-אלוף ידין,
לפני ההפסקה, אבקש לענות.

גונן:

אני מבקש להקריא מספר טורות שכלולות בתוך
הרקע שאותו רציתי להקריא בבקר. שנוגע
לשאלה הזאת. אני אדלג על קטעים, כי אני לא רוצה להסריד את הפורום
שם הכרק "משמעת ולויאליות", ואני בפירוש, בנושא של ברן אינני תוקף
חלילה לא בנושא מטמעת ולא בנושא לויאליות. אבל זה שם הפרק. בפרק *
הזה אני כותב, הרגשתי ואני עדין בדעה זאת, שביכולתי בהחלט למלא את
התפקיד הקשה שהוטל עלי הן מבחינת יכולתי לערוך הערכות מצב, הן מבחינת
הפעלה נכונה של הכפופים לי, מטה ואוגדות כאחד, והן מבחינת קביעת
עתוי נכון לבצוע מתקפות, או מהתאפקות מחקיפה, כאשר נדרש.
בחנאי מעבדה תיאורטיים לא צריכה להיות לכאורה שום בעיה במבנה של הפקוד.
ואמנם (אני מדלג על כמה שורות) לא עם אלוף אלברט ז"ל, ולא עם מנדי
שהוא אלוף ולא עם קלמן ז"ל נתקלתי בשום בעיות של הסלת מרות,
בהבנה הדדית של המטרות ודרך השגתן. האלוף ברן שהיה בכיר ממני
ומפקדי שנים רבות, היה אמנם די קורקטי, אבל הרגשתי שאין הדבר לרוחו
להיות פקוד שלי.

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אחה"צ

7367

העד: האלוף גונן

גונן:

הדבר בא לידי בטוי למשל ב-8 באוקטובר
 כאשר פקודה שלי לתקוף במרוכז מצפון לדרום
 בוצעה על ידו אחרת. אמנם יותר מאוחר באותו יום, כשהכחתי לו שנית
 כוון תקיפה למיסורי, קבל לבסוף פקודתי זו, לאחר שכנראה נוכח
 שטעה בבקר באי קבלו את ההוראה על תקיפה מצפון לדרום. היה מקרה דומה
 גם ב-16 לחודש יותר מאוחר. מה שאני מתכוון לאמר לכם בכל גלוי הלב
 הוא רכותי, שאני לא הרגשתי שאני יכול לאשר לברן חכניות.
 הוא היה אלוף הרבה שנים לפני, הייתי מ"פ אצלו בגדוד, כשהוא היה
 מ"ד במלחמת 1956, היו בינינו יחסים טובים אז, הייתי מפקד גדוד
 אצלו בחטיבה כשהיה מח"ט 7, זה היה כבר עם ג'ום השרוח שלי כמ"ד
 והיחסים היו פחות טובים. הייתי מח"ט 7 כשהיה סגן מפקד הבי"ש,
 והייתי מח"ט 7 כשהיה מפקד הבי"ש וזה מרחק גדול בין דרגות.
 אני רוצה כאן להוסיף שבאותו ערב, לכשנפרדנו מקבוצת הפקודות
 אמרתי לברן שאני אינני מפקד לאשר לו חכניות.
 בלילה שלפני כן, ב-7 לחודש, לפני ה-8 באוקטובר.

לנדוי:

זאת אומרת שאתה מחיר לו יד חופשית
 כדי להיות בשלום.

גונן:

גם יותר מזה, גם משום שאני סומך עליו.
 אני ניהלתי חריל, הכנתי אותו, חרגיל עוז
 חרגיל אוגדתי הראשון בעל היקף מקסימלי. אני לא מדבר על מה שהיה
 במלחמה. אני הכנתי אותו, איציק (בן-ארי) היה קצין האג"מ שלי בחרגיל
 ואריק ניהל אותו, כי הייתי מפקד אוגדה 36 בצפון, פבר הייתי מפקד
 אוגדה כמו ברן, הוא היה מפקד הבי"ש.

ועדת החקירה, ישיבה קל"א

30.7.74, ישיבת אחה"צ

העד: אלוף ש. גונן

7368גונן:

ברן היה אלוף וחיק ואני הייתי חת-אלוף

צעיר, מפקד אוגדה. הכינותי חרגיל

עם הרמטכלים לשעבר, השתתפו בו יפה מאד, גדול מאד, הגדול ביותר של צה"ל עד היום, אריק ניהל אותו, עם הרבה רעיונות חדשים, אני אז כבר לא יכולתי לאשר לו פקודות. שאני אאשר לברן תכנית, זה (מוגזם) מוזר. מה עוד שגם עכשיו אני חושב שהתכנית שלו בבקר, היתה, כמו שקלמן אמר לי, זה איך שהוא הסתבך לו. אבל התכנית הראשונה שלו לא היתה ללכת ממזרח למערב, אני סבור עד עכשיו, אלא מצפון לדרום, וקלמן אמר לי, וקלמן לא המציא את מה שאמר. זאת האמת.

ידין:

סוב, על אמת אין לי מה לאמר.

בנקודה זאת אני מקבל כברכה את גלוי הלב

לא כל אמת אומרים בגלוי לב. אם כי זה מעורר מחשבות גם בעתיד. לא ביחס אליך בכלל. אם פירוש הדבר, שמפקד, אלוף פקוד, יודע, או המטה הכללי יודע, שיכפפו לאלוף הפקוד אנשים שהיו בכירים לו, ואז אלוף הפקוד לא יבצע את תפקידו כהתאם לסמכותו, כי סמכותו כאלוף הפקוד זה לדעת לאשר, לבדוק, תכניות לכפופים לו. זה מעורר בעיות רציניות מאד.

גונן:

אני סבור, ואני מנוסה בזה היום יותר

מכולם, בפקוד הדרום היו ארבעה אלופים

פרט לאלוף הפקוד, בפקודים אחרים זה לא היה, אני בפירוש סבור שצריך לקחת מסקנות אופרטיביות גם לעתיד. העסק הזה לא עובד. אני דוקא מסיל מרוח יותר קל מאחרים. והעסק הזה לא עובד.

ועדת החקירה, ישיבת קל"א

30.7.74, ישיבת אחרי הצהריים

7369

העד: האלוף ש. גונן

גונן:

אני שואל שאלה, כי אני רואה בזה דבר חמור מאד, בעתיד, ובכלל. האם אתה לא ידעת שבמקרה של מלחמה, אלוף שרון ואלוף ברן יהיו כפופים אליך, זה התכנון ששתי האוגדות יהיו אצלך. גם ראש המטה הכללי בודאי ידע את הדבר הזה. האם זה שפה עלול להיווצר מצב, שאחה תרגיש, תחשוב זאת כנמוס, או כחוסר רספקט, כלפי מפקדיך בעבר, לשבת ולפרט ולאשר פקודות שלהם, שעלול להיווצר מצב כזה, האם זה היה ברור לכולם, שפירוש הדבר שאחה, כאלוף הפקוד, לא מבצע תפקיד כמו שאלוף פקוד צריך לבצע. אתה מסכים איתי שאלוף פקוד צריך לדעת, ולאשר חכניות של האוגדות. אתה אומר פה, בגלל שהוא היה מפקד שלי, בגלל שאני סומך עליו, אני לא אשיחי את זה.

גונן:

אני יכול לאמר את זה יותר חריף,

ידין:

אני אומר את זה בכוונה לא כל כך חריף.

גונן:

אני התעניינתי בינתיים גם בעבר. שייקה גביש

אני לא יודע אם אני עושה טוב שאני מערב שמות

אחרים, אולי אני אעזוב את זה, אולי לא אדבר על זה, סך הכל הייתי אל"מ לדבר על אלופים ב-1967. נצחנו וזה עבר. עכשיו נצחנו או לא נצחנו הייתה מלחמה קשה וזה לא עבר.

ב-1967, אני לא רוצה להאריך, אולי תשאלו

אלופים שהיו שם, הם יגידו. ב-1967 לא היה חלק במישור הזה.

פה שהיה לפני 1967 אינני יודע. הייתי ילד, הייתי מ"פ ב-1956.

ב-1967 הייתי מח"ט שעשה את העבודה העיקרית במלחמה.

לא הלך חלק בין האלופים. אך הניצחון כיסה על זה. עכשיו לא היה

צבא נצחון שיכסה על זה. במלחמה הבאה לא צריך להתחיל ככה.

אני כאן רוצה לענות על מה שאתה אמרת לפני המלחמה, למה לא חשבת

על זה, ידידי הצעיר, בשבת, למה לא אמרת לרמטכל, תחליף אותי.

למה לא אמרת לרמטכל, אני לא רוצה להיות

ידין:

אלוף הפקוד ?

ועדת החקירה, ישיבת קל"א

30.7.74, ישיבת אחה"צ

העד: האלוף ש. גונן

7370

אדוני, הנחתי, ואני לא מניח היום ככה,

גונן:

אבל הנחתי, שאפשר חוץ שתוף פעולה ורצון טוב

הן ביחס לכפופים לי והן ביחס למפקדי במטכל, את השורה הזאת השמטתי,

עם מפקדים במטכל לא היו לי בעיות של רצון טוב,

המשיך ב.צ.מ.

הער: אלוף שמואל גונן

ידין: היות ואמרת מה שאמרת אני לא רוצה לעשות מה שאומרים

באנגלית "טו רב איט אין", אבל המשמעות של הדבר הזה שאתה

אומר שאתה יצאת מתוך הנחה שהיא מאתאכניגור לפרינציפ הצבאי שיש היררכיה

של פיקוד ולא שזו חבורה שאו שהיא מסכימה ואז הכל בסדר, או שהיא אינה

מסכימה - ואז זה לא בסדר.

גונן: כן, אתה צודק. אני הרי ממליץ שזה לא יהיה בעתיד.נכנצל: אתה דיברת על יחסיך עם האחריים ולא דיברת על שרון, אבל

משמע מתוך דבריך שזה חל גם כאן. אבל אתה אחרת אומר את

זה באופן כללי, אתה אומר את זה בנקודה ספציפית. הועלתה שאלה למה באותו בוקר

מוקדם לא סידרת פגישה. אז נניח שבאותה פגישה לא היית מדבר עם כל העליונות

של אלוף הפגישה, אלא זו הייתה רק ישיבה של תיאום. בודאי הם היו באים לו

היית אומר להם. זה לפחות תיאום, אפילו בין שוים, אפילו אם אתה כזה לא כל

כך משחלט עליהם, אבל אתה מכיר את זה, מפלפפם אתה מביא אותם ביחד. לזה זו

לא חשובה, לשאלה של רב אלוף ידין זו לא חשובה, שהיא כשלעצמה מאד חשובה,

וצריך לתת עליה את הדעת.

היו"ר אגרנט: זה רק הרקע לתשובה, אני מכין.לסקוב: אני רוצה לחקן אותך בנקודה אחת. אני יודע לפחות מקרה אחד

שבן אלוף היה כפוף לאלוף משנה. השאל: למה זה עבר?

גונן: אחרת המסרה.לסקוב: זה פעל מפני שבדרך כלל לקבל מרות הרבה יותר קשה מאשר

להטיל מרות. אנשים שלא לומצים לקבל מרות יימצאו במצב

שאל"ם יצטרך לתת להם פקודה, וזה יכול להיות מצב שזה אלוף של חיל רגלים

ואל"ם יכול להיות שריונר והוא שולט בקרב, והוא נותן את הפקודה. יכולים

להיות מצבים שונים מאד, בכל אופן בודאי בקרב. כך שזו הנקודה שחשוב עליה

הער: אלוף שמואל גונן

לעמוד, שזה ניחן לביצוע. אבל הקושי זה לא להסיל מרות - זה קל, הקושי הגדול יותר הוא ללמוד לקבל מרות.

גונן: זה צריך להתחיל ללמד מגיל 18.

נבנצל: מה שאתה אמרת יכולה להיות חשובה לשאלה למה הפקודה שלך לא הייתה אפקטיבית, אבל היא לא חשובה לשאלה למה לא לעשות מהלך שמבקש באותו מצב. אם היו שואלים אותך למה לא ביצעו מה שאתה אמרת יכול להיות שזאת הייתה חשובה, למה לא צעקת יותר - זאת הייתה יכולה להיות חשובה, אבל המהלכים צריכים להיות אותם המהלכים כרגע שאתה כחפקיד הזה.

גונן: אני הבנתי מצויין את השאלה. יש טרמינולוגיה לקבוצות של הפגישות האלה. יש ישיבות תאום, שאין בעיה לעשות אותן. יש קבוצות פקודות, שבהן אני עושה הערכה מצב ואני מטיל משימות, ואז מי שאני לא משמש לן אוטוריטה - לא נעים לו, מי שלא מבצע פקודות - מפריע, וגם זה היה. זו קבוצת פקודות.

הקבוצה השניה - נקראת אישור תכניות. אישור תכניות זאת אומרת שאם, נניח, יש אצלי מפקד אוגדה אני קורא לו ואומר לו "תציג לי את התכנית", אני מעיר לו הערות, אני מתקן לו אותה, עשיתי זאת הרבה יותר מאוחר לקלמן, עשיתי את זה לישראל גרניט, שהוא חי, ואותו אפשר לשאול, הוא החליף את הביזרה של קלמן כשקלמן יצא. לא נוח לי בעניין זה שמתו שני אלופים, לא רק שזה אסון למשפחה, זה גם אסון לעניין. אבל גרניט חי, הוא החליף את קלמן, היה צריך לעשות תכנית, אישרתי לו תכניות בכמה דברים ולא הייתה לי בעיה.

הפגישה הזאת שעליה נשאלתי נקראת "אישור תכניות". אני לא יכולתי לעשות לברן אישור תכניות, התשובה שקיבלתי מקלמן בבוקר סיפקה אותי, לא היה לי קשר עם ברן, אם הייתי מקבל מברן את התשובה הזאת - דם גם היה מספק אותי, תקיפה מצפון לדרום - 2 לפניים. לו זה היה קלמן אז הייתי נוסע

העד: אלוף שמואל גונן

אליו, אולי. אם כי גם בזה היו הרבה קשיים. ויכולתי לתח אלף תשובות, ~~אחת~~ היה לחץ של זמן היו בעיות אחרות, אבל זאת האמת. אבל יותר מזה, כשברן נפרד כמני אני אמרתי לו "אני לא אושה לך".^(?)

היו"ר אגרנט: בבקשה, חמשיך עכשיו.

גונן: ב-8.51 אני אומר לברן להזהר משקיעה בביצות. היה לנו הלילה של מוצאי שבת ובגיזרה הזאת, לאורך הכביש הזה, השארנו סנקים במספר די גדול, לא מפני שהם צפגעו, אלא מכיון שהם שקעו בביצות, סנקים של גבי אמיר. ואז אני מזהיר אותו שיזהר משקיעה בביצות וקציין האכם שלי מסביר לאוגדה את האזור של הביצות.

לסקוב: אתה חושב שהוא לא ידע את זה?

גונן: גבי אמיר, שהוא מח"ט בי"ס לשריון ישב בתעלה כמח"ט סדיר כמה שנים, נדמה לי שנה או שנתיים. עמיר יפה, שהיה מ"פ אצלי בחטיבה 7 במלחמה ואח"כ כשישבנו בתעלה, אח"כ מג"ד סדיר בתעלה, אינני זוכר כמה זמן - שנה או שנתיים, נדמה לי גם סמח"ט. שניהם ידעו מזה - ושניהם שקעו. ואני לא רצייתי שזה יקרה לי פעם שלישית, או פעם שניה. והייתי ער לזה. אתה יכול לאבד התקפה שלמה בגלל זה ששקעו 20 - 30 סנקים בביצות, אם אלה במקרה הסנקים המובילים של המפקדים.

בקשר
לפני 9.00 אני מתעניין מה קורה/ל"מילנו". שואל את

ברן אם הוא מתכוון לעלות צפונה והוא אומר לי "לא", הוא "דפק" סנקים וחולית רגלים, זאת אומרת, שבעצם הוא מרגיש בטוח מצד "מילנו" והוא מוריד את הכוח למטה.

ברן מדווח לי שיש התקפה על "זנגביל", התקפה חזקה.

זה ב-8.52. מבקש אויר על התעלה, על קו התעלה. נמצא בהתקדמות, עבר את 1, מבקש ידיעות על "חזיון".

העד: אלוף שמואל גונן

נתקה מודיע לכרן ב-8.52 שהוא נחקל באנשי "מילנו". בלילה קודם ברן עשה התקפה על "מילנו", על המעוז בקנטרה על מנת להוציא את האנשים, והם ברחו לכיוון הלא נכון. וכאן נתקה כנראה נפגש אתם. ברן אומר לו "משוך לכיוון, חזיזית".

עכשיו יש שיחה מוקלטת בין ברן לגבי. ברן שואל אותו אם 3 שלך ב"זנגביל", גבי אומר "אני נמצא עם חלק ב, זנגביל" וחלק/יותר צפונה. עבור". ברן - "אני מבין שאתה נמצא עם 3 שלך ב"זנגביל" ועם היתר על "הברגה". עבור". גבי - " - - - - " אני נמצא עם 3 על ציר "חביבה" ועם "חרוב" שלי צפונה מ"ערוב". ברן - "חזיון" כירינו, תראה אם אתה יכול לקבל ידיעות מהשכנים שלך (?) יחד אתם. עבור", גבי - "רוח, סוף". ברן - " - - - - " איך מתקשרים - - - - . עבור". גבי - "רוח, רק עם מילון אני יודע איך". ברן - "דרך מילון חאסוף אינפורמציה".

גונן - "40, כאן 103. עבור".

ברן - "כאן 40, רוח. עבור".

גונן - "כאן 103 (זאת אומרת, אני מדבר אתך), מבין שאתה

נתקל יחסית במעט כבדים".

ברן - "נתקה ביצע תקיפה, 3 נפגעים, וחוז מזו אין לנו/

עוד מגעים".

גונן - "כאן 103, אולי כדאי לנסות לחפש אותם יותר מעטבה".

כאן אני מתחיל לשים לב שאולי בכלל הוא לא הולך כמו

שאני חושב שהוא הולך.

ידין: באיזה שעה זה?

גונן: 9.05 בערך.

ידין: אתה הקראת את זה מהקלטות?

הערד: אלוף שמואל גונן

גונן: אני מקריא מההקלטות, מהתיקון שהבאתי לכם היום, אבל

יכול להיות

ידין: ביומן כתוב שאתה אומרלו "כדאי אחרי, חזיון" ללכת יותר

מערבה".

גונן: אני מבקש שתעינו בהקלטה הראשונה, הישנה. זה לא חדש -

זה מופיע גם בהקלטה הישנה. בפענוח החדש אין הבדל משמעי

גדול לעומת הישן, הוא פשוט יותר מדוייק.

גונן: "כאן 103, אולי כדאי לחפש אותם יותר מערבה".

היו"ר אגרנט: מה זה 103?

גונן: זה אני, אלוף הפיקוד נקרא ברשת 103, זכרן נקרא ברשת של

עצמו 40, וברשת הפיקודית הוא נקרא 3.

אני ממשיך.

"כרן - אנחנו עד עכשיו נמנענו ממערב. אני כעת רוצה לגשת

ל, חזיון". זו תהיה הגישה הראשונה מערבה. היינו כבר היום במערב, אבל אין

לנו מספיק חי"ר אחנו ואין ארטילריה. עבור."

אח"כ רשמה שא

ידין:

איך אחה מפרש את השיחה הזאת?

ש. גונן:

אני מפרש את השיחה הזאת שער עכשיו 162 לא ביצעה את המשימה פשוט מאד.

היו"ר אברנט:

מדוע?

ש. גונן:

אם 162 היתה צריכה לבצע את המשימה, להשמיד את האויב עד חזיון, אני מדבר איחו עכשיו על לגשת לחזיון.

ידין:

אבל לא לעבור אח לקסיקון.

ש. גונן:

לא. לא להכנס, עם המגבלות שאמרתי בבקר. והוא עד עכשיו לא יצר מגע. ואני יש לי שיחה בחמל, אני הקהאתי אותה כבר? עוד

לא, אז אני אגיע אליה. כאשר עושים דיון, אולי כל הערבים מכוסים ברשתות, וזה

לא נופל על השכל. ז"א - שברן לא היה מחזיזית מערבה, כי אם מחזיזית מזרחה. זה

מה שהבנתי אז.

ידין:

טוב, אפשר גם לפרש, אני לא אומר שזה הפרוש. בהחשב בהוראה

הכללית בלילה לא להתקרב יותר מדי לתעלה, מה שהוא אומר לך: עד

עכשיו נמנענו מלהתקרב מערבה, אני הולך כל הזמן דרומה. עכשיו אני אגש לחזיון וזו

ההיה הגישה הראשונה מערבה. היינו כבר היום במערב, כלומר נינו קצת. אבל אין

לנו מספיק חי"ר אתנו ואין ארטילריה. כלומר שזה עדיין פחות או יותר ביצוע המשימה

הכללית, עכשיו הוא מתחיל לבצע את המשימה הנוספת - זה להגיע לחזיון. זו התוספת.

השאלה מערבה ממה? מערבה מכביש החחס או מערבה ממה שהוא נמצא?

ש. גונן:

אני אקרא אח כל השיחה: כאן 103, אני מבין שאתה נתקל יחסית

במעט כבדים. כלומר - משהו פה לא מוצא חן בעיני. אני מנסה

להסביר מה הבנתי אז. ברן עונה לי: נתקה ביצע תקיפה, 3 נפגעים וחוף מזה אין לנו

מגעים.

התקיפה הזו שנתקה ביצע היתה במילנו. היא לא היתה במשימה.

ז"א במשימה הוא לא אומר לי: לא ניגשתי לתעלה עד עכשיו. עונה לי: נתקה ביצע

ישיבה קל"א - אחהצ

אלוף ש. גונן

7377

חקיפה , 3 נפגעים ויותר אין נפגעים.

לסקוב:

איפה נע ברן עם המפקדה שלו, על איזה ציר?

ש. גונן:

אני חושב שחזיזית. ישעתי. אפשר גם למצוא את זה ממטה

הפיקוד. נדמה לי שעל ציר חזיזית. לא נשמה לי, אני בטוח.

אני זוכר איפה הוא הופגז יותר מאוחר בערב.

לסקוב:עוד שאלה: אולי לא היו שמה כוחות? אולי הכוחות שהיו
סביב ראשי גשר?ש. גונן:

צריך לחקור בדיוק את קרבות הבלימה של ברן ביום הראשון.

זה היה מלא בכוחות.

לסקוב:

עזוב את החקירה. אני שואל שאלה: האם לאורך הציר הזה

היו ראשי גשר כלכד ובין ראשי הגשר לא היו גייסות?

ש. גונן:הבנתי את השאלה, אני מצטער. אופי ההתקפה המצרית...
אני מנחה את זה במקום.לסקוב:

מקצין מודיעין אני רוצה.

ש. גונן:

לא היה לנו אצטאצאצאצאצאצאצאצא צילומים.

לסקוב:

מודיעין אחר.

ש. גונן:

מודיעין מהשטח, מכוחות שהיו במגע. ז"א - חטיבה של אלוש

274, קלמן שאיננו, ברן שישנו דיווחו על התקפות לאורך

כל הגיזרה, צפוף בלי רוח.

לסקוב:

כל המישור של לקסיקון בקו המים היה מלא עם מצרים?

ש. גונן:

עד לאגם.

לסקוב:

הכל היה מלא?

ש. גונן:

שני האגפים.

לסקוב:

הם דיווחו מה שהיה סביב המעוזים?

7378

ישיבה קל"א - אהצ

אלוף ש. גונן

ש. גונן:

זה דיווחו המפורזים. אבל ביום ראשון, בניגוד לשבח בערב, היו לנו אוגדות המילואים. לכל אוגדות המילואים, כולל 162 כבר היה מגע. אם אני אחמא את יום ראשון, עם הדיווחים,

לסקוב:

113 לא היו לו שום ידיעות.

ש. גונן:

אם ניקח את שמן המבצעים, יש ידיעות על מבעים לאורך כל החזית. אני לא יכול להגיד על הגדודים. וכל הרעיון של ההתקפה המצרית היחה מין דוגמא מודרנית של פלנגה. הם הלכו צפוף, עם עברו שתי ארמיות, הם הלכו כתף ליד כתף. בכל הרעיון של ההתקפה - שום חמרון חכם הם לא עשו מהתחלה ועד הסוף, פרט לנסיון של התקפות עם קומנדו שכולן נכשלו. מה שהצליח היה סקטיקת הדחף. עם זה הצליחו, עם הלכו עם מסות. באיזה שהוא מקום לכמות יש שייך פוינט? שעובר את האיכות, מתגבר על האיכות. וזו היחה כל החכמה של הצבא המרצי. שום איגוף, שום רעיון חכם. פשוט בבת אחת כל התעלה, עד כמה שאפשר יותר לעומק. בלי רווח. כאשר הלכו לתקוף יותר מאוחר, אני מתאר גם את יום שלישי - איפני יודע אם נעסוק בזה - אז כשהלכו לתקוף יותר מאוחר, אי אפשר היה לעשות איגוף פרט לאיזור הזה של האגמים. אי אפשר לעשות איגוף. אתה בא ליעד ורוצה לצבור, לגשת מהצד אי אפשר כי אין איגוף, מי שראה את הקווים שלהם אחרי זה, כאשר התארגנו להגנה. איך מתארגנים להגנה? אצלנו ובעולם? לוקחים שטחים גבוהים, מתארגנים להגנה, עושים מתחמים קיפורים, כל מיני שיטות. הם לקחו את כל השטח-הר, עמק, דיו נה, מקום שולט, מקום לא שולט ועשו חפירות לקו הרוחב. כמו שההגנה כך היחה ההתקפה. במלים אחרות, היו כוחות. בסיכומים כל זה התכנה. הנקודה הזאת בסיכומים די התבהרה.

בכל אופן, ההרגשה שהיתה לנו אז בחמ"ל היחה שהתנועה היחה

מזרחית מדי, התנועה של 162. לא כמו שהוא תיכנן, הוא תיכנן מחזיזית מערבה.

היו"ר אגרנט:

מה היה השוני בין התכנון ובין מה שהוא עשה?

ש. גונן:

עד עכשיו הוא תכנן לתקוף עם שתי חטיבות את הגיזרה הזאת.

ישיבה קל"א - אהצ

אלוף ש. גונן

7379

היו"ר אגרנט:

איך היא נקראת?

ש. גונן:

מחזיזית עד 3 ק"מ מהתעלה. בערך לקסיקון, לפעמים אפילו קצת

יותר מזה. לפעמים יותר מזרחה, לפעמים יותר מערבה.

אם הוא כך היה תוקף, לא יכול להיות שיגיע עד לחזיון בלי מגע. ואני גם כך הבנתי

אז מהשיחה.

לנדוי:

הלא הוא אומר שיש שאין לנו די חי"ר בארטיילריה. ז"א שהוא

עושה את זה ביודעין. ככה יוצא.

ש. גונן:

זה מחזק את מה שאני אומר.

היו"ר אגרנט:

במקום זה הוא הלך עד שרצה ליצור מגע עם חזיון.

ש. גונן:

עכשיו הוא אומר: אני כעת רוצה לגשת לחזיון. וזו תהיה הגישה

הראשונה מערבה. הוא ממשיך את המשפט: היינו כבר היום במערב,

אבל אין לנו מספיק חי"ר אחנו ואין משהו... (אי אפשר לפענח) וארטיילריה. עבור.

ז"א - הוא אומר לי: עד עכשיו נמנענו ממערב. אני עכשיו רוצה

לגשת לחזיון וזו תהיה גישה ראשונה מערבה. הוא ממשיך: היינו כבר היום במערב, אבל אין

לנו מספיק חי"ר צא וארטיילריה. הוא לא אומר: היינו במערב ואין כוחות. לשאלה שאתה שאלת

רב אלוף לסקוב - הוא לא אומר: גייתי במערב וזה ריק.

לסקוב:

אני לא שאלתי אותך שאלה ביחס למה שהוא אמר, ולכן גם לא הסכמתי

לעצה שלך שאני אחקור את ברן.

ש. גונן:

אולי אני מנסח לא טוב את מה שאני אומר.

לסקוב:

אני שאלתי אנשים אחרים של ברן, לא היו כוחות. ב) כאשר הם

הלכו לחקוף, הם לא ידעו מה הם תוקפים. אז מתעוררת השאלה או

שלא היו כוחות, או שהאוגדה הגיעה למקום ומישהו שיה צריך לתח לה נחונים על האויב

לא נחן לה נחונים על האויב, וההרגשה היא לא רק שלא הלכו מערבה, או אם הלכו מערבה -

הם תקפו שטח. לא תקפו אויב. ובכן אני שאלתי את השאלה. אז אין לך ידיעות גם כן על

נקודה הזאת. אתה מסתמך על אלוש ומה שהמעוזים דיווחו.

7380

- ש. גונן: לא | אני אגיד יותר מזה. אני אגיד שביום ה-7 לחודש, חיל אויר עוד לא צילם, וכל הידיעות שהתאספו בפיקוד היו רק משני מקורות - מהאזנה ומ-
- לסקוב: חיתן לנו את התיק עם האינפורמציה הזאת.
- ש. גונן: כן. אני אעשה יותר מזה.
- לסקוב: לא, מספיק לי מה שהגיע. לא מה שאחר-כך אמ"ן ליקט בדוחי שבויים. נא התמונה שהיתה לך שלפיה נתח פקודות. כל המידע אמרת הגיע מ-?
- ש. גונן: מהאזנה ומיחידות שבמגע, מהשדה. ולא מצילומי האויר. יותר מאותח המקור העיקרי לידיעות היה צילומי האויר. זה התחיל ב-8 לחודש נדמה לי, או ב-9 היה צילום ראשון.
- היו"ר אגרנט: אחת אמרת שב-8 עוד לא צילמו. כן צילמו?
- ש. גונן: ההחקפה של ה-8 כוצעה בלי צילומים. כי בכדי שההחקפה של ה-8 תבוצע עם צילומים צריך לצלם ב-7. ב-7 כטח לא צילמו. כשבת לא צילמו. מה שאני לא יודע - מתי התחילו לצלם, ביום שלישי או רביעי.
- לנדוי: זה לא ברור לי. הלא זה דבר חשוב, תצלום האויר מיד נותן את התמונה. אתה לא דרשת?
- ש. גונן: כן דרשנו לצלם. היו קשיים בביצוע.
- לנדוי: גם לא באלכסון?
- ש. גונן: אני ממש לא מומחה לענות על השאלה.
- לנדוי: אני ודאי לא.
- ש. גונן: אבל בהחלט דרשנו. יש דברים שזה פשוט לא המקצוע שלי ואני לא יודע. המקצוע שלי זה לדרוש. דרשתי צילומים ולא

7381

קיבלתי.

ידין:

אני רוצה לשאול אותך עוד שאלה לפני שאנחנו מפסיקים היום. האם יכול להיות, אני חוזר שוב לבעיה של קרן פאיזה הסיכוף צפונה או דרומה וכו' : התכנית של ברן בבקר, כאשר הוא יודע על משימה וחצי, כלומר - המשימה העיקרית שלו בהחלט לסיכום ומה שאתה אומר הנוקד זה להגיע למצמד, נכון?

ש. גונן:

המשימה העיקרית שלו זה להשמיד כוחות

ידין:

ולהגיע למצמד. תוך כדי זה הוא צריך גם להשמיד כוחות במקביל לתעלה. ולהגיע אחר-כך למוצבים. האם יכול להיות שכהוא מחאיט (אני פשוט עיינתי עוד פעם מחדש בעדות של גבי עמיר, רק להזכיר) לי מה גבי עמיר חשב) - שגבי עמיר באמת קיבל משימה לרדת דרומה, ואחר-כך קיבל משימה להגיע אל הפירדן או משהו דומה. נחקה אומנם היה עסוק במילנו אבל המגמה הייתה להוריד אותו גם כן. אבל אח 500 ברן רצה להעביר דרך כביש הרוחב בהיקף גדול כדי להגיע עד כמה שאפשר יוחר מהר למצמד, לא דרך כביש חתם. כביש חתם חפוס על ידי גבי וכל הדברים האלה. ובאותו הזמן גם להיות מעין עתודה בזאת באגף המזרחי. אולי בשביל זה הוא מבקש את הצירים האלה, טליסמה וכל מיני צירים כאלה? יכולה להיות מחשבה כזאת?

ש. גונן:

דבר ראשון - המשימה העיקרית שלו היא להשמיד את האויב

ידין:

המשימה העיקרית היא להגיע למצמד.

ש. גונן:

להשמיד את האויב בגיזרה המערבית.

ידין:

ולהגיע למצמד.

ש. גונן:

אבל בהשאלה : אם הוא היה נוסע באמת כך ומגיע למצמד,

הוא לא היה מבצע את המשימה.

אג

7382ישיבן:

יש לו שלש חטיבות. חטיבות קטנות. למשימה, מה

שאתה קורא להשמיד את האויב ולנוע בין החח"ס

והחעלה, הוא מבחינתו מקצה שתי חטיבות - גבי ו-217. את החטיבה השלישית שהוא

ממילא רוצה להחזיק כעתודה, הוא מעריב מזרחה ודרומה כדי שהיא גם תוכל לחגוע אל

"מצמד" כאשר ירצו לבצע את "מצמד". יכולה להיות תכנית כזאת?

ש. גונן:

כשהוא מציע לי לגשת עם קרן הנה - אני לא מקבל את זה

לפי דעתי צריך לגשת ל"מיסורי". אם הוא היה רוצה

עם קרן עם שתי חטיבות לנוע פה ועם קרן במקום לנוע מאחור לנוע בצד, במקום עתודה

צפונית-דרומית, שזה יותר טוב - עתודה מזרחית-מערבית שזה לא יותר טוב, אבל מה

הגיוני. זה פחות הגיוני, אבל זה הגיוני.

ידין:

אם הוא מבקש אחר כך להזיז את 500 ל"מצמד", ז"א

שבתודעה או בתכנון שלו 500 היחה מיועדת לנוע

בכוון מצ'ד. ברור שאם הוא רוצה להגיע מהר ל"מצמד", הכביש הטוב ביותר בשבילו -

בהתחשב ששתי חטיבות נעות בית החח"ס ובין "לקסיכון" - הכביש הפתוח היחיד שיש

לו זה כביש הרוחב. זה רעיון?

ש. גונן:

החסרון של זה - כביש הרוחב הוא לא רעיון. זה

רחוק מדי מהזירה. הוא לא פיקוד. הוא אובדה -

אם יש לו שלש חטיבות ואתה אומר שהן קטנות, אז הוא יצטרך יותר מהר מאשר מאוחר

להשתמש בה, לא רק ב"מצמד", אלא גם לאורך הדרך.

אחאאאאאאאאידין:

אני מנסה לשאול אותך כרגע. זה לא עדות. אז למה הוא

מעביר את 500 דרך כביש הרוחב?

ש. גונן:

אני חושב שהוא היה אופטימי כלפי המשימה שלו והאויב

ותוא לא העריך את הקשיים. אני בכל אופן לא יכל להסביר

אח זה אחרת.

י. בן ארי :

נראה אחר כך, שלפירדון הוא לא מספיק להביא גם את הכח המגיע מהכוון הזה (מראה במפה). אז לנוע

הווק - זה רחוק מדי, לא רק בשביל הפירדון אלא לכל ביצוע המשימה.

ידין :

כמו שאומר לנו אלוף גונן, ברן זה מפקד ותיק

בשריון וכו' ושמע את המשימה הכללית בלילה, את

התכנון, יודע את המשימות. אז את הבעיות הטכניות האלה, שאתה (בן ארי) אומר

לי עכשו - חזקה עליו שהוא יודע גם כן. מה פתאם הוא משתגע להעביר את אמתא חטיבה

500 לכביש הרוחב? מה זה שייך לאופטימיות?

ש. גונן :

בכרוש אופטימיות. אם אני מפקד אוגדה, ואני חושב

שכאן צפוי לי קרב קשה, אני את החטיבה השלישית

אחזיק קרוב? אני - מאחור. אחר - מהצד. אבל לא בכביש הרוחב. אני חושב שזאת

אופטימיות.

לנדוי :

אם אנחנו עכשו מנסים לקרוא את מחשבתו של ברן.

לשם מה?

אני אגיד אולי דבר שלא התכוונתי לאמר ב....

ש. גונן :

ברן לא קרא את הקרב. אני אחר כך אגיע לזה שזאת

היתה אחת הסבות שאני לא ידעתי מה קורה. עד הסיכומים.

לנדוי :

הרעיון הוא שאולי הוא רצה לעשות את תנועת האיגוף

הגדולה הזאת לקראת "מצמד" ועובדה שאחר כך הוא ביקש

אוחך לקרב את 500 ל"מצמד" ואתה לא נחת.

ש. גונן :

המשימה העיקרית של ברן היא להשמיר כח ואחרי זה

להגיע ל"מצמד".

לנדוי :

זה מה שאתה נחת לו. אבל, אף יכל להיות שהוא ראה

את זה קצת אחרת.

7384

אג

ש. גונן

ברגע
אחא שהתכרר לי שהוא רוצה לרוץ ל"מצמד" לא
דרך האויב - אני לא מאשר לו.

ידין:

השאלה היא, האם יכל להיות שהוא הבין - נניח שהוא
הבין לאנכון - האם יכל להיות שהוא הבין - אבל
אני יוצא מהנחה שהוא לא הדיוס כי הוא היה בשטח כמה שנים - הגם יכל להיות שהוא
הבין את המשימה. מה שאפשר יותר מהר להגיע ל"מצמד" ולצלוח ולשם השגת המשימה
הזאת הוא ילך בשתי חנועות. עם שתי חטיבות הוא ילך פחות או יותר אחאאא מצפון
לדרום, יגש גם למעוזים, ישמיד את האויב כמה שאפשר בלי להתקרב יותר מדי, אבל עם
חטיבה 500 שהיא לא חתיה מרוחקת - אמנם בדרך ארוכה יותר מבחינת קילומטרב' אבל
בדרך ללא אויב א, בדרך ללאצירי חנועה עמוסים - הוא יצליח להגיע די מהר ל"מצמד",
אם שני הכחות מצפון גם כן יגיעו לשם. יכל להיות רעיון כזה? זה רעיון שלי לא של
ברן.

ש. גונן:

נניח שאתה ברן והיום הוא לא ה-8 לחדש אלא ה-23
לחדש. ואנו נלחמים בגיזרה זאת (מראה במפה) וחוזרת
אותה תופעה. אני בא אליו לבקר ומוצא אותו מכניס חטיבה אחת לכוון ליטוף ואחת הרבה
יותר דרומה וחטיבה אמצעית, או לא מרוחקת, או שנדמה לי חטיבה, חטיבה, חטיבה.
אני אומר לו: ברן, אתה יותר מדי מפוזר. קח חטיבה זאת ותכניס אותה בין שתיהן.
דוביק תמרי היושב על הנגמש ואומר לברן "אתה רואה, אני אומר לך את זה מהבקר".
אז ברן אומר: "נו, אם כלם אומרים שאני משוגע, אז אני אחאא זעשה מה שאומרים לי",
והוא לוקח את החטיבה ומשנה ומכניס אותה בין ה-2.

ידין:

אנחנו לא דנים על ה-23 לחדש. אני שמעתי על ה-23
לחדש מאלופים ומרמטכלים לשעבר ואלוכים לשעבר
ששיבחו את הפעולה של אלוף ברן אחרי החציה, שזה היה "מסטר-פיס", לכן אינני נכנס
עכשו לזה. אני שאלתי פשוט שאלה, אם התכנית הזאת - יכל להיות שהיא לא הייתה טובה -
האם יכל להיות, אולי על סמך קריאת קרב לא נכונה, האם זה יכל היה להיות מאחרי
התנועה הזאת של 500 ?

ש. גונן. לא נרעה לי.

י. בן-ארי.

ברן אומר בראשית הדבר גם שהוא כאן הקריא

" חזיון " בידינו. נחקה, ב-11.35 שואל אחר.

האם יש לנו כחות בצד השני? ברן אומר: שלישי. עבור. נחקה: עד עכשו חשבנוי שכן.

אולי זה יכל להסביר מדוע אסף יגורי חשב שיש לו

שם כחות.

הוא לא חשב כלום. לא היה לו מושג מה קורה בשטח.

לסקוב.

אסף יגורי הגיע ל"חזיון" בלי תחושה בטנקים.

ש. גונן

אנחנו נקבע עוד ישיבה אחת.

היו"ר אגרנט

האם יש לך חומר שהועדה ביקשה מהרמטכ"ל להעביר לנו

ונאמר לנו שהחומר בידך?

לא פנו אלי להעביר חומר לוועדה.

ש. גונן.

מזכירהועדה יאמר לך באיזה חומר מדובר.

היו"ר אגרנט:

למחוקק

הישיבה נעולה